הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דין וחשבון לשנה שנסתיימה ביום

31 בדצמבר 2022

תיאור עסקי התאגיד

הפניקס
פנסיה וגמל בע"מ[1]
ח.פ. 513026484

דוח תיאור עסקי התאגיד

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר 2022

[1] ביום 1 באוקטובר 2021 שונה שמה של החברה מ"הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ" ל"הפניקס פנסיה וגמל בע"מ" בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ורשם החברות.

<u>מידע צופה פני עתיד</u>

תיאור עסקי התאגיד ערוך בהתאם לפרק 1 לחלק 4 בשער 5 בחוזר המאוחד ובהתאם לתקנה 8 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ובשינויים המחויבים שקבע הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לעניין חברה מנהלת של קופות גמל וקרנות פנסיה, במסגרת החלת הוראות התקנה על החברה המנהלת.

דוח זה כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע זה כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או לעניינים עתידיים, ובכללם התייחסות לגורמי סיכון והתפתחויות שונות המתוארות בדוח, אשר התממשותם אינה וודאית ומושפעת מגורמים שונים, אשר אינם בשליטת החברה.

מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והינו מבוסס, בין היתר, על הערכות החברה, אשר מתבססות על נתונים וגורמים מגוונים ושונים, אשר נכונותם או אמיתותם לא נבדקה על-ידי החברה.

מובהר בזאת כי התוצאות העתידיות כפי שתתרחשנה בפועל עלולות להיות שונות מהמתואר בדוח זה. מידע צופה פני עתיד בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב, והחברה אינה מתחייבת לעדכן ו/או לשנות כל מידע, הנוגע למידע צופה פני עתיד כפי שמופיע בדוח, ככל שמידע נוסף בקשר למידע האמור יגיע לידיעתה.
התייחסות למידע פני עתיד בדוח זה תכלול בדרך כלל הטיות של הביטויים "הערכה", "צפיה", "כוונה" וכד'.

<u>עסקי הגמל והפנסיה ומונחים מתחום הגמל והפנסיה</u>

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב ומכילים מונחים מקצועיים רבים. על מנת להבהיר את המידע המובא בדוח זה ככל שניתן, הובא תיאור עסקי החברה תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסבר ובאור בהירים ככל שניתן.

התיאור המובא בדוח זה הינו לצרכי הדוח בלבד ואינו מהווה ייעוץ או המלצה הנוגעים לקופות הגמל וקרנות הפנסיה המפורטות בדוח וכן לא ישמש לצרכי פרשנות של התקנונים.

התנאים המחייבים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה של החברה הינם התנאים המפורטים בהסדר התחיקתי ותקנוני קופות הגמל וקרנות הפנסיה בלבד.

תוכן עניינים

חלק א' | פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה ---- 4

1.1. פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה ---- 4

1.1.1. מבנה הקבוצה ---- 4

1.1.2. אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני, מיזוג או רכישה מהותיים ---- 6

1.1.3. רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל ---- 6

1.1.4. אופיים ותוצאותיהם של הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים ---- 6

1.1.5. שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה ---- 6

1.2. תחומי פעילות ---- 6

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה ---- 6

1.4. חלוקת דיבידנדים ---- 7

חלק ב' | תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות ---- 7

2.1 מוצרים ושירותים ---- 7

2.1.1 ענף הגמל ---- 7

2.1.2 ענף הפנסיה ---- 9-

2.1.3 מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע בתחום הגמל ובתחום הפנסיה ---- 12

2.1.4 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים ---- 12

2.1.5 מוצרים חדשים ---- 12

2.1.6 מידע ונתונים לשלוש תקופות דיווח ---- 12

2.1.7 ריכוז עיקרי המגבלות ביחס לדמי הניהול ---- 29

2.1.8 ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים שחלו בסוגי הקופות והקרנות ---- 30

2.1.9 תחרות ---- 32

2.1.10 לקוחות ---- 34

חלק ג' | מידע נוסף ברמת כלל החברה ---- 36

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה ---- 36

3.2 חסמי כניסה ויציאה ---- 43

3.3 גורמי הצלחה קריטיים ---- 45

3.4 השקעות ---- 46

3.5 ביטוח משנה ---- 48

3.6 הון אנושי ---- 48

3.7 שיווק והפצה ---- 49

3.8 ספקים ונותני שירותים ---- 51

3.9 רכוש קבוע ---- 52

3.10 עונתיות ---- 52

3.11 נכסים בלתי מוחשיים ---- 53

3.12 גורמי סיכון ---- 53

3.13 הסכמים מהותיים ---- 54

3.14 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה ---- 56

חלק ד' | היבטי ממשל תאגידי ---- 57

4.1 הדירקטורים של החברה המנהלת ---- 57

4.2 חברי ועדת השקעות ---- 59

4.3 נושאי משרה ---- 60

4.4 אקטואר קרן הפנסיה ---- 61

4.5 מדיניות תגמול ---- 63

4.6 מידע אודות מבקר הפנים בחברה ---- 65

4.7 מידע אודות רואה החשבון המבקר ---- 67

4.8 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי ---- 67

4.9 החלטות החברה ---- 67

חלק א' | פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה בקבוצת הפניקס ותיאור התפתחות עסקיה

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "**החברה**") הינה חברה העוסקת בניהול קופות גמל וקרנות פנסיה. החברה התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000 כחברה פרטית. ביום 1 באוקטובר 2021 שונה שמה של החברה מ"הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ" ל"הפניקס פנסיה וגמל בע"מ" בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ורשם החברות.

עד לחודש יוני 2021, בעלת השליטה בחברה הייתה הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**"), שהינה חברה פרטית בשליטת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**הפניקס אחזקות**").
עם השלמת מיזוג חברת הלמן-אלדובי גמל ופנסיה בע"מ לתוך החברה, הוקצו 16% ממניות החברה להלמן אלדובי בית השקעות בע"מ, אשר שינתה את שמה ל"הפניקס השקעות מתקדמות".

במהלך תקופת הדוח הושלמה העברה של 16% ממניות החברה מאחזקתה של הפניקס השקעות מתקדמות להפניקס אחזקות. נכון למועד הדוח החברה מצויה בבעלותה המלאה (100%) של הפניקס אחזקות.

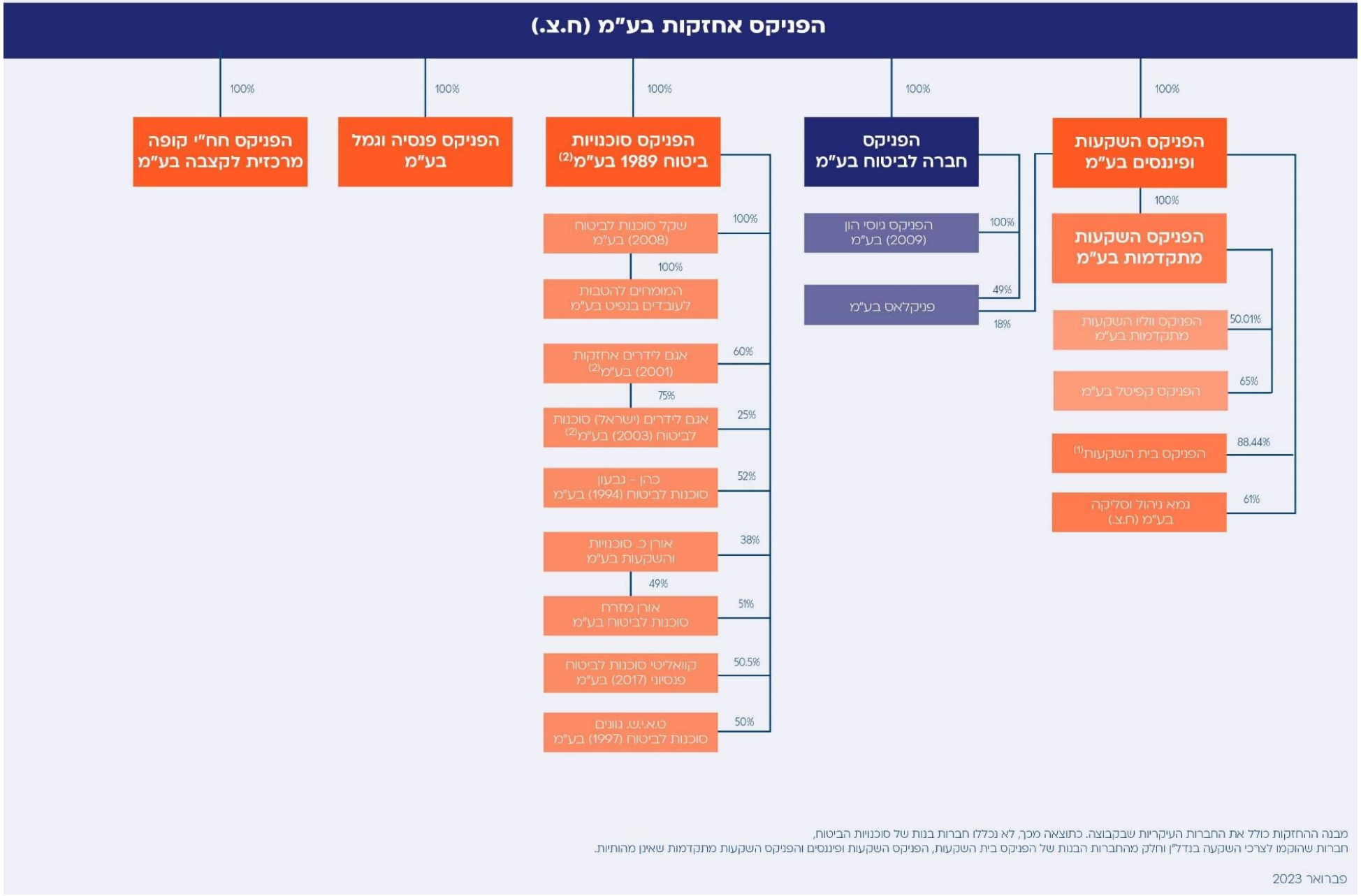
הפניקס אחזקות הינה חברה ציבורית. בעלת השליטה בהפניקס אחזקות החל מחודש נובמבר 2019 הינה חברת Belenus Lux S.a.r.l[2] המוחזקת בעקיפין באמצעות שרשרת חברות ע"י CCP III Cayman GP Ltd., Matthew Botein, Lewis (Lee) Sachs, המחזיקות נכון למועד הדוח בכ-33.31% מהונה המונפק והנפרע של הפניקס אחזקות.

בתאריך 13 בדצמבר 2022 נודע לחברה כי הישויות השולטות ב- Belenus בעקיפין, חתמו על מזכר הבנות לא מחייב הכולל את עיקרי התנאים לפיהם קונסורציום המורכב מ- ADQ Developmental Holding LLC, Gallatin ומשקיעים נוספים, ירכשו את גרעין השליטה בחברה, באמצעות תאגיד משותף שיוקם. הפניקס אחזקות והחברות המוחזקות על ידה יקראו להלן "**קבוצת הפניקס**".

1.1.1 מבנה הקבוצה

להלן תרשים מבנה האחזקות של קבוצת הפניקס נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח. מבנה האחזקות כולל את החברות העיקריות שבקבוצת הפניקס.

[2] ל- Belenus חברה אחות (B243.006) Leolin Lux S.a.r.l המחזיקה בשיעור של 0.33% ממניות החברה



מבנה ההחזקות כולל את החברות העיקריות שבקבוצה. כתוצאה מכך, לא נכללו חברות בנות של סוכנויות הביטוח,
חברות שהוקמו לצרכי השקעה בנדל"ן וחלק מהחברות הבנות של הפניקס בית השקעות, הפניקס השקעות ופיננסים והפניקס השקעות מתקדמות שאינן מהותיות.

פברואר 2023

1.1.2 **אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני, מיזוג או רכישה מהותיים**

1.1.2.1 ביום 30 בספטמבר 2021 הושלם מיזוג חברת הלמן אלדובי גמל ופנסיה עם ולתוך החברה וזאת בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ורשם החברות. איחוד הנכסים של החברה המנהלת החל ביום 1 באוקטובר, 2021. עם השלמת המיזוג, קופות הגמל וקרנות הפנסיה הותיקות שבניהול הלמן אלדובי גמל ופנסיה בע"מ הועברו לניהול החברה וכן מוזגו קופות הגמל ומסלולי ההשקעות של קופות הגמל המועברות כאמור.

1.1.2.2 בשנת הדוח הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי.בי. אי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי – לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" - לגלובל נט ניהול קופות גמל ג.נ.נ.ק.ג בע"מ.

1.1.3 **רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל**
למעט האמור בסעיף 1.1.2 לעיל, החברה לא הייתה מעורבת בהליכי רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל, אשר להם השפעה על פעילותה של החברה בשנת הדוח.

1.1.4 **אופיים ותוצאותיהם של הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים**
במהלך תקופת הדוח לא אירעו הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים וכיוצא בזה.

1.1.5 **שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה**
למעט האמור בסעיף 1.1.2 לעיל, לא היו שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה אשר להם השפעה על פעילותה של החברה בשנת הדוח.

1.1.6 **נושאים נוספים**
בחודשים האחרונים, שוררת אי וודאות על רקע תכניות הממשלה לקדם שינויים במערכת המשפט והמחלוקת הציבורית סביב מהלך זה. במהלך ינואר 2023 החלה הממשלה לקדם תכנית לביצוע שינויים מהותיים במערכת המשפט בישראל אשר הובילה למחלוקת ומחאה ציבורית רחבת היקף. לרפורמה המשפטית או להשלכות הנובעות ממנה עלולות להיות השפעות על הסביבה הכלכלית בה פועלת החברה, על עלות מקורות הגיוס, על דירוג האשראי של המשק הישראלי ועוד.
בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך מה תהיינה ההתפתחויות, וכן את מידת השפעת האירועים הללו על המשק הישראלי בכלל ועל פעילותה של החברה בפרט.

1.2 תחומי פעילות
החברה פועלת בתחום הפנסיה והגמל.

1.2.2 **קופות גמל:** תחום קופות הגמל מעניק לחוסך אפשרות חיסכון לטווח ארוך או בינוני תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות (בתנאים מסוימים) למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי.
קיימים מספר סוגים של קופות גמל: קרן השתלמות, קופת גמל לחיסכון (לעניין הפקדות שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007 מתנהלות כקופת גמל לתגמולים ולעניין הפקדות שהופקדו בהן החל מינואר 2008 מתנהלות כקופות גמל לחיסכון); קופת גמל אישית לפיצויים; קופת גמל מרכזית לפיצויים; קופות גמל מרכזיות לקצבה, קופות גמל למחלה; קופת גמל מסלולית לפיצויים; קופת גמל מבטיחת תשואה; קופת גמל להשקעה; קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד וקופת גמל בניהול אישי.

1.2.3 **קרנות פנסיה:** תחום קרנות הפנסיה נחלק לשלושה סוגים- קרנות פנסיה ותיקות (בניהול מיוחד/ בניהול רגיל), קרנות פנסיה מקיפות חדשות וקרנות פנסיה כלליות חדשות.

לפירוט נוסף אודות המוצרים המנוהלים ע"י החברה ראה סעיף 2.1 להלן.

1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

ביום 30 ביוני 2021 הועברו 6,507,447 מהמניות הרגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב של החברה מהפניקס חברה לביטוח בע"מ להפניקס אחזקות בע"מ.

ביום 30 בספטמבר 2021 הקצתה החברה 1,239,514 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב להלמן אלדובי בית השקעות בע"מ (בשמה כיום: "הפניקס השקעות מתקדמות בע"מ"), וזאת בעקבות מיזוג הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ לחברה ביום 1 באוקטובר 2021.

במהלך הרבעון השני לשנת 2022 הפניקס השקעות מתקדמות בע"מ ביצעה חלוקה של 1,239,514 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב של החברה להפניקס אחזקות בע"מ כדיבידנד בעין, כך שהחל ממועד זה סך כל ההון המוקצה של החברה מוקצה להפניקס אחזקות בע"מ. לפרטים נוספים בדבר חלוקת המניות להפניקס אחזקות בע"מ ראה סעיף 1.1 לעיל.

סה"כ ההון הרשום של החברה ליום פרסום הדוח הוא 10,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב.

סה"כ ההון המוקצה של החברה ליום פרסום הדוח הוא 7,746,961 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב אשר הוקצו להפניקס אחזקות בע"מ.

<u>התנועה בהון המניות הרשום</u>

	מספר מניות	ש"ח ע.נ.
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2021	10,000,000	10,000,000
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022	10,000,000	10,000,000

למעט האמור לעיל, בשנתיים שקדמו למועד פרסום הדו"ח, לא נערכו השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה.

1.4 חלוקת דיבידנדים

לחברה אין מדיניות קבועה לחלוקת דיבידנד. לפרטים בדבר ההון העצמי של החברה ודרישות ההון וכן בדבר חלוקת דיבידנד שבוצעה בשנת 2021, ראה באור 13 בדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

חלק ב' | תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

2.1 מוצרים ושירותים

החברה עוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (המקנות זכויות על פי תקנונים), לרבות קרנות השתלמות.

2.1.1 ענף הגמל:

ענף קופות הגמל מעניק לחוסך (להלן: "**עמית**") אפשרות חיסכון נוספת לטווח ארוך או בינוני תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות (בתנאים מסוימים) למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי.

קיימים מספר סוגים של קופות גמל:

סוג הקופה	מהות הקופה	תמצית תנאי המשיכה מהקופה
קופת גמל לחיסכון – קופות לתגמולים	קופת גמל לטווח ארוך. בקופות אלה, מפקידים העובד ומעבידו הפקדות חודשיות שוטפות משכרו של העובד, ואילו לגבי עמית עצמאי, העמית בלבד מפקיד כספים לקופה.	כספים אשר הופקדו <u>עד ליום</u> 31.12.2007 ניתנים למשיכה הונית בגיל 60 או במועדים אחרים בהתאם להוראות הדין. כספים אשר הופקדו <u>החל מיום</u> 1.1.2008 ניתנים למשיכה כקצבה. משיכת הכספים, שנצברו מעבר לסכום הדרוש לתשלום הקצבה המזערית, תעשה בהתאם להחלטת העמית, בין בדרך של היוון קצבה ובין בדרך של תשלום קצבה לאחר העברה לקרן פנסיה או קופת ביטוח.

		פדיון כספי הפיצויים במועד סיום יחסי עובד-מעביד, בהתאם להוראות הדין.
קרן השתלמות	קופה לטווח בינוני. הכספים מיועדים לשם יציאה להשתלמות העובד או לכל מטרה בהתאם לתקנון הקרן והוראות הדין.	לצרכי השתלמות החל מתום שלוש שנות חברות בקרן, ולאחר שש שנות חברות בקרן ניתן למשוך את הכספים לכל מטרה.
קופת גמל אישית לפיצויים	קופה לטווחים משתנים בהתאם לתקופות ההעסקה והעדפות העמית.	להפקדות מחודש ינואר 2008 ואילך פועלות גם הן כקופות גמל לחיסכון, אך ניתן למשוך מהן את כספי הפיצויים בסכום חד-פעמי, גם אם אלה הופקדו בהן בשנת 2008 ואילך, בסיום יחסי עובד-מעביד ובהתאם להוראות הדין.
קופה מרכזית לפיצויים	קופה בהן צובר המעסיק כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. בקופות אלה העמית הוא המעסיק וצבירת הכספים היא במרוכז על שמו עבור עובדיו (קופות אלה נסגרו להפקדות משנת 2011 ואילך).	המעסיק יכול לפדות את הכספים או למסור לקופה הוראות תשלום לעובדו, בכפוף להוראות הדין.
קופה לדמי מחלה	קופת גמל המיועדת לצבירת סכומים על יד המעביד לשם הבטחת זכויות עובדיו לקבלת דמי מחלה..	משיכת כספים תתאפשר במקרה של מחלת עובד ובכפוף להוראות הדין.
קופת גמל מבטיחת תשואה מינימלית	קופה אשר הבטיחה לעמיתים החוסכים בה תשואה מינימלית בהתאם לתקנון הקופה. קופות מסוג זה אינן פתוחות למצטרפים חדשים.	בהתאם להוראות המשיכה המפורטות לעיל לגבי קופת גמל לחיסכון – קופות לתגמולים.
קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי	באמצעותן ניתן לנהל על ידי העמית או מנהל תיקים מטעמו, סוגי כספי חיסכון של עמית עצמאי שהוגדרו בתקנות וכספי קרן השתלמות, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על ידי החברה המנהלת אצלה מתנהלים כספי החיסכון. החל מחודש יוני 2017 מוגבל סכום ההפקדה בקופת גמל בניהול אישי, העומד נכון למועד הדוח על כ-5.8 מיליון ₪. בשנת הדוח הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי.בי. אי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי – לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" - לגלובל נט ניהול קופות גמל ג.נ.נ.ק.ג בע"מ.	בהתאם להוראות המשיכה המפורטות לעיל לגבי קופת גמל לחיסכון – קופות לתגמולים ולגבי קרן השתלמות.
קופת גמל להשקעה	הקופת גמל לחיסכון אשר שיווקה החל בסוף שנת 2016, בה ניתן להפקיד בכל שנה קלנדרית עד 70,000 ש"ח (צמוד למדד).	משיכת הכספים מקופת גמל להשקעה אפשרית בכל עת בלא להמתין לגיל פרישה. יחד עם זאת, משיכה מוקדמת מחייבת ניכוי מס בגין הרווחים הריאליים שנצברו.
קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל בה מפקיד המוסד לביטוח לאומי, החל מחודש ינואר 2017, בגין כל ילד הזכאי לקצבת ילדים 50 ש"ח מדי חודש עד הגיעו של הילד לגיל 18. באפשרות ההורים להגדיל את סכום החיסכון ב- 50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים המשולמת על ידי ביטוח לאומי. עד גיל 21 המוסד לביטוח לאומי ישלם את דמי הניהול על החיסכון בקופת הגמל, לאחר מכן דמי הניהול ישולמו ע"י עמית קופת הגמל.	משיכת הצבירה אפשרית בהגיע הילד לגיל 18 ואם לא ימשוך את הצבירה עד גיל 21, יקבל מהמדינה מענק נוסף בסך 500 ש"ח.

קופת גמל מרכזית לקצבה	קופת גמל המיועדת לעמית אחד בלבד - עמית מעסיק, המיועדת לתשלום קצבה עבור עובדי אותו עמית מעסיק הזכאים לכך. המעסיק, באמצעות הקופה, משלם תשלומי קצבה בלבד לעובדים הזכאים, כהגדרתם בתקנון הקופה, וזאת בהתאם למחויבות האקטוארית של המעסיק כלפי העובדים הזכאים, המחושבת על פי הסכמי עבודה ועל פי כללים שנקבעו בתקנון הקופה ובהסדר התחיקתי	המעסיק יכול לפדות או לתת לקופה הוראות תשלום לעובדו, בכפוף להוראות הדין.

מקור ההכנסות של החברות המנהלות של קופות גמל הינו דמי הניהול שהן גובות מהנכסים. לפרטים בדבר דמי הניהול המקסימליים שניתן לגבות, ראה סעיף 2.1.7 להלן. לפירוט בדבר הכנסות בדמי ניהול ראה ביאור 45וביאור 19 לדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022. מאחר שהחברה המנהלת אינה גובה דמי ניהול כשיעור מהרווחים, השפעת התשואה על ההכנסות מדמי הניהול, הינה השפעה עקיפה הנובעת מהשפעת התשואה על היקף הנכסים המהווה בסיס לדמי הניהול שייגבו.

<u>קופות גמל בניהול החברה:</u>

החברה מנהלת את כלל סוגי המוצרים המפורטים לעיל.

לפירוט בדבר מצבת הקופות ומסלולי ההשקעה שבניהול החברה והמסלולים ראה בסעיף 1 לדוח הדירקטוריון של החברה ליום 31.12.2022.

לפירוט בדבר היקף נכסים מנוהלים של כלל קופות הגמל שבניהול החברה נכון למועד אישור הדוח, ראה ביאור 20א. לדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2022.

2.1.1.1 **<u>מבנה הרווחיות</u>**

בענף הגמל המקור העיקרי לרווחיות של החברה המנהלת הינו הפער בין ההכנסות מדמי הניהול בפועל לבין הוצאות מכירה, תפעול ושירות של החברה המנהלת. יצוין, כי בשנים האחרונות קיימת שחיקה בדמי הניהול כתוצאה מרפורמות שונות בענף ומהגברת התחרות.
בענף הגמל כל התשואה נטו (בניכוי הוצאות השקעה) מהשקעות כספי העמיתים, בניכוי דמי הניהול מהצבירה לאחר הנחות, נזקפת לעמיתים, ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת מצטמצמת להשפעה העקיפה הנגזרת מההיקף הכולל של הצבירה בקופת הגמל המהווה בסיס לדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. לנתונים ביחס לדמי הניהול המקסימאליים ראו סעיף 2.1.7 להלן.

בהקשר זה יצוין, כי הפניקס פנסיה וגמל מנהלת, בין היתר, קופת גמל מבטיחת תשואה – "גמולה". על פי תקנון קופה זו, דמי הניהול המרביים שניתן לגבות במסלולים מבטיחי התשואה בקופה הינם עד שיעור של 2% מהצבירה. מכיוון שמדובר בקופה מבטיחת תשואה, הרי שהחברה המנהלת נדרשת להביא לכך שהעמיתים מזוכים בתשואה המובטחת. החישוב השנתי מבוצע ביחס לתשואה השנתית שהושגה. ככל שנוצרים עודפי תשואה מעל לתשואה המובטחת ומעל לשיעורי דמי הניהול הרלבנטיים שגובה החברה, הרי שאלה נזקפים לטובת הקופה באמצעות קרן ייעודית הצוברת עודף לשימוש בשנים בהן לא הושגה התשואה המובטחת.

2.1.2 ענף הפנסיה

<u>כללי</u>

קרן הפנסיה (להלן: "**הקרן**") מעניקה למבוטחים אפשרות לחיסכון פנסיוני לטווח ארוך (פנסיית זקנה), וכן כיסוי למקרה נכות (פנסיית נכות) ומוות (פנסיית שאירים). פעילות הקבוצה בענף הפנסיה מתבצעת באמצעות הפניקס פנסיה וגמל

קרנות הפנסיה נחלקות לשלושה סוגים - קרנות פנסיה ותיקות (בניהול מיוחד/ בניהול רגיל), קרנות פנסיה מקיפות חדשות וקרנות פנסיה כלליות חדשות:

(1) **קרנות הפנסיה הוותיקות -** נהנו בעבר מהנפקה של אג"ח מיועדות הנושאות ריבית מובטחת בשיעור של 5.57% לכיסוי התחייבויותיהן, בשיעור של לפחות 93% מהתחייבויותיהן. היתרה, ככל שהייתה,

הושקעה בהשקעות חופשיות בהתאם לתקנות קופות גמל. ברפורמה שנערכה בקרנות הפנסיה משנת 1995, שמטרתה, בין היתר, הייתה צמצום גירעונות הקרנות, ויצירת הקבלה בין נכסי הקרנות והתחייבויותיהן, נסגרו קרנות הפנסיה הוותיקות להצטרפות מבוטחים חדשים, ושיעור האג"ח המיועדות צומצם. בעקבות הרפורמה נחלקות כיום קרנות הפנסיה הוותיקות לשני סוגים - קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (10 קרנות), וקרנות פנסיה בניהול מיוחד בידי המדינה (8 קרנות).

(2) **קרנות הפנסיה המקיפות החדשות** - נכון למועד פרסום הדוח פועלות בישראל 9 קרנות פנסיה מקיפות. קרנות הפנסיה החדשות החלו בפעילותן בשנת 1995 בעקבות הרפורמה האמורה לעיל, לפיה כל המצטרפים החדשים לקרנות פנסיה יצורפו לקרנות פנסיה חדשות, שיוקמו מאותו מועד ואילך. קרנות הפנסיה המקיפות החדשות, זכאיות להטבות שונות מהמדינה, ובהן הטבות מס המעוגנות בפקודת מס הכנסה, בחוק קופות הגמל ובתקנות קופות גמל, אפשרות להשקיע חלק מכספי הקרן (עד 30%) באג"ח מיועדות המבטיחות תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 4.86%. זקיפת תשואות אגרות החוב המיועדות בין העמיתים השונים נעשית תוך הבחנה בין מקבלי קצבה לעמיתים בני 50 ומעלה ועמיתים אחרים וזאת בהתאם להוראות הדין. בהתאם לתקנות זקיפת תשואה, החל מחודש יולי 2017 שיעור הקצאת אג"ח מיועדות בעבור הפנסיונרים עומד על שיעור של 60%, ויתרת אגרות החוב המיועדות עומדות כנגד התחייבויות האקטואריות לעמיתים הפעילים ובלבד שסך אגרות החוב המיועדות אינו עולה על שיעור של 30% מסך נכסי הקופה. החל מחודש יוני 2018 פועלות קרנות הפנסיה המקיפות החדשות בהתאם לתקנון אחיד החל על כלל קרנות הפנסיה האמורות. בחודש נובמבר 2021 בוצע תיקון חקיקה במסגרתו הוחלף המנגנון הקיים להבטחת יציבות החיסכון הפנסיוני בקרנות הפנסיה באמצעות אגרות חוב מיועדות, במנגנון חדש להבטחת יציבות החיסכון הפנסיוני בקרנות הפנסיה באמצעות השלמת תשואה. בהתאם לתיקון החקיקה האמור, החל מחודש אוקטובר 2022, במקום אגרות חוב מיועדות המדינה מעמידה לקרנות הפנסיה התחייבות להשלמת תשואה עד לשיעור של 5.15% עבור נכסים של קרנות הפנסיה שנצברו החל ממועד תחילתו של התיקון, כאשר הנכסים של קרנות הפנסיה בגינם הועמדו לה התחייבות להשלמת תשואה יושקעו בשוק ההון (לפרטים נוספים לרבות מועד תחולתו של התיקון ראו סעיף 3.1.6.1.8 להלן). ההפקדה בקרן חדשה מוגבלת בתקרה השווה ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. דמי הניהול המקסימאליים כיום הינם 6% מדמי הגמולים ו-0.5% מהצבירה.

(3) **קרנות פנסיה כלליות חדשות -** תקרת ההפקדה בקרן פנסיה מקיפה חדשה עומדת על 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. חוסכים המבקשים להפקיד סכומים מעבר לתקרה זו, יכולים לעשות כן בקרנות פנסיה חדשות כלליות, קרנות אלה לא היו זכאיות לאג"ח מיועדות, ובהתאם לכך גם אינן זכאיות להתחייבות להשלמת תשואה עד לשיעור של 5.15% כפי שקיים בקרן מקיפה מחודש אוקטובר 2022.. בקרן כללית חדשה אין הגבלה על הפקדות, וכן ניתן לבצע הפקדות חד פעמיות. עוד יצוין, כי קרן כללית חדשה אינה חייבת להקנות את הכיסויים הביטוחיים שהוזכרו לעיל, ומשכך, חלק מהקרנות מסוג זה מקנות פנסיית זקנה בלבד. נכון למועד פרסום הדוח פועלות בישראל 9 קרנות פנסיה כלליות חדשות. שיעורי דמי הניהול המרביים שניתן לגבות בקרן הפנסיה הכללית הינם 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. דמי הגמולים המתקבלים מעמית בקרן פנסיה נחלקים למרכיבי ריסק, במידה ונרכשו כיסויים ביטוחיים, מרכיב חיסכון ומרכיב דמי ניהול. מקור ההכנסות של החברות המנהלות של קרנות פנסיה הינו דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומן הצבירה). תשלומי התביעות בקרן הפנסיה משולמים מתוך קרן הפנסיה – קרי מתוך נכסי העמיתים, כך שאת סיכוני התביעות נושאים המבוטחים עצמם. יצוין כי הקרנות החדשות מחויבות להפעיל מנגנון איזון אקטוארי מדי רבעון, אשר מתאים את ההתחייבויות האקטואריות לנכסי הקרן.

<u>החברה מנהלת את הקרנות הבאות:</u>

"הפניקס פנסיה מקיפה" היא קרן פנסיה מקיפה שהוקמה בשנת 1995. בקרן הפנסיה מסלולי ביטוח שונים הנבדלים זה מזה בגובה הכיסוי הביטוחי ואופיו ובגיל הפרישה וכן קיימים מסלולי השקעה שונים לבחירת העמיתים.

"הפניקס פנסיה משלימה" (בשמה הקודם: "הפניקס פנסיה כללית") היא קרן כללית חדשה שהוקמה בשנת 2000. הקרן פועלת בשילוב עם קרן הפנסיה המקיפה והפקדות מעל לתקרה האמורה מופקדות בה. הקרן לא הייתה זכאית לאג"ח מיועדות, ובהתאם לכך גם אינה זכאית להתחייבות להשלמת תשואה עד לשיעור של 5.15% כפי שקיים בקרן מקיפה מחודש אוקטובר 2022, אולם אין הגבלה על גובה ההפקדות, וניתן לבצע בקרן הפקדות חד פעמיות.

"קרן פנסיה יסוד עמית"- קרן פנסיה ללא כיסוי ביטוחי לנכות ושארים שהינה ותיקה מאוזנת אשר החל משנת 1995 אינה מאפשרת צירוף עמיתים חדשים.

"מגן קרן פנסיה ותיקה" - קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אשר החל משנת 1995 אינה מאפשרת צירוף עמיתים חדשים, אשר הועברה לניהול החברה במסגרת מיזוג חברת הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ אל הפניקס פנסיה וגמל, בקרן קיימות תכניות אשר מאפשרות כיסוי ביטוחי לנכות ושארים.

"קרן הגמלאות של עורכי הדין בישראל" - קרן פנסיה ללא כיסוי ביטוחי לנכות ושארים ותיקה מאוזנת אשר החל משנת 1995 אינה מאפשרת צירוף עמיתים חדשים, אשר הועברה לניהול החברה במסגרת מיזוג חברת הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ אל הפניקס פנסיה וגמל.

לפירוט בדבר מסלולי ההשקעה המנוהלים בקרנות ראה סעיף 1 לדוח הדירקטוריון של החברה ליום 31.12.2022.

לפירוט בדבר היקף נכסים מנוהלים של כלל קרנות הפנסיה שבניהול החברה נכון למועד אישור הדוח, ראה ביאור 20א. לדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2022.

2.1.2.1 **<u>מבנה רווחיות</u>**

בענף הפנסיה מקור ההכנסות של החברות המנהלות הינו דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומן הצבירה), והרווחיות הינה הפער שבין דמי הניהול נטו (לאחר הנחות, ככל שניתנו) לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל של החברה המנהלת. יצוין, כי בשנים האחרונות קיימת שחיקה בדמי הניהול כתוצאה מרפורמות שונות בענף ומהגברת התחרות. בהקשר זה, בחודש ספטמבר 2021, פרסם הממונה על רשות שוק ההון, מסמך שעניינו תוצאות ההליך השלישי לקביעת קרנות פנסיה נבחרות הכולל הודעה בדבר בחירת הממונה על שוק ההון בארבע קרנות פנסיה חדשות אשר ישמשו "קרנות ברירת מחדל", שיעור דמי הניהול שייגבו והתנאים להם וזאת לתקופה שמיום 1.11.2021 ועד ליום 31.10.2024.

לתשלומי התביעות בקרן הפנסיה (כולל תשלומי גמלאות) אין השפעה ישירה על הרווחיות של החברה המנהלת, לאור העובדה כי הביטוח הינו ביטוח הדדי ובסיכוני התביעות נושאים העמיתים. בקרנות הפנסיה, כל התשואה מהשקעות כספי העמיתים, בניכוי דמי הניהול מהצבירה, נזקפת לעמיתים ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת של קרן הפנסיה, מצטמצמת להשפעה העקיפה הנגזרת מההיקף הכולל של הצבירה בקרן הפנסיה, המהווה בסיס לדמי הניהול מהצבירה המשולמים לחברה המנהלת את קרן הפנסיה. יובהר כי דמי הניהול מההפקדות (דמי הגמולים) אינם מושפעים מהיקף הצבירה ומתוצאות ההשקעות אלא מהיקף ההפקדות בלבד. בנוסף ישנם רווחי השקעות על תיק הנוסטרו של החברה המנהלת.

2.1.2.2 **<u>מדיניות חיתום</u>**

בתקנון קרן הפנסיה קבועה תקופת אכשרה לתשלום פנסיית נכות ושארים בת 60 חודשים במסגרתה אין זכאות לפנסיית נכות או שארים ככל שהאירוע המזכה אירע במהלך תקופת האכשרה ונובע ממחלה, תאונה או מום שאירעו לפני מועד ההצטרפות לקרן.
החברה מבצעת חיתום רפואי בגין עמית בודד או בגין עמית הנמנה על קבוצות שמספרן נמוך מחמישה עמיתים כתנאי להצטרפות לקרן.

2.1.2.3 **<u>הכיסויים הביטוחים</u>**

קרן הפנסיה (להלן: "**הקרן**") מעניקה למבוטחים אפשרות לחיסכון פנסיוני לטווח ארוך (פנסיית זקנה), וכן כיסוי למקרה נכות (פנסיית נכות) ופטירה (פנסיית שאירים).

קרן הפנסיה מאפשרת את הכיסויים הביטוחיים הבאים:

<u>פנסיית זקנה</u>: קצבה המשולמת לעמית החל מפרישתו ולמשך כל חייו.

<u>פנסיית נכות</u>: קצבה המשולמת לעמית שנפגעה יכולתו לעבוד, בהתאם להחלטת הועדה הרפואית של הקרן ולתקנון הקרן. גובה הקצבה נקבע כאחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים כהגדרתה בתקנון הקרן ובהתאמה לדרגת הנכות. בנוסף, עמית שהפך נכה זכאי ל"שחרור" יחסי מהמשך תשלום כספים לקרן, כל עוד הוא נכה. כלומר, הקרן ממשיכה לזכות את חשבונו בהפקדות במשך אותה תקופה כאילו הפקיד אותן בעצמו בהתאם לאחוז הנכות שנקבעה לו.

<u>פנסיית שאירים</u>: קצבה המשולמת לשאירי עמית (אלמן/ה ויתומים עד גיל 21) שנפטר במהלך תקופת היותו מבוטח או לאחר שהפך לפנסיונר. בדומה לפנסיית הנכות, מהווה פנסיית השאירים אחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים כהגדרתה בתקנון הקרן.

לפירוט בדבר מסלולי הביטוח הקיימים בקרן הפנסיה המקיפה ובקרן הפנסיה המשלימה, ראה ביאור 1(ב) לדוח הכספי של קרן הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" ליום 31.12.2022 וביאור 1(ד) לדוח הכספי של "הפניקס פנסיה משלימה" ליום 31.12.2022, בהתאמה.

2.1.2.4 **<u>ניהול ההתחייבויות הפנסיוניות בקרנות</u>**

בשנת הדוח בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" קיים עודף אקטוארי בשיעור של 0.10% לעומת עודף של 0.22% בשנת 2021.

בשנת הדוח בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה משלימה" בעבור העמיתים במסלול הכולל כיסוי ביטוחי קיים עודף אקטוארי בשיעור של 1.10% לעומת עודף אקטוארי של 1.07% בשנת 2021, ; בעבור העמיתים במסלול ללא כיסוי ביטוחי קיים עודף אקטוארי בשיעור 0.06% לעומת עודף אקטוארי של 0.03% בשנת 2021.

לפרטים נוספים ראה באור 10 בדוחות הכספיים של קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה והפניקס פנסיה משלימה לשנת 2022.

2.1.3 מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע בתחום הגמל ובתחום הפנסיה

2.1.3.1 מוצר קרן הפנסיה הינו המוצר המוביל מבין המוצרים בתחום חיסכון ארוך טווח. זאת, בין היתר כתוצאה מצעדים יזומים מצד הממונה על רשות שוק ההון, כגון: רפורמת קרנות ברירת מחדל שגרמה להאצת ירידת דמי הניהול במוצר קרן הפנסיה, ביטול מקדמים מובטחים במוצרי ביטוח החיים שמשלב מרכיב חיסכון שפגע באטרקטיביות של המוצר וביטול קופות הגמל ההוניות ואי מתן אישור לשווק פוליסות ביטוח חיים המשלבות ריסק וחיסכון.

2.1.3.2 לקרנות ההשתלמות אין מוצר תחליפי ממשי עקב הטבות המס הייעודיות למפקידים בקרנות אלו, ומשך תקופת החיסכון היחסית קצרה הנדרשת בהן (לפחות 6 שנים).

2.1.3.3 להערכת החברה, המגמות המתקיימות בתחום חיסכון ארוך הטווח עשויות להוביל:

א. להמשך המגמה של קרן הפנסיה כמוצר מוביל מבין מוצרי חיסכון ארוך טווח.

ב. להמשך הפחתה בדמי הניהול הממוצעים בשוק.

ג. להקטנת הרווחיות ממקבלי קצבה כתוצאה מההפחתה של תקרת דמי הניהול הנגבים בגין מקבלי קצבאות בקרנות הפנסיה (לתיקון התקנות בנושא זה ראו סעיף 3.1.6.1.9 לדוח).

ד. להגברת השימוש באמצעים טכנולוגיים ודיגיטאליים בהליך שיווק והפצה של מוצרי התחום.

2.1.4 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים

שוק ההון מאופיין בתנודתיות גבוהה המשליכה על פעילות החברה, על הנכסים המנוהלים על ידה ועל תוצאותיה העסקיות.

תחומי הפעילות המנוהלים על ידי החברה מאופיינים ברגולציה רבה המובילה לשינויים רבים בתחום.

2.1.5 מוצרים חדשים

2.1.5.1 **הקמת מסלול "שריעה" בקרן הפנסיה המשלימה** – במהלך תקופת הדוח הוקם בקרן הפנסיה המשלימה (כללית) מסלול השקעה חדש הפועל בהתאם להכשר שריעה. השקעות במסלול כפופות לדיני השריעה ובהתאם למדיניות ההשקעה התקנונית של המסלול.

2.1.5.2 **השקת מסלולי השקעה חדשים במסגרת הרפורמה במסלולי השקעה והוצאות ישירות -** כחלק מרפורמה בהקשר לגביית הוצאות ישירות ומסלולי השקעה בקופות גמל (לפירוט בדבר ברפורמה ראו סעיף 3.1.3.1.5 להלן), נדרשו הגופים המוסדיים להקים החל מינואר 2023 שני מסלולי השקעה חדשים: מסלול השקעה "משולב סחיר" ומסלול השקעה "עוקב מדדים גמיש" במוצרים החיסכון הפנסיוניים. בהתאם להוראות החוזר, המסלולים האמורים הוספו לקרנות הפנסיה החדשות ולקופת הגמל לחיסכון שבניהול הפניקס פנסיה וגמל, וכן בפוליסת ביטוח מנהלים שבניהול הפניקס.

2.1.6 מידע ונתונים לשלוש תקופות דיווח :

	31.12.2022										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה								
מספר עמיתים:											
פעילים	1,692	312,304	35,273	42,969	185,271	25,595	189,358	-	93	-	792,555
לא פעילים	1,266	179,345	34,769	202,826	184,990	26,915	29,280	9,992	-	16	669,399
מקבלי קצבה:											
זכאים קיימים לפנסיה:											
זקנה	-	2									2
שארים	-	10									10
נכות	-	2									2
מקבלי קצבה קיימים:											
זקנה	2,405	502	183								3,090
שארים	371	755	4								1,130
נכות	2	435	1								438
פנסיונרים:											
זקנה	-	3,205	229								3,434
שארים	-	880	23								903
נכות	-	1,095	18								1,113
סה"כ	5,736	498,535	70,500	245,795	370,261	52,510	218,638	9,992	93	16	1,472,076
מספר חשבונות עמיתים:											
פעילים	1,692	321,994	35,787	47,920	189,466	28,393	189,358	-	93	-	814,703
לא פעילים	1,281	227,756	37,043	356,690	319,495	29,258	29,280	10,282	-	16	1,011,101

	31.12.2022										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה								
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח											
פעילים	2,051,184	52,038,974	1,788,635	5,722,741	17,323,778	1,145,067	873,975	-	3,909,589	-	84,853,943
לא פעילים	179,304	5,586,150	382,375	25,243,407	11,998,829	2,321,976	124,798	1,356,962	-	3,099	47,196,900
בגין מקבלי קצבה:											
זכאים קיימים לפנסיה:											
זקנה	-	187	-	-	-	-	-	-			187
שארים	-	3,478	-	-	-	-	-	-			3,478
נכות	-	998	-	-	-	-	-	-			998
מקבלי קצבה קיימים:											
זקנה	765,716	96,147	44,797	-	-	-	-	-			906,660
שארים	-	348,628	1,047	-	-	-	-	-			349,675
נכות	-	215,687	1,319	-	-	-	-	-			217,006
פנסיונרים:											
זקנה	-	1,264,204	77,982	-	-	-	-	-			1,342,186
שארים	-	626,559	19,111	-	-	-	-	-			645,670
נכות	-	888,881	23,065	-	-	-	-	-			911,946
סה"כ מקבלי קצבה	765,716	3,444,769	167,321								4,377,806
סה"כ נכסים מנוהלים נטו	2,996,204	61,069,893	2,338,331	30,966,148	29,322,607	3,467,043	998,773	1,356,962	3,909,589	3,099	136,428,650

	31.12.2022									
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה								
נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :											
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	-	2,682,748	482,795	18,755	219,559	28,296	2,738	-	-	-	3,434,891
תקבולים מדמי גמולים	26,810	7,490,017	743,329	916,285	2,950,547	855,124	162,929	-	18,442	-	13,163,483
תקבולים מדמי גמולים חד פעמי	-	68,070	52,630	81,875	148,100	132,415	2,486	-	-	-	485,576
העברות צבירה לקרן	-	11,965,236	543,636	5,996,963	5,242,893	660,521	3,480	28,479	53,585	-	24,494,793
העברות צבירה מהקרן	-	3,017,686	93,745	3,167,920	3,101,333	382,695	4,547	37,459	53,585	-	9,858,970
תשלומים :											
פדיונות	8,985	962,704	20,343	1,002,008	1,496,334	304,793	30,382	80,332	-	209	3,906,090
אחרים	-	-	(23,676)	-	-	-	-	-	-	-	(23,676)
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:											
פנסיית זקנה	-	21	-		-						21
פנסיית נכות	-	78	-		-					-	78
פנסיית שארים	-	246	-		-						246
תשלומים למקבלי קצבה קיימים :											
פנסיית זקנה	95,427	7,024	3,704		-						106,155
פנסיית נכות	-	24,230	71		-						24,301
פנסיית שארים	-	21,769	348		-						22,117
תשלומים לפנסיונרים :											
פנסיית זקנה	-	65,521	4,695	-	-	-	-	-	190,548	-	260,764
פנסיית נכות	-	96,165	1,342	-	-	-	-	-	-	-	97,507
פנסיית שארים	-	34,297	424	-	-	-	-	-	65,218	-	99,939
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	(240,672)	(2,546,752)	(203,165)	(2,826,916)	(2,667,288)	(322,993)	(75,406)	(147,147)	(411,864)	(311)	(9,442,514)

	31.12.2022									
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה								
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):											
פעילים ולא פעילים	9,798	87,089	3,148	180,791	186,301	19,707	2,167	7,292	3,752	27	500,073
מקבלי קצבה (*)	1,916	12,846	923	-	-	-	-	-	-	-	15,685
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):											
	984	127,513	10,347	884	-	(897)	-	-	-	-	138,831
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :											
פעילים	0.03%	0.15%	0.14%	0.61%	0.68%	0.60%	0.00%	-		-	
לא פעילים	0.72%	0.33%	0.40%	0.61%	0.64%	0.61%	0.00%	0.60%		0.81%	
מקבלי קצבה (*)	-	0.43%	0.61%								
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):											
	6.28%	1.70%	1.38%	0.09%	-	-					
שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים) :											
עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך	0.01%	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%	0.02%	0.00%	0.00%	
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.01%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
בגין השקעות לא סחירות	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
עמלות ניהול חיצוני	0.08%	0.11%	0.07%	0.13%	0.12%	0.07%	0.04%	0.05%	0.01%	0.00%	
עמלות אחרות	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
הוצאות מוגבלות	0.08%	0.11%	0.07%	0.14%	0.12%	0.07%	0.04%	0.05%	0.01%	0.00%	

	31.12.2022										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה								
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):											
עמיתים	-	0.10%	0.06%	-	-	-	-	-			
עמיתים במסלול ביטוח	-	-	1.10%								
זכאים קיימים לפנסיה	-	-0.79%	-	-	-	-	-	-			
מקבלי קצבה קיימים	-	0.34%	0.15%	-	-	-	-	-			
פנסיונרים	-	-4.15%	-11.25%	-	-	-	-	-			
חשבונות מנותקי קשר:	יסוד	מקיפה	משלימה								
מספר חשבונות	84	12,344	489	570,726	12,076	-	-	4,490			600,209
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	7,691	115,655	2,456	712,866	202,565	-	-	90,027			1,131,260
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	61	525	16	4,285	1,802	-	-	1,099			7,788
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)	0.80%	0.46%	0.67%	0.26%	0.50%	-	-	0.41%			
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח					השתלמות	השקעה	ילד	פיצויים			
מספר חשבונות	467	125,012	19,831	79,564	102,611	1,566	27,453	5,891	2	6	362,403
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	251	254,808	41,196	127,634	180,134	4,833	108,938	9,850	4	25	727,673
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	3	1,098	197	1,405	1,728	45	21	89	-	1	4,587
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)	1.11%	0.36%	0.44%	0.68%	0.80%	0.64%	0.02%	0.79%	-	1.96%	

	31.12.2021										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
מספר עמיתים:											
פעילים	1,757	260,849	17,383	44,441	159,983	22,359	187,421	-	105	-	694,193
לא פעילים	1,192	173,088	28,810	195,022	174,628	17,651	24,011	10,163		180	624,565
מקבלי קצבה:											
זכאים קיימים לפנסיה:											
זקנה	-	2	-								2
שארים	-	14	-								14
נכות	-	4	-								4
מקבלי קצבה קיימים:											
זקנה	2,738	505	190								3,433
שארים	36	767	3								806
נכות	-	481	2								483
פנסיונרים:											
זקנה	-	1,480	134								1,614
שארים	-	647	18								665
נכות	-	829	12								841
סה"כ	5,723	438,666	46,552	239,463	334,611	40,010	211,432	10,163			1,326,620

	31.12.2021										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
מספר חשבונות עמיתים:											
פעילים	1,757	269,152	17,678	49,452	163,464	24,175	187,421	-	105	-	713,204
לא פעילים	1,207	222,107	30,241	329,176	284,492	18,930	24,011	10,498		180	920,662
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח											
פעילים	2,281,765	41,194,858	879,296	7,444,455	14,578,361	1,167,197	843,447	-	4,570,913	-	72,960,293
לא פעילים	197,655	4,842,765	361,952	25,028,791	15,174,861	1,794,682	99,252	1,593,421	-	3,619	49,096,997
בגין מקבלי קצבה:											
זכאים קיימים לפנסיה:											
זקנה	-	200	-	-	-	-	-	-			200
שארים	-	3,756	-	-	-	-	-	-			3,756
נכות	-	1,644	-	-	-	-	-	-			1,644
מקבלי קצבה קיימים:											
זקנה	835,058	101,734	52,404	-	-	-	-	-			989,196
שארים	-	368,927	698	-	-	-	-	-			369,625
נכות	-	245,281	1,490	-	-	-	-	-			246,771

	31.12.2021									
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
פנסיונרים:											
זקנה	-	499,248	42,448	-	-	-	-	-			541,696
שארים	-	459,646	5,140	-	-	-	-	-			464,786
נכות	-	673,074	12,099	-	-	-	-	-			685,173
סה"כ מקבלי קצבה	835,058	2,353,510	114,279								3,302,847
סה"כ נכסים מנוהלים נטו	3,314,478	48,391,133	1,355,527	32,473,246	29,753,222	2,961,879	942,699	1,593,421	4,570,913	3,619	125,360,137
נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :											
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	-	1,493,586	205,090	81,351	900,521	142,765	9,796	-	-	-	2,833,109
תקבולים מדמי גמולים	29,541	5,307,789	313,436	1,601,109	2,058,903	1,013,090	97,795	-	411,893	1,030	10,834,586
תקבולים מדמי גמולים חד פעמי	-	44,109	30,719	1,289,636	170,148	944,674	9,437	-	-	-	2,488,723
העברות צבירה לקרן	-	6,029,080	216,371	4,378,972	3,655,686	313,869	208	24,510	16,385	-	14,635,081
העברות צבירה מהקרן	-	2,720,530	65,779	1,214,899	1,042,620	75,012	1,242	21,899	16,386	38,919	5,197,286
תשלומים:											
פדיונות	7,259	808,648	14,505	620,999	851,077	97,436	10,627	50,615	-	3,414	2,464,580
אחרים	-		11,587-	-	-	-	-	-	251,686	-	240,099

	31.12.2021										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:											
פנסיית זקנה	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20
פנסיית נכות	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	90
פנסיית שארים	-	264	-	-	-	-	-	-	-	-	264
תשלומים למקבלי קצבה קיימים:											
פנסיית זקנה	88,552	6,773	3,742	-	-	-	-	-	-	-	99,067
פנסיית נכות	-	27,140	101	-	-	-	-	-	-	-	27,241
פנסיית שארים	-	19,833	109	-	-	-	-	-	-	-	19,942
תשלומים לפנסיונרים:											
פנסיית זקנה	-	21,123	1,631	-	-	-	-	-	-	-	22,754
פנסיית נכות	-	74,800	891	-	-	-	-	-	-	-	75,691
פנסיית שארים	-	21,986	206	-	-	-	-	-	-	-	22,192
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	397,201	5,956,653	130,817	-	2,629,394	195,055	43,277	138,835	292,158	1,032	9,784,422
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):											
פעילים ולא פעילים	9,910	74,921	2,424	124,787	135,012	8,919	9	7,190	-	45	636,217
מקבלי קצבה (*)	1,615	9,814	828	-	-	-	-	-	-	-	12,257
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):											
	1,109	98,738	4,478	638	-	920	-	-	-	-	105,883

	31.12.2021									
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):											
פעילים	0.35	0.17	0.18	0.65	0.69	0.56	0.23	0.00	-	0.19%	
לא פעילים	6.26	0.35	0.46	0.56	0.61	0.60	0.00	0.66	-	-	
מקבלי קצבה (*)	-	0.47	0.79	-	-	-	-	-	-	-	
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):											
	6.26	1.86	1.38	0.04	-	0.10	-	-	-	-	
שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים) :											
עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.00	0.00	
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
בגין השקעות לא סחירות	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
עמלות ניהול חיצוני	0.09	0.12	0.07	0.14	0.14	0.07	0.05	0.08	0.02	0.00	
עמלות אחרות	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
הוצאות מוגבלות	0.09	0.12	0.07	0.14	0.14	0.07	0.05	0.08	0.02	0.00	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):											
עמיתים	-	0.22	0.03	-	-	-	-	-	-	-	
עמיתים במסלול ביטוח	-	-	1.07	-	-	-	-	-	-	-	
זכאים קיימים לפנסיה	-	0.37	-	-	-	-	-	-	-	-	
מקבלי קצבה קיימים	-	0.22	(0.90)	-	-	-	-	-	-	-	
פנסיונרים	-	3.02	1.48	-	-	-	-	-	-	-	

	31.12.2021										
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	מרכזיות לקצבה	אחר	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה								
חשבונות מנותקי קשר:											
מספר חשבונות	25	10,299	365	45,696	27,574	34	32	5,744	-	-	89,769
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	2,112	97,413	1,908	944,309	382,936	3,623	71	172,357	-	-	1,604,729
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	16	428	12	5,389	2,560	22	-	1,644	-	-	10,072
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)	0.81%	0.49%	0.68%	0.60%	0.70%	0.60%	0.00%	1.00%	-	-	
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח					השתלמות	השקעה	ילד	פיצויים			
מספר חשבונות	764	130,447	17,985	48,776	-	-	-	-	-	-	197,972
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	1,223	275,017	39,607	86,556	-	-	-	-	-	-	402,303
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	7	1,081	189	841	-	-	-	-	-	-	2,118
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי)	0.66%	0.38%	0.50%	0.97%	-	-	-	-	-	-	

	31.12.2020								
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה						
מספר עמיתים:									
פעילים	678	238,352	9,124	20,659	95,126	5,983	91,270	-	461,192
לא פעילים	1,094	175,994	26,778	111,815	118,901	5,901	8,243	7,055	455,781
מקבלי קצבה:									
זכאים קיימים לפנסיה:									
זקנה	-	2	-	-	-	-	-	-	2
שארים	-	14	-	-	-	-	-	-	14
נכות	-	4	-	-	-	-	-	-	4
מקבלי קצבה קיימים:									
זקנה	566	507	196	-	-	-	-	-	1,269
שארים	33	786	3	-	-	-	-	-	822
נכות		575	2	-	-	-	-	-	577
פנסיונרים:									
זקנה	-	679	67	-	-	-	-	-	746
שארים	-	366	6	-	-	-	-	-	372
נכות	-	705	6	-	-	-	-	-	711
סה"כ	2,371	417,984	36,182	132,474	214,027	11,884	99,513	7,055	921,490
מספר חשבונות עמיתים:									
פעילים	678	247,011	9,280	39,050	136,796	7,469	91,164	-	531,448
לא פעילים	1,111	228,536	28,003	173,834	149,530	6,670	8,349	7,284	603,317

	31.12.2020								
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה						
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח									
פעילים	775,895	29,275,977	417,076	2,353,756	7,537,450	317,044	345,320	-	41,022,518
לא פעילים	200,218	3,815,356	283,106	14,025,688	8,749,721	548,962	27,007	1,174,895	28,824,953
בגין מקבלי קצבה:									
זכאים קיימים לפנסיה:									
זקנה	-	201	-	-	-	-	-	-	201
שארים	-	3,716	-	-	-	-	-	-	3,716
נכות	-	1,597	-	-	-	-	-	-	1,597
מקבלי קצבה קיימים:									
זקנה	683,016	101,540	52,940	-	-	-	-	-	837,496
שארים	-	358,115	660	-	-	-	-	-	358,775
נכות	-	287,275	1,228	-	-	-	-	-	288,503
פנסיונרים:									
זקנה	-	152,323	9,155	-	-	-	-	-	161,478
שארים	-	251,026	1,777	-	-	-	-	-	252,803
נכות	-	551,692	4,338	-	-	-	-	-	556,030
סה"כ מקבלי קצבה	683,016	1,707,485	70,098						2,460,599
סה"כ נכסים מנוהלים נטו	1,659,129	34,798,818	770,280	16,379,444	16,287,171	866,006	372,327	1,174,895	72,308,070

	31.12.2020								
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה						
נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :									
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	-	1,042,645	99,405	29,000	325,031	23,377	4,861	-	1,524,319
תקבולים מדמי גמולים	19,146	4,334,786	162,986	557,526	1,450,590	256,959	76,576	-	6,858,569
תקבולים מדמי גמולים חד פעמי	-	37,599	11,887	369,953	74,963	196,005	4,433	-	694,840
העברות צבירה לקרן	-	2,930,466	74,926	1,027,762	694,922	8,816	61	48,161	4,785,114
העברות צבירה מהקרן	-	-2,157,664	-40,872	-1,465,026	-1,530,027	-33,073	-601	-13,625	-5,240,888
תשלומים :									
פדיונות	-9,814	-650,210	-10,905	-512,669	-930,841	-80,862	-3,400	-65,574	-2,264,275
אחרים	-		-2,903	-	-	-	-	-	-2,903
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה :					-	-	-	-	
פנסיית זקנה	-	-20	-	-	-	-	-	-	-20
פנסיית נכות	-	-89	-	-	-	-	-	-	-89
פנסיית שארים	-	-260	-	-	-	-	-	-	-260
תשלומים למקבלי קצבה קיימים :					-	-	-	-	
פנסיית זקנה	-26,762	-6,795	-3,931	-	-	-	-	-	-37,488
פנסיית נכות		-31,635	-110	-	-	-	-	-	-31,745
פנסיית שארים		-19,577	-105	-	-	-	-	-	-19,682
תשלומים לפנסיונרים :					-	-	-	-	
פנסיית זקנה		-8,159	-450	-	-	-	-	-	-8,609
פנסיית נכות		-60,474	-433	-	-	-	-	-	-60,907
פנסיית שארים		-12,658	-30	-	-	-	-	-	-12,688
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	108,050	1,872,493	38,008	611,392	684,840	29,077	11,497	34,071	3,389,428

	31.12.2020								
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	סך הכל
	יסוד עמית	מקיפה	משלימה						
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):									
פעילים ולא פעילים	2,205	61,421	1,965	89,222	103,232	4,066	734	6,210	269,055
מקבלי קצבה (*)	1,409	7,517	792						9,718
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):									
	1,188	90,889	2,515	62	-	3	-	-	94,657
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):									
פעילים	0.02%	0.18%	0.25%	0.63%	0.70%	0.60%	0.23%	0.00%	
לא פעילים	0.72%	0.35%	0.49%	0.52%	0.65%	0.57%	0.01%	0.56%	
מקבלי קצבה (*)	0.00%	0.50%	1.08%	-	-	-	-	-	
שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):									
	6.20%	2.10%	1.54%	0.01%	-	-	-	-	
שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):									
עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך	0.01%	0.02%	0.03%	0.02%	0.02%	0.03%	0.03%	0.02%	
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
בגין השקעות לא סחירות	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
עמלות ניהול חיצוני	0.09%	0.10%	0.05%	0.09%	0.09%	0.04%	0.03%	0.04%	
עמלות אחרות	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	
הוצאות מוגבלות	0.09%	0.10%	0.05%	0.09%	0.09%	0.04%	0.03%	0.04%	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):									
עמיתים	-	-0.29%	0.23%	-	-	-	-	-	
עמיתים במסלול ביטוח	-	0.00%	1.85%						
זכאים קיימים לפנסיה	-	0.01%	0.00%	-	-	-	-	-	

	31.12.2020								
	קרנות פנסיה ותיקות	קרנות פנסיה חדשות		קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרן השתלמות	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	מרכזית לפיצויים	סך הכל
	יסוד	מקיפה	משלימה						
חשבונות מנותקי קשר:									
מספר חשבונות	27	10,881	453	21,248	11,063	14	1	3,015	46,702
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	2,058	78,356	1,847	243,454	108,906	450	1	42,675	477,747
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	16.38	257.44	10.65	1,241	671	3.00	-	286	2,485
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)	0.80%	0.58%	0.93%	0.51%	0.62%	0.56%	0.21%	0.67%	
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח									
מספר חשבונות	459	143,541	17,489	33,246	-	-	-	-	194,735
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	381	300,635	36,969	56,057	-	-	-	-	394,042
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	4	1,156	186	715	-	-	-	-	2,061
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי)	1.04%	0.37%	0.51%	1.28%	-	-	-	-	

*) בקרן יסוד - דמי ניהול שנגבים הינם מתשלומי פנסיות לפנסיונרים ואינם מהנכסים.

**) שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (ב 2012"ומוטבים), התשע איתור עמיתים.

***) לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015)

2.1.7 ריכוז עיקרי המגבלות ביחס לדמי הניהול

להלן ריכוז עיקרי המגבלות ביחס לדמי הניהול על פי אפיקי הפנסיה והגמל השונים בהתאם להוראות הדין:

	קופות גמל לא משלמות לקצבה (קופות גמל לחיסכון)	קרנות השתלמות וקופות גמל שאינן קופות גמל לא משלמות לקצבה (שאינן קופות גמל לחיסכון) וגמולה**	קרן פנסיה כללית	קרן פנסיה מקיפה	קופת גמל להשקעה	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד
דמי ניהול מקסימאליים עד 31.12.2012	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	0.5% מהצבירה + 6% מההפקדות	לא רלוונטי	לא רלוונטי
דמי ניהול מקסימאליים לשנת 2013 (תקופת המעבר)	1.1% מהצבירה + 4% מההפקדות	ללא שינוי	1.1% מהצבירה + 4% מההפקדות	ללא שינוי	לא רלוונטי	לא רלוונטי
דמי ניהול מקסימאליים החל משנת 2014	1.05% מהצבירה + 4% מההפקדות (*)	ללא שינוי (*)	1.05% מהצבירה + 4% מההפקדות	ללא שינוי	לא רלוונטי	לא רלוונטי
דמי ניהול מקסימליים	ללא שינוי	ללא שינוי	ללא שינוי	ללא שינוי	1.05% מהיתרה הצבורה; 4%מהפקדות	0.23% מהיתרה הצבורה***
דמי ניהול מקסימליים מעמיתים מנותקי קשר	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	0.3% מהיתרה הצבורה	0.23% מהיתרה הצבורה***
דמי ניהול מקסימליים ממקבלי קצבה	-	-	0.6% מהקצבה	0.5% מהקצבה		
דמי ניהול מקסימליים ממקבלי קצבה החל מפברואר 2022			0.3% מהקצבה	0.3% מהקצבה		

(*) למרות האמור בטבלה, החל משנת 2016 דמי הניהול מן היתרה הצבורה הכוללת של עמית בכל חשבונותיו בקופת גמל שאינה קופת ביטוח לא יפחתו מסך של 6 ש"ח לחודש.
(**) בענין קופת גמל הפניקס גמולה בתקנון הקופה נקבע כי דמי הניהול המירביים הניתנים לגבייה במסלולים מבטיחי התשואה יהיו עד 2% מהיתרה הצבורה.
(***) נגבה מביטוח לאומי ולא מהעמיתים.

2.1.8 ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים שחלו בסוגי הקופות והקרנות

<u>גמל</u>:

קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים

החל משנת 2012 כל הפקדה לקופת גמל במעמד עצמאי מאפשרת לחוסכים לנצל את יתרונות הוראות תיקון 190 לפקודת מס הכנסה, מה שמוביל להגברת הפקדות חד פעמיות בהיקפים משמעותיים מצד האוכלוסייה הרלוונטית. במהלך שנת 2022 חלה ירידה בהפקדות ועליה במשיכות וכתוצאה מכך שנת 2022 הסתיימה בצבירה נטו חיוביות הקטנה ב 33% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תנועה	2022	2021	2020
הפקדות	916	1,601	558
משיכות	(1,002)	(621)	(513)
העברות נטו	2,829	3,164	(437)
צבירה נטו	**2,743**	**4,144**	**(392)**

קרנות השתלמות

במהלך שנת 2022 הייתה עליה בהפקדות ועלייה במשיכות וירידה בצבירה נטו, כתוצאה מכך שנת 2022 הסתיימה עם צבירה נטו חיוביות הקטנה ב 6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תנועה	2022	2021	2020
הפקדות	2,951	2,059	1451
משיכות	(1,496)	(851)	(931)
העברות נטו	2,142	2,613	(835)
צבירה נטו	**3,596**	**3,821**	**(315)**

קופות מרכזיות לפיצויים

קופות מרכזיות לפיצויים הינן מוצר סגור להצטרפויות ולהפקדות. במהלך שנת 2022 היה גידול במשיכות שנת 2022 הסתיימה בצבירה נטו שליליות לקופה הגדולה ב 84% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תנועה	2022	2021	2020
הפקדות	0	0	0
משיכות	(80)	(51)	(66)
העברות נטו	(9)	3	35
צבירה נטו	**(89)**	**(48)**	**(31)**

קופות גמל להשקעה

במהלך חודש נובמבר 2016, קבלה החברה את אישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון תקנון קופת הגמל להשקעה והחלה בשיווק הקופה. במהלך שנת 2022 הייתה ירידה בהפקדות, עלייה במשיכות והעברות נטו, כתוצאה מכך שנת 2022 הסתיימה עם צבירה נטו חיוביות הקטנה ב 28% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תנועה	2022	2021	2020
הפקדות	855	1,013	257
משיכות	(305)	(97)	(81)
העברות נטו	278	239	(24)
צבירה נטו	**828**	**1,155**	**152**

קופת חיסכון לכל ילד

בדצמבר 2016, קבלה החברה את אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון עבור תקנון קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד והקופה נפתחה בינואר 2017.

במהלך שנת 2022 הייתה עליה בהפקדות, עלייה במשיכות ובצבירה נטו, כתוצאה מכך שנת 2022 הסתיימה עם צבירה נטו חיוביות הגדולה ב 52% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

תנועה	2022	2021	2020
הפקדות	163	98	77
משיכות	(30)	(11)	(3)
העברות נטו*	(1)	0	0
צבירה נטו	**132**	**87**	**74**

*ניודים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניודים מהחברה לחברות אחרות.

<u>פנסיה</u>:

קרן מקיפה

להלן השינויים העיקריים בקרן מקיפה בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

א. בתקופת הדוח נרשם גידול של כ- 41.1% בדמי הגמולים שגבתה הקרן לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול במכירות החדשות והצטרפות של עמיתים חדשים מתום התקופה המקבילה אשתקד.

ב. מספר העמיתים בקרן נכון למועד המאזן 491,649 לעומת כ - 433,937 בשנה קודמת.

ג. העברות צבירה לקרן גדלו בשיעור של כ-98.5% בתקופת הדוח והסתכמו בסך של כ- 11,965 מיליוני ש"ח. העברות צבירה מהקרן גדלו בשיעור של כ- 11% והסתכמו בסך של 3,018 מיליוני ש"ח. סך העברות נטו הסתכם ליתרה חיובית בסך כ- 8,947 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 3,308 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול נבע מפעילות מואצת של גיוס עמיתים חדשים והעברת הצבירות לקרן.

ד. בסכום הפדיונות ששולמו לעמיתים חלה עלייה בשיעור של כ- 19.1% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד והם הסתכמו בסך כ-962.7 מיליון ש"ח.

ה. תשלומי הפנסיה גדלו בתקופת הדוח בשיעור של 44.9% והסתכמו בסך של 249.3 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 172 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מעליה במספר הפנסיונרים, מ- 4,729 פנסיונרים בסוף התקופה המקבילה אשתקד ל – 6,886 פנסיונרים בסוף תקופת הדוח.

ו. בתקופת הדו"ח נרשם עודף אקטוארי לעמיתים בשיעור של 0.10% מההתחייבויות.

ז. שיעור האיזון האקטוארי בגין מקרי נכות מקורו ביציאות חדשות לנכות בניכוי החזרות מנכות עמד על 0.00% מהתחייבויות).

ח. העודף האקטוארי הנובע כתוצאה ממקרי מוות (פעילים, נכים ופנסיונרים) הינו 0.09%. מקרי הפטירה של הפעילים בקרן היו נמוכים מהצפוי מאשר אלה אשר היו צפויים וגרמו לעודף בקרן (0.08%), כמו גם מקרי מוות של נכים שהיו נמוכים במעט מהצפוי, אשר גרם לעודף בקרן (0.01%).

ט. משינוי בשיטות והנחות עמד על 0.00%.

י. סך הגורמים האחרים המפורטים בדוח התנועה תרמו לעודף של 0.01% מההתחייבויות.

קרן משלימה

להלן השינויים העיקריים בקרן משלימה בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

א. בתקופת הדוח נרשם גידול של כ- 137.6% בדמי הגמולים שגבתה הקרן לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהפקדות שוטפות וגם מהצטרפות של עמיתים חדשים מתום התקופה המקבילה אשתקד.

ב. מספר העמיתים בקרן גדל מ- 46,193 בתקופה המקבילה אשתקד ל–70,042 עמיתים בתקופת הדוח, גידול של כ- 51.6%.

ג. העברות צבירה לקרן גדלו בשיעור של כ-151.3% בתקופת הדוח והסתכמו בסך כ- 543.6. מיליון ש"ח. העברות צבירה מהקרן גדלו גם הם בשיעור של כ- 42.5% והסתכמו בסך 93.7 מיליוני ₪.

ד. סך העברות נטו הסתכם ליתרה חיובית בסך 449.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-150.6 מיליון ₪ בתקופה מקבילה אשתקד.

ה. בסכום הפדיונות ששולמו לעמיתים גדל בשיעור 40.2% . כ- 20.3 מיליון ₪ לעומת 14.5 בשנה קודמת.

ו. תשלומי פנסיות גדלו בשיעור של 58.4% בתקופת הדוח והסתכמו לסך של כ-10.6 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ- 6.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ז. בעבור קבוצת העמיתים אשר נמצאת במסלולי הביטוח נרשם עודף של 1.10%.

ח. בעבור קבוצת העמיתים שאינם מבוטחים [עמיתים אשר נמצאים במסלול יסוד] נרשם עודף של 0.06%.

<u>בעבור קבוצת העמיתים אשר נמצאת במסלולי הביטוח</u>:

ט. העודף האקטוארי הנובע כתוצאה ממקרי מוות (פעילים, נכים ופנסיונרים) הינו 0.51%.

י. בתקופת הדו"ח שיעורי היציאה לנכות בניכוי שיעור החזרה מנכות הביאו לעודף בשיעור של 1.16% מההתחייבויות.

יא. בנוסף לאמור לעיל נוצר גרעון אקטוארי אשר נובע מהתחשבנות עם מבטח משנה בגובה של 0.48%.

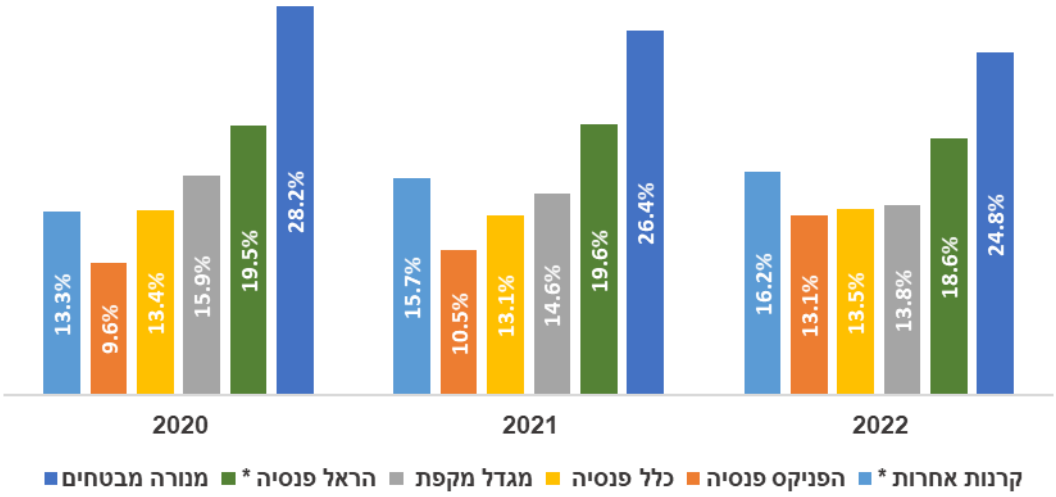
יב. סך הגורמים האחרים המפורטים בדוח התנועה, כולל גורמים אחרים, גרמו לגירעון של 0.03% מההתחייבויות.

2.1.9 תחרות

בשנת 2022 הסתכמו סך ההפקדות בקרנות הפנסיה המקיפות בכלל השוק לכ- 62.3 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 53.1 מיליארד ש"ח בשנת 2021.

החברות העיקריות הפעילות בענף הפנסיה מלבד הפניקס פנסיה וגמל הן מנורה מבטחים, מגדל מקפת, כלל פנסיה והראל פנסיה. בנוסף, קרנות ברירת מחדל המשיכו את הגברת התחרות בתחום ולהמשך המגמה של שחיקת דמי הניהול.

להלן נתחי השוק מסך הפרמיות של קרנות הפנסיה החדשות המקיפות של המתחרות העיקריות בשוק הפנסיה בשנים 2020-2022 (בהתאם לאתר רשות שוק ההון "פנסיה-נט", הנתונים מבוססים על הפקדות) (באחוזים):

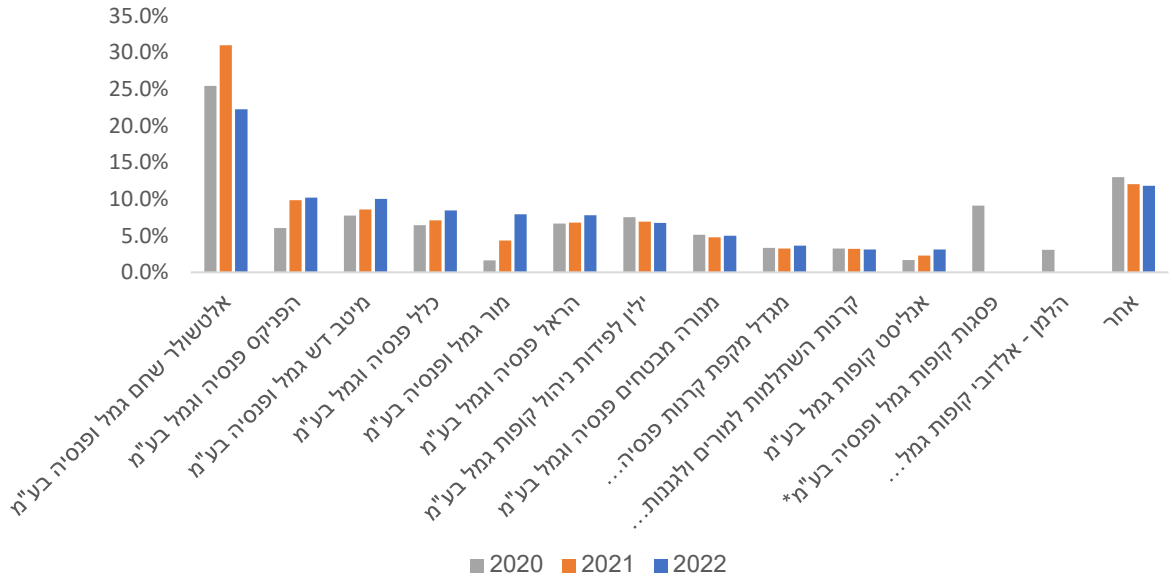


*ביחס לשנת 2020– קרנות אחרות כוללות את אלטשולר שחם, פסגות, הלמן אלדובי ומיטב דש.
*ביחס לשנת 2021 – ההפקדות של פסגות התווספו להראל וההפקדות של הלמן-אלדובי התווספו למיטב ועל כן בשנת 2021 קרנות אחרות כוללות את אלטשולר שחם ומיטב דש.
*ביחס לשנת 2022 – "קרנות אחרות" כוללות את אלטשולר שחם, אינפינטי, מור ומיטב דש.

ענף קרנות הפנסיה מאופיין בתחרות גבוהה שאף התגברה לאור כניסתן של קרנות הפנסיה ברירת מחדל. עם הגברת המודעות לחיסכון פנסיוני בציבור וכן עקב רפורמות ושינויים במוצרים החלופיים גדלה תשומת הלב של הציבור לנושא שיעורי דמי הניהול הנגבים מההפקדה ומהצבירה מעמיתי קרנות הפנסיה, וכן לאיכות ניהול ההשקעות בקרנות הפנסיה ולתשואות המושגות, כמשתנה משמעותי בבחירת קרן ולטיב השירות הניתן ללקוחות.

גמל - בשנת 2022 הסתכמו סך הנכסים הכולל של הענף לכ- 648 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 688 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021.

להלן פירוט החברות המנהלות עם סך הנכסים המנוהלים הגדולים ביותר בענף הגמל ותיאור התפתחות חלקם בסך נכסי קופות הגמל בשנים 2020 עד 2022 בהתאם לנתוני רשות שוק ההון ("גמל-נט") (באחוזים):



חברה מנהלת	2022	2021	2020
אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ	22.2%	31.0%	25.4%
הפניקס פנסיה וגמל בע"מ	10.2%	**9.8%**	**6.1%**
מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ	10.0%	8.6%	7.7%
כלל פנסיה וגמל בע"מ	8.4%	7.1%	6.4%
ילין לפידות ניהול קופות גמל בע"מ	7.9%	6.9%	7.5%
הראל פנסיה וגמל בע"מ	7.8%	6.8%	6.6%
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	6.7%	4.8%	5.1%
מור קופות גמל בע"מ	5.0%	4.3%	1.6%
מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	3.6%	3.3%	3.3%
קרנות השתלמות למורים ולגננות - חברה מנהלת בע"מ	3.1%	3.2%	3.3%
אנליסט קופות גמל בע"מ	3.1%	2.3%	1.7%
פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ*	0.0%	0.0%	9.1%
הלמן - אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ*	0.0%	0.0%	3.1%
אחר	11.8%	11.9%	13.0%
סך הכל:	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**

*יצוין, כי קופות הגמל שבניהול פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ והלמן - אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ רשומות בשנת הדוח בשיעור נתח שוק אפס, שכן בשנת הדוח קופות אלה נרכשו על ידי אלטשולר שחם והפניקס, בהתאמה.

2.1.10 השפעת שינויי חקיקה על התחרות בתחום

הוראות רגולטוריות בשנים האחרונות גרמו להגברת התחרות בין הגופים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני. להלן עיקרי ההוראות:

- הפחתת דמי הניהול במוצרי חסכון ארוך טווח תחליפיים. למשל באמצעות קרנות ברירת מחדל.
- תיקון לחוק הייעוץ האוסר על קיום זיקה בין שיעור דמי הניהול לבין גובה עמלת ההפצה המשולמת לסוכן הפנסיוני.
- הסדרה של איחוד כספי החיסכון הפנסיוני על ידי העברת קרנות פנסיה לא פעילות לקרנות הפנסיה הפעילות של אותו עמית.
- הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה המגבירות את האפשרות לניוד ומעבר של עמיתים לקראת גיל הפרישה אל קרנות פנסיה חדשות.
- תיקון לתקנות העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו ניתנה האפשרות להעביר כספים מקופת גמל להשקעה לקופת גמל להשקעה אחרת, וכן ניתנה האפשרות להעביר כספים מקופת גמל להשקעה לקופת גמל לקצבה לצורך קבלת קצבה.
- תקנות שפורסמו בחודש ינואר 2022 במסגרתן הופחתה תקרת דמי הניהול הנגבים בגין מקבלי קצבאות לשיעור שנתי של 0.3%, וזאת בגין מקבלי קצבאות בקרנות הפנסיה ולמצטרפים לפוליסות ביטוח לקצבה מפברואר 2022 (לפרטים נוספים בנושא זה ראו סעיף 3.1.6.1.7 לדוח).
- הרפורמה בהקצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה (לפרטים נוספים ראו 3.1.3.1.4).
- הרפורמה בקשר עם הוצאות ישירות והשפעתה על דמי הניהול (לפרטים נוספים ראו סעיף 3.1.3.5)
- שינויים והתאמות במערך מסלולי ההשקעה במוצרי החיסכון השונים, לאור פרסום חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל (לפרטים נוספים ראו סעיף 3.1.6.1.12 להלן).

להערכת החברה, השינויים המתוארים עשויים להעצים את המגמות המתקיימות בתחום ניהול נכסי הפנסיה והגמל, כפי שתוארו בסעיף 2.1.9 לעיל, בקשר עם הגברת התחרות. ההשפעה המשוקללת של המגמות כאמור עלולה לפגוע ברווחיות מגזר ניהול נכסי הפנסיה והגמל.

התמודדות החברה עם התחרות

החברה נערכת להתמודד עם התחרות הגוברת בעיקר באמצעים הבאים:

1. המשך פיתוח ושיפור מערך ההשקעות ואיכות ניהול ההשקעות.
2. גידול בהיקף הנכסים המנוהלים, בין היתר באמצעות מיזוגים ורכישות.
3. התייעלות ארגונית ותפעולית במבנה החברה וביחידות השונות בקבוצת הפניקס המעניקות שירותים לחברה בתחום תוך שיפור התשתיות התפעוליות לטובת פיתוח וחיזוק הקשר והשירות ללקוח ולערוצי ההפצה, וכן פיתוח התמחויות ייעודיות בתחום התפעול ובתחום השירות. פיתוח ועדכון מתמיד של חבילות, מוצרים ומבצעים המשווקים על ידה.
4. שירות ושיווק באמצעות ערוצי ההפצה מגוונים.
5. הקצאת משאבים ניהוליים וכספיים בערוצי הפרסום, השיווק וההפצה ובחיזוק המותג.
6. הפעלת מערך שימור ללקוחות המבקשים לנייד החוצה/למשוך.

2.1.11 לקוחות

לחברה אין תלות בלקוח בודד ו/או במספר מצומצם של לקוחות שצורפו באמצעות הסדר עם מעסיק אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על תחום הפעילות.

למידע נוסף בדבר המעסיקים הגדולים איתם התקשרה החברה המנהלת ניתן למצוא בסעיף 3ד' בדוחות סקירת ההנהלה של קרנות הפנסיה שבניהול החברה ובפרק ג' בדוחות סקירת ההנהלה של קופות הגמל שבניהול החברה.

להלן מידע בדבר הוותק, ההתמדה והשימור של הלקוחות בשנת הדיווח ובשנה שקדמה לה:

פנסיה

נתונים לשנת 2022

	קרן הפנסיה המקיפה	קרן הפנסיה הכללית
שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת	7.3%	6.2%
גיל ממוצע של עמיתים	41.3	44.3
וותק ממוצע של עמיתים	4.1	1.6

נתונים לשנת 2021

	קרן הפנסיה המקיפה	קרן הפנסיה הכללית
שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת	8.5%	7.6%
גיל ממוצע של עמיתים	41.3	42.4
וותק ממוצע של עמיתים	4.5	1.6

גמל

נתונים לשנת 2022

	קופות גמל	קרנות השתלמות
שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת	2.16%	0.98%
גיל ממוצע של עמיתים	51.82	44.15
וותק ממוצע של עמיתים	15.65	4.83

נתונים לשנת 2021

	קופות גמל	קרנות השתלמות
שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת	3.27%	4.47%
גיל ממוצע של עמיתים	46.9	48.4
וותק ממוצע של עמיתים	12	6

חלק ג' | מידע נוסף ברמת כלל החברה

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

3.1.1 רגולציה ופיקוח – כללי

כמתואר בדוח זה, פעילות החברה בתחומים השונים כפופה להוראות הדין הכללי כמו גם להוראות הדין הספציפיות החלות על כל אחד מתחומי הפעילות של החברה.

החברה מפוקחת על ידי רשויות פיקוח שונות, ביניהן רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן: "**הרשות**" או "**הממונה**"), אשר מפקחת על פעילות החברה. הרשות הינה רשות עצמאית אשר השר הממונה עליה הוא שר האוצר ותפקידיה הם: 1. הגנה ושמירה על עניינם של העמיתים. 2. הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים. 3. קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחיסכון. 4. עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי פסקאות 1-3.

בנוסף, כפופה החברה אף להוראות דיני החברות. החברה חשופה, מעת לעת, להליכי אכיפה מנהליים ולהטלת קנסות.

להלן תמצית הוראות הדין החלות על החברה וכן הצעות וטיוטות, אשר הינן בעלות השפעה מהותית על החברה אשר פורסמו במהלך תקופת הדוח ועד למועד פרסומו. יצוין, כי ההוראות הנזכרות בדוח זה אינן מהוות רשימה ממצה של הוראות הדין החלות על החברה, אלא רק את העיקריות שבהן.

קיימות תקנות והנחיות רבות נוספות המסדירות את דרך פעולתם של החברות המנהלות בתחום הפנסיה והגמל. התקנות וההנחיות מעודכנות באתר האינטרנט של משרד האוצר בכתובת:
https://mof.gov.il/hon/Regulations/Pages/RegulationAndLegislation.aspx.

3.1.1.1 <u>הסדרים תחיקתיים</u>

3.1.1.1.1 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות שהוצאו מכוחו, מסדירים, בין היתר, את סמכויות הממונה, רישוי מבטחים וסוכני ביטוח, החזקת אמצעי שליטה במבטח ובסוכן תאגיד, פיקוח על עסקי הביטוח וכן הוראות הנוגעות לשמירה על ענייני המבוטחים. חוק הפיקוח כולל שורה של הוראות שהפרה שלהן מהווה עבירה פלילית והוא מרחיב את האחריות של נושאי משרה למניעת הפרות. כמו כן, בהתאם לחוק הפיקוח, מוסמך הממונה להטיל עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים בסכומים משמעותיים מבלי להיזקק להגשת כתב אישום.

3.1.1.1.2 החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן: "**חוק הריכוזיות**" ו/או "**החוק**"). אשר פורסם בדצמבר 2013 מורכב משלושה פרקים עיקריים: (1) הגבלת השליטה בחברות במבנה פירמידלי, לשתי שכבות בלבד והחלת כללי משטר תאגידי מוגברים על חברות כאמור. (2) הפרדה בין תאגידים פיננסיים משמעותיים (כגון בנק, חברת ביטוח, קרן השקעות וכד') ובין גופים ריאליים משמעותיים (תאגיד שאינו גוף פיננסי) כהגדרתם בחוק הריכוזיות ואשר במסגרתו, בין היתר, חל איסור על תאגיד ריאלי משמעותי לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה במבטח שהוא גוף פיננסי משמעותי; ו- (3) שקילת שיקולי ריכוזיות כלל משקית ושיקולי תחרות ענפית בהקצאת זכויות לשימוש במשאבי המדינה (תשתיות חיוניות ונכסים מופרטים) לגורמים ריכוזיים.
מעת לעת מפורסמות באתר משרד האוצר רשימת הגורמים הריכוזיים, רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים.

החברה וחברת האם (הפניקס ביטוח) נכללות ברשימת הגורמים הריכוזיים, בשל הגדרתן כגופים פיננסיים משמעותיים.

בהתאם לחוק, מבנה החזקות פירמידלי מותר מוגבל לשתי שכבות בלבד של תאגידים מדווחים. הפניקס אחזקות בע"מ הינה חברת שכבה ראשונה.

חוק הריכוזיות קובע מגבלות ותנאים ליצירת הפרדה בין גופים פיננסיים משמעותיים. כחלק מהמגבלות האמורות, חוק הריכוזיות קובע מגבלת החזקה של עד 10% מאמצעי שליטה בתאגיד ריאלי משמעותי החלה על גוף מוסדי וכן איסור על כהונה של אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, אדם הקשור לשולט כאמור או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי לכהן כדירקטור בתאגיד פיננסי משמעותי.

3.1.1.2 **<u>חוזרי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון</u>**

3.1.1.2.1 בחודש ינואר 2022 פורסמו **שורה של חוזרים במסגרתם נקבעו הוראות מיוחדות ביחס למי שהוא "אזרח ותיק" או "אדם עם מוגבלות"**, ובכלל זה: קיצור לוחות הזמנים להמצאת תשובה לרשות שוק ההון ביחס לפניית ציבור של "אזרח ותיק" או" אדם עם מוגבלות" (חוזר הסדרת אופן התנהלותם של הגופים המפוקחים במסגרת בירור תלונות ציבור - תיקון); קביעת הוראות מיוחדות לעניין יישוב תביעות של אזרחים ותיקים, כגון מתן מענה וליווי אישי במסגרת הטיפול בתביעה, מתן אפשרות להגיש תביעה בעל פה, צמצום זמני המענה ומסירות הודעות בעל פה (חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור (תיקון); הטלת חובה על גוף מוסדי למנות "ממונה אזרחים ותיקים" ולהגיש לממונה דוח שנתי אשר יסקור את עמידת הגוף המוסדי בהוראות תקנות הנגישות (חוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים (תיקון)); וקביעה לפיה הצירוף לביטוח של אזרחים ותיקים יבוצע ע"י נציגי שירות שיוכשרו לטיפול באוכלוסייה זו וכן קביעת כללים לעניין הליך מכירה מיוחד דו-שלבי לאזרחים ותיקים (חוזר צירוף לביטוח - תיקון). בהמשך לכך, בחודש יוני 2022 פורסם תיקון נוסף לחוזר **שירות ללקוחות גופים מוסדיים**, במסגרתו עודכן הסעיף המחייב ביצוע פניות טלפוניות אקטיביות לאזרחים ותיקים.

3.1.1.2.2 בחודש מאי 2022 פורסם חוזר **דיווח על אירועי סייבר וכשל טכנולוגי**. במסגרת החוזר נקבעו סוגי המקרים בהם נדרש גוף מוסדי לדווח לממונה על אירועי סייבר וכשל טכנולוגי והוראות נוספות בנוגע לדיווחים בעלי השפעה מהותית, על מנת להבטיח כי הגוף נוקט את הצעדים הדרושים לצמצום הנזק הנובע מאירוע זה, לוודא ביצוע תהליכים נאותים של התאוששות והפקת לקחים בעקבות האירוע ולאפשר לרשות לנקוט פעולות משלימות כאשר קיים חשש לאירוע בעל השפעה רחבה.

3.1.2 **הוראות לעניין הסדרת המשטר התאגידי**

3.1.2.1 **<u>הסדרים תחיקתיים</u>**

3.1.2.1.1 בחודש אוגוסט 2018, פורסם **חוזר - דירקטוריון גוף מוסדי** הקובע שורה של הוראות ביחס לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, יו"ר הדירקטוריון, הרכב הדירקטוריון, כשירות, מקום מושבם של חברי הדירקטוריון, בקיאות בשפה העברית הגבלות ביחס למינוי וכהונת דירקטורים, מומחיות הנדרשת מחברי דירקטוריון, סמכויותיו ואופן התנהלותו של הדירקטוריון וכן הוראות לעניין ועדות הדירקטוריון של הגוף המוסדי. החוזר נכנס לתוקף ביום 2 באפריל 2019 כאשר והחל מחודש אפריל 2022, לאחר תקופת מעבר, החוזר ייושם במלואו.
בחודש אפריל 2022 פורסם **תיקון הוראות החוזר המאוחד - דירקטוריון גוף מוסדי**. בחוזר המקורי נקבעו הגבלות על מינוי וכהונה של דירקטור, ובין היתר, נקבע איסור על כהונה כדירקטור בגוף מוסדי, של מי שהוא בעל תפקיד בגוף פיננסי, בהתאם לסיווג הגוף הפיננסי והיקף נכסי הגופים. במסגרת התיקון לחוזר נקבע כי המגבלה האמורה לא תחול על מי שמכהן במקביל כדירקטור בגוף מוסדי וכבעל תפקיד בגוף פיננסי או בתאגיד השולט בגוף פיננסי, ובלבד ששני הגופים בהם הוא מכהן נשלטים על-ידי אותו בעל שליטה.

3.1.2.1.2 בחודש מרץ 2022 פורסמו ברשומות **תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני)(הוראת שעה), התשפ"ב-2022**. על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל, הוטלו הגבלות שונות על האוכלוסייה אשר הקשו ולעיתים לא אפשרו עבודה סדירה של הדירקטוריונים של החברות וחייבו מעבר לעבודה באמצעים אלקטרוניים. תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000, קובעות כי דירקטור חיצוני יהיה זכאי ל-60% מגמול ההשתתפות עבור ישיבה באמצעי תקשורת. ההוראה בתקנות לא חזתה מצב בו יחולו מגבלות חוקיות שלא יאפשרו או יקשו על התכנסות פיזית של דירקטוריון חברה, כפי שארע בעקבות התפשטות נגיף הקורונה. על רקע זה, במסגרת התקנות נקבע, כהוראת שעה, כי דירקטוריון חברה רשאי לקבוע אמות מידה שלפיהן תסווג השתתפות של דירקטור חיצוני בישיבה המתקיימת בתקופת ההגבלות תוך שימוש באמצעי תקשורת, כהשתתפות בישיבה רגילה, אם הישיבה מטבעה הייתה נערכת בנוכחות המשתתפים ויש מניעה לקיימה בנוכחות המשתתפים, כולם או חלקם, בשל הגבלות שהוטלו לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה או שיש הצדקה אחרת להשתתפות בה באמצעי תקשורת בשל הגבלות כאמור. תחילתן של התקנות היא רטרואקטיבית ליום 15.3.2020.

3.1.2.1.3 בחודש מאי 2022 פורסם חוזר **אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים**. במסגרת החוזר ניתן פירוט באשר לנסיבות בהן על גוף מוסדי למסור הודעה לממונה על מינוי וחידוש כהונה של נושא משרה בהתאם לסעיף 41י(א) לחוק הפיקוח על הביטוח וכן בוצעו התאמות בשאלון למועמד ותצהיר

המועמד לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט-2019 ולשינויים שחלו בעקבות פרסום חוזר "דירקטוריון גוף מוסדי".

3.1.3 הוראות הנוגעות לניהול השקעות של גופים מוסדיים

3.1.3.1 <u>הסדרים תחיקתיים</u>

3.1.3.1.1 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012** קובעות מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי הנוסטרו.

3.1.3.1.2 בחודש מאי 2022 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים)(תיקון), התשפ"ב-2022**, **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה)(תיקון), התשפ"ב-2012 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשפ"ב-2002**, אשר תחילתן ביום 1 באוקטובר, 2022 ("**התיקון**"). מטרת תיקון התקנות היא להתאימן למנגנון הבטחת השלמת התשואה שנקבע בפרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, ושבמסגרתו תוקן חוק קופות הגמל ונקבע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן - **אפיק השקעה מובטח תשואה**). במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לתיקון הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בהתאם למדיניות ההשקעה של מסלול השקעה בקרן בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית בשיעור של 5.15% (צמודה למדד). להלן עיקרי ההוראות הכלולות בתיקון התקנות: (1) בוטלה ההוראה המחייבת חברה מנהלת של קרן ותיקה וקרן חדשה להשקיע 30% מנכסיה באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד"; (2) נקבעה חובתה של קרן ותיקה מסלולית להשקיע באפיק השקעה מובטח תשואה, שמעגן את זכות החוסכים להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד), כך שביחד עם סך ההשקעה באג"ח מיועדות, שיעור ההשקעה הכולל בנכסים אלו יהיה 30 אחוזים מנכסי הקרן; (3) תוקן שיעור הנכסים שחברה מנהלת של קרן ותיקה יכולה להשקיע לפי הוראות פרק ג' לתקנות כללי השקעה, מ-35% ל-50%; (4) בוטל ההסדר שלפיו ניתן היה לראות בנכסים שהועברו לקרן ותיקה מידי צדדים קשורים, כהשקעה באגרות חוב מיועדת לקרן הוותיקה.

3.1.3.1.3 קודקס הרגולציה בנושא ניהול נכסי השקעה מרכז ומשלב הוראות רגולציה אשר קיבלו ביטוי בחוזרים השונים מכוח סמכותו של הממונה על פי התקנות, סמכות אשר הוענקה במטרה לאפשר התאמת חלק מהמגבלות החלות על גופים מוסדיים לתנאי שוק משתנים.

3.1.3.1.4 בחודש אפריל 2022 פורסם **תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5" ניהול נכסי השקעה" (אג"ח מיועדות)**. במסגרת החוזר נקבעו התיקונים הבאים: (1) נקבעה הוראת שעה, שתוקפה עד ליום 31.12.2023, שמטרתה לאפשר העברת נכסים סחירים לאפיק השקעה מובטח תשואה ממשקיעים מוסדיים אחרים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים, וזאת, בהמשך לתיקוני החקיקה שעניינם החלפת מנגנון אג"ח מיועדות בקרנות הפנסיה במנגנון של הבטחה להשלמת תשואה, לפיהם יידרש הגוף המוסדי להעביר או לקנות נכסים סחירים לאפיק השקעה מובטח התשואה; (2) לגבי סלי השקעה - נקבע כי סל השקעה לניהול סיכוני השקעה במט"ח ייחשב כסל סחיר תחת תנאים מסוימים, הובהר כי גם השקעות המתבצעות במסגרת אפיק מובטח תשואה יכולות להיות מנוהלות בסלי השקעה, ניתנה אפשרות לנהל את כספי האפיק מובטח התשואה באמצעות סל השקעה המיועד לטובת כספים אלו וכן להעביר ניירות ערך לסל סחיר בתנאים מסוימים; (3) נקבע כי החזקה ביתרות מזומנים ובשווה מזומנים במסלול השקעה מתמחה מחקה מדד בשיעור שלא יעלה על 40% מסך כל נכסיו המשוערכים של המסלול תתאפשר גם בבנק שפועל מחוץ לישראל ובלבד שהבנק מדורג בדירוג AA- לפחות; (4) נקבע כי השקעה של גוף מוסדי או קבוצת משקיעים בתאגיד נדל"ן בשיעור העולה על 20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה ועד שיעור של 49% מסוג מסוים של אמצעי שליטה, תתאפשר רק בתנאי שאמצעי השליטה בתאגיד הנדל"ן לא סחירים.

3.1.3.1.5 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008** תקנות אלה מסדירות את סוגי ההוצאות הישירות שמותר לגוף המוסדי לנכות מתוך כספי העמיתים שבניהולו בגין ההשקעות המבוצעות על ידו, זאת, מעבר לדמי הניהול אותם הוא גובה מהעמיתים.
בחודש אוקטובר 2022 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון), התשפ"ב-2022**. התיקון לתקנות פורסם בהמשך להמלצות ועדת יפה אשר מונתה על ידי הממונה על שוק ההון לצורך בחינת סוגיית ההוצאות הישירות. להלן עיקרי השינויים שנקבעו במסגרת התיקון: (1) במקום מגבלת הוצאות ישירות כשיעור אחיד קבוע, יקבע כל גוף מוסדי מראש, לכל מסלול השקעה שבניהולו, את השיעור המקסימלי של הוצאות ישירות מסוג "עמלת ניהול חיצוני" שיהיה רשאי לגבות במהלך שנת הכספים הבאה; (2) שאר סוגי ההוצאות הישירות (בין אם נובעות מהשקעות

ישירות סחירות ובין אם נובעות מהשקעות ישירות שאינן סחירות), לא יהיו כפופים למגבלת הוצאות ישירות; (3) צומצמו סוגי ההוצאות הישירות הניתנות לגביה במסגרת מסלולים מתמחים שהשקעותיהם בנכסים סחירים וכן מסלולים מתמחים בהשקעות מחקות מדד; (4) ביחס למסלולי השקעה חדשים בגינם תקבע גביית דמי ניהול משתנים בהתאם לרווחי המסלול, נקבע כי לא תתאפשר כלל גביית הוצאות ישירות, פרט להוצאות ישירות בשל מיסים; (5) נקבע כי בכל מקום שבו קיימת חובה על פי דין להציג לעמית או למבוטח את דמי הניהול, תוצג לעמית או למבוטח גם העלות הכוללת הצפויה שבה יישא אותו אדם באותה שנה, בשל דמי ניהול והוצאות ישירות. מועד תחילתו של התיקון הוא 1.1.2023 ועד למועד זה ימשיך לחול ההסדר הקיים, בתחולה רטרואקטיבית ליום 6.4.2022.

3.1.3.1.6 בחודש ינואר, 2022 פורסם **נייר מדיניות - השקעה בתאגידי אינשורטק ובתאגידי השקעה בתחום טכנולוגיה פיננסית חדשנית**. מטרת נייר מדיניות זה היא לעודד גופים מוסדיים לבחון השקעות בחברות טכנולוגיה פיננסית חדשנית בתחומים בהם יש להם מומחיות מוגברת ביכולת ניתוח כדאיות ההשקעה, וזאת בשל הקרבה לתחומי פעילותם. נייר זה מחליף את עמדת הממונה בעניין "השקעה בחברות אינשורטק" מיום 13 בינואר, 2020 ומפרט קווים מנחים ותנאים למתן אישור הממונה על שוק ההון (לפי תקנה 33 (ב) לתקנות כללי ההשקעה) לשליטה או להחזקה באמצעי שליטה של מבטח בתאגיד שמטרתו פיתוח במיזמי אינשורטק, הן ביחס להשקעה בתאגידים המבצעים השקעות במיזמי אינשורטק והן לעניין תאגידים שמטרתם ביצוע השקעות במיזמי טכנולוגיה פיננסית חדשנית.

3.1.3.1.7 בחודש מרץ 2022 תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דין וחשבון לציבור - גילוי אודות רואה חשבון מבקר בדוח תיאור עסקי התאגיד. במסגרת התיקון, בוטלה חובת הדיווח על שעות ביקורת של רואה חשבון מבקר וכן צומצם פירוט היקף שכר הטרחה לפי סוגי השירות שנותן רואה החשבון המבקר, במסגרת "דוח תיאור עסקי תאגיד". כצעד משלים, לצד התיקון, פורסם מכתב המופנה ליושבי ראש הדירקטוריון ויושבי ראש ועדת הביקורת של חברות הביטוח והחברות המנהלות, אשר מבהיר את החשיבות בקיום דיון מעמיק הנערך במסגרת וועדות הדירקטוריון אודות איכות והיקף עבודת רואי החשבון המבקרים.

3.1.3.2 **<u>טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים:</u>**

3.1.3.2.1 בחודש בינואר, 2022 פורסמה למתן הערות **טיוטת "עמדת הממונה בדבר גיבוש מדיניות רצויה בנושא ועדת השקעות עמיתים: תפקידי הוועדה וחובותיה, הרכבה ודרכי מינויה"** (להלן: "**טיוטת העמדה**"). עיקרי טיוטת העמדה הינם בין היתר: (א) הוועדה תתפקד כגורם המפקח על ניהול ההשקעות על-ידי הגוף המוסדי, ולא כגורם המעורב בניהול ההשקעות בפועל; (ב) הוועדה תהיה אחראית באופן עצמאי ובלעדי על גיבוש מדיניות ההצבעות של המשקיע המוסדי באסיפות הכלליות, ועל קבלת ההחלטות כיצד להצביע באסיפות האמורות; (ג) כל חברי הוועדה יהיו "נציגים בלתי תלויים"; (ד) מינוי חברי הוועדה יבוצע על ידי ועדה ציבורית, שבין חבריה יכהנו נציגי ציבור שונים ו- (ה) חברי הוועדה יידרשו לניסיון של לפחות חמש שנים בתחום, חלף הדרישה הנוכחית, שמסתפקת בשנתיים.

3.1.3.2.2 בהמשך לפרסום **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון), התשפ"ב-2022** (ראה סעיף 3.1.3.1.5 לעיל), בחודשים נובמבר 2022 ומרץ 2023 פורסמה טיוטת חוזר **אופן הצגת העלות השנתית הצפויה לעמית או למבוטח**. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע הוראות להסדרת אופן הצגת העלות השנתית הצפויה ללקוחות קיימים וללקוחות חדשים, באופן אחיד על ידי הגופים המוסדיים, וזאת עד לתיקון החוזרים שנקבע בהם שיש להציג את שיעור דמי ניהול, ובכלל זה, חוזר "הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל", חוזר "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי", חוזר "דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני" וחוזר "מסמך הנמקה". על מנת להבטיח אחידות לעניין אופן חישוב העלות השנתית הצפויה, מוצע לקבוע בנספח לחוזר תחשיב אחיד להצגת העלות השנתית הצפויה, מוצע לקבוע כי הוראות החוזר לא יחולו ביחס לפוליסות ביטוח עם מרכיב חיסכון ששווקו לפני שנת 2004 וקרנות ותיקות, וכי מועד התחילה של הוראות החוזר יהיה 1 ביוני 2023.

כמו כן, בחודש דצמבר 2022 פורסמה טיוטת חוזר **תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" (פרסום מגבלת עלות ניהול חיצוני במסגרת הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות ההשקעה שלו, הקמת סל השקעה עוקב מדדים ודיווחים לוועדת השקעות אודות דמי ניהול משתנים שנגבו) (טיוטה)**. במסגרת הטיוטה מוצע לבצע תיקונים בהוראות החוזר על מנת להתאימן לתיקונים שבוצעו לאחרונה בתקנות ההוצאות הישירות ובחוזר מסלולי השקעה בקופות גמל, בין היתר, בעניינים הבאים: אופן פרסום מגבלת עמלת הניהול החיצוני במסגרת הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות ההשקעה שלו; מתן אפשרות להקמת סל השקעה ייעודי לטובת ניהול של השקעות בנכסים עוקבי מדדים; ודיווחים לוועדת השקעות אודות הוצאות ישירות המהוות דמי ניהול משתנים.

3.1.4 **הוראות לעניין דיווח חשבונאי, כללי דיווח והצגה ודיווחים שיש למסור לממונה**

3.1.4.1 **<u>כללי</u>**
חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו קובעים, בין היתר, הוראות לעניין תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכת הדוחות הכספיים של חברות מנהלות, לרבות אופן הטיפול החשבונאי בנכסים ובהתחייבויות של מבטח.
בבאור 2 לדוחות הכספיים של החברה מובאים העקרונות החשבונאים העיקריים המשמשים את הקבוצה בעריכת הדוחות הכספיים.
הממונה מפרסם מעת לעת חוזרים והנחיות הן לכללי הדיווח של חברות מנהלות והן הנוגעות לכללי חשבונאות אותם יש ליישם בדוחות הכספיים של חברות מנהלות.

3.1.5 **אקטואריה וניהול סיכונים**

3.1.5.1 **חובת מינוי אקטואר, דרכי עבודתו ותנאי כשירותו**
חוק הפיקוח קובע כי חובה על חברה מנהלת של קרן פנסיה, למנות אקטואר ממונה לכל ענף ביטוח שבו הוא עוסק שבין תפקידיו להמליץ לדירקטוריון ולמנהל הכללי באשר לגובה ההתחייבויות הביטוחיות של מבטח או באשר למאזן האקטוארי של קרן הפנסיה שבניהולו, לפי העניין.
בחודש ספטמבר 2022 פורסם **תיקון הוראות החוזר המאוחד - אקטואר ממונה ואקטואר ראשי**. במסגרת החוזר נקבע כי מבטח ימנה אקטואר ראשי, אחד בלבד, שיעמוד בראש מערך האקטואריה במבטח, יהיה כפוף במישרין למנהל הכללי במבטח ויכהן גם כחבר הנהלה. כן נקבעו במסגרת החוזר תפקידיו של האקטואר הראשי, כמי שעומד בראש מערך האקטואריה ואחראי לפקח על עבודת כלל האקטוארים העובדים אצל המבטח, וכן תפקידיו של האקטואר הממונה. בחוזר נקבע כי על האקטואר הראשי להגיש לדירקטוריון, למנהל הכללי של המבטח ולממונה, אחת לשנה לפחות, דוח אקטוארי בנושא סולבנסי, שבו יפרטו הפעילויות השונות של המערך האקטוארי במסגרת תחומי אחריות. כן נוספה הדרישה כי אקטואר ממונה יגיש לדירקטוריון, למנהל הכללי של המבטח ולממונה, לכל תאריך מאזן, דוח שבו יפרט את המלצותיו בנוגע להערכת ההתחייבויות הביטוחיות של המבטח. לבסוף, נקבע כי האקטואר הראשי יצרף הצהרה קצרה בדין וחשבון השנתי של האקטואר הממונה. בחוזר נקבעו הוראות מעבר לפיהן מועד התחילה של ההוראה בחוזר לפיה מבטח ימנה אקטואר ראשי אחד בלבד, במבטח בו כיהנו ערב יום התחילה שני אקטוארים ראשיים, וכן של ההוראה בחוזר לפיה האקטואר הראשי יהיה כפוף למנהל הכללי - יהיה במועד כניסתו לתוקף של תקן IFRS17 ב- 1.1.2024.

3.1.5.2 **חובת מינוי מנהל סיכונים, תפקידיו דרכי עבודתו ותנאי כשירותו**
על גוף מוסדי למנות מנהל סיכונים ולהקים יחידת ניהול סיכונים. תפקידי מנהל הסיכונים הינם, בין היתר, זיהוי הסיכונים המהותיים של החברה, כימות והערכת השפעתם ודיווח להנהלה ולדירקטוריון .

3.1.6 **המסגרות החוקיות העיקריות של תחום פעילות נכסי פנסיה וגמל**

3.1.6.1 **<u>הסדרים תחיקתיים</u>**
3.1.6.1.1 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל),** התשס"ה-2005 (להלן: "**חוק קופות הגמל**") מסדיר את הקמתן של חברות מנהלות ואת אופן ניהולן ודרכי פעילותן, מפרט את התנאים לקבלת רישיון לניהול חברה מנהלת וכן קובע הוראות לעניין קבלת היתרי שליטה והיתרי החזקה בחברות מנהלות. כמו כן, החוק מסדיר את מערכת היחסים שבין עמית והחברה המנהלת ואף קובע את זכויות העמית בקופת גמל.

3.1.6.1.2 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים),** התשס"ה-2005 (להלן: "**חוק הייעוץ הפנסיוני**") מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של מוצרים פנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת רישוי ותנאי הרישיון, איסורים והגבלות לעניין עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני, פיקוח על בעלי רישיון וסמכות הממונה לקבוע הוראות לניהול תקין ושמירה על ענייני המבוטחים, לרבות הטלת עיצומים, קנסות אזרחיים וסנקציות פליליות.
כן כולל החוק הוראות אשר עניינן הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור (להלן: "**המסלקה**"). באמצעות המסלקה מועבר מידע אודות מוצרים פנסיוניים של עמיתים בגופים המוסדיים השונים, מועברות בקשות לביצוע שינויים במוצרים הפנסיוניים, מידע אודות העברות כספיות ישירות ממעסיקים וכן מבוצעות העברות כספיות בפועל.

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז- 2017, מטילים חובה על חברה מנהלת של קופת גמל וסוכן ביטוח לזהות ולאמת את פרטי הלקוחות וקובעים בין היתר הוראות לעניין החובה לבצע הליך "הכר את הלקוח" בחוזה ביטוח חיים ופתיחת חשבון קופת גמל, חובת בדיקה אל

מול רשימת ארגוני ופעילי טרור כהגדרתה בצו וכן חובת ביצוע דיווחים רגילים ובלתי רגילים לרשות לאיסור הלבנת הון.

3.1.6.1.3 **פקודת מס הכנסה (נוסח חדש)**, תשכ"א-1961 מקנה מעמד מיוחד לקופות גמל וקרנות פנסיה, לעניין זיכויים וניכויים ממס הכנסה והוראות פטור שונות וזאת במטרה לעודד את הציבור לחסוך לגיל פרישה באמצעות קופות גמל.

3.1.6.1.4 תקנות **מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)**, התשכ"ד 1964 (להלן: "**תקנות קופות גמל**") מסדירות היבטים מסוימים הקשורים באופן ניהולן של קופות גמל, לרבות: התשלומים שיש לבצע לקופות הגמל, השימוש בכספי קופת גמל, תשלומים לעמיתים והוראות לעניין מתן דיווחים לעמיתים.
תקנות קופות גמל חלות על קרנות פנסיה ועל קופות גמל.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), תשע"ג-2013 מסדירות את הכיסויים הביטוחים שחברה מנהלת רשאית לרכוש בעבור עמיתים בקופת גמל לקצבה שבניהולה, את התנאים לכיסוי הביטוחי וכן את התנאים לביטוח קבוצתי בקרן השתלמות ובקופת גמל לא משלמת לקצבה.

3.1.6.1.5 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(קופות גמל בניהול אישי) התשס"ט- 2009** מאפשרות לחוסכים לנהל בעצמם את השקעת כספי החיסכון הפנסיוני שלהם. הסדר זה מאפשר לחוסך מצד אחד ליהנות מהטבות המס על הפקדות כסף לקופות גמל ו/או קרנות השתלמות, ומצד שני לשלוט באופן השקעת הכספים, אם באופן אישי או באמצעות מנהל תיקים שפועל על פי הנחיות החוסך.

3.1.6.1.6 בחודש יוני 2021 פרסמה רשות שוק ההון מסמך שעניינו **עקרונות ליישום טכנולוגיית API בשוק החיסכון הפנסיוני** אשר כולל פירוט של העקרונות המרכזיים על פיהם תפעל רשות שוק ההון לשדרוג התשתית הטכנולוגית בשוק החיסכון הפנסיוני.

בהמשך לכך, פורסם חוזר **אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - עדכון**, אשר עיקריו הם: צמצום החובה לשלוח לעובד הודעה על הפסקת הפקדות לחשבונו רק למקרים בהם הופסקו ההפקדות לרובד שכר היסוד; קיצור הזמן למתן היזון חוזר למעסיק אגב הפקדת תשלומים לקופת גמל; הטלת חובה על גוף מוסדי למסור הודעה לעמיתים אשר קיימים בגינם כספים בחשבון מעבר; תיקון מנגנון הגשת בקשה של מעסיק להשבת תשלום שהופקד ביתר; ודחיית מועד התחילה של חובת הדיווח בממשק מעסיקים בנוגע למעסיקים קטנים.

3.1.6.1.7 בחודש פברואר 2023 פורסם חוזר **מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - עדכון**. במסגרת החוזר נדחה מועד תחילתן של ההוראות הנוגעות לשילוב פרוטוקולים המבוססים על טכנולוגיית API, אשר היו מיועדות להיכנס לתוקף ביום 26 בנובמבר 2023, ליום 1 ביוני 2024. בנוסף, בוטלה הוראות התחילה ההדרגתיות שנקבעו ביחס לסעיף 5א לנספח ה' (ממשק מעסיקים), האוסר על השימוש בחשבון נאמנות בכל הנוגע למעסיק המעסיק יותר מ-10 עובדים ולמעסיק המעסיק פחות מ-10 עובדים, כך שמועד התחילה של סעיף זה עבור כלל המעסיקים יהיה 1.2.2024.

3.1.6.1.8 בחודש נובמבר 2021 **פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו- 2022), התשפ"ב-2021: פרק ג': הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה.** במסגרת החוק הוחלף המנגנון הקיים להבטחת יציבות החיסכון הפנסיוני בקרנות הפנסיה באמצעות אגרות חוב מיועדות, במנגנון חדש להבטחת יציבות החיסכון הפנסיוני בקרנות הפנסיה באמצעות השלמת תשואה. בהתאם לחוק, עבור נכסים של קרנות הפנסיה שנצברו החל ממועד תחילתו של התיקון, תעמיד המדינה לקרנות הפנסיה התחייבות להשלים תשואה עד לשיעור של 5.15%, כאשר הנכסים של קרנות הפנסיה בגינם הועמדו לה התחייבות להשלמת תשואה יושקעו בשוק ההון.

בהמשך לכך, בחודש פברואר 2022 פורסם **צו הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דחיית המועד הקובע), התשפ"ב-2022.** במסגרת הצו נדחה מיום 1 ביולי 2022 ליום 1 באוקטובר 2022, המועד הקובע שהחל ממנו מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה.

כמו כן, בחודש יולי 2022 פורסמו שורה של חוזרים אשר מטרתם ביצוע התאמות בחוזרים נוכח החלפת מנגנון אגרות החוב המיועדות בקרנות הפנסיה במנגנון של הבטחה להשלמת תשואה, ובכלל זה, חוזר הוראות לניהול קרן חדשה, עדכון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידה ודין וחשבון לציבור - הבטחת השלמת תשואה לקרנות פנסיה, חוזר כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות, ותיקון חוזר הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה וותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד.

3.1.6.1.9 בחודש ינואר 2022 פורסמו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול)(תיקון), התשפ"א-2020.** במסגרת התיקון הופחתה תקרת דמי הניהול הנגבים בגין מקבלי קצבאות משיעור שנתי של 0.5% לשיעור שנתי של 0.3%, וזאת, ביחס לעמיתים בקרן פנסיה מקיפה וקרן פנסיה כללית אשר החלו לקבל קצבה מיום 1 בפברואר 2022 וכן ביחס למבוטחים בפוליסות ביטוח שהוצאו על פי קופות ביטוח לאחר יום 1 בפברואר 2022.

3.1.6.1.10 בחודש מרץ 2022 פורסם חוזר **נוהל איתור עמיתים ומוטבים - תיקון**. בחוזר "נוהל איתור עמיתים ומוטבים" נקבע, בין היתר, כי בחלוף תשע שנים מיום תחילתו, יחלו גופים מוסדיים להעביר מידע לאפוטרופוס הכללי בדבר קיומם של כספים של עמיתים שהקשר עמם נותק ושל עמיתים שנפטרו. בהתאם לכך, בעקבות העברת המידע האמור, יהיה רשאי האפוטרופוס הכללי לדרוש מהגופים המוסדיים את העברת הכספים לניהולו. במסגרת התיקון לחוזר נדחה בשנתיים מועד יישום הוראת הדיווח לאפוטרופוס הכללי, וזאת, לצורך גיבוש מתווה מוסדר להעברת הדיווחים לאפוטרופוס הכללי שיספק מענה לפגיעה האפשרית בזכויות החוסכים שהקשר עימם נותק.

3.1.6.1.11 בחודש יוני 2022 פורסם חוזר **תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה**. מטרת החוזר היא לעדכן את הוראות פרק המדידה בחוזר המאוחד ולפרט הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן יערכו חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, וקופות גמל מרכזיות לקצבה את החישובים האקטואריים (מקדמי קצבה, התחייבויות, מאזן אקטוארי). העדכון להנחות ברירת המחדל מהווה למעשה ריענון של מודל שיפורי תמותה משנת 2019, אשר מבוסס על המלצות הועדה המקצועית של אגודת האקטוארים בישראל, בהתאם לנתונים שהצטברו מאז 2019.

3.1.6.1.12 בחודש ספטמבר 2022 פורסם חוזר **מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון**. מטרות החוזר הינן לעדכן ולהרחיב את מגוון מסלולי ההשקעה המתמחים שגוף מוסדי רשאי לנהל, תוך יישום מסקנות ועדת יפה לבחינת סוגיית ההוצאות הישירות. להלן עיקרי השינויים שבחוזר:

(1) נקבעו מסלולי השקעה מתמחים אותם גוף מוסדי יהיה רשאי לנהל, בקופת גמל שאינה קרן השלמות ואינה קופת גמל להשקעה, בהתאם לאשכולות הבאים: (א) אשכול 1 - מסלולי השקעה בניהול אקטיבי: מסלולי השקעה מתמחים אשר מאופיינים בהשקעות ישירות לצד השקעות בנכסים עוקבי מדדים; (ב) אשכול 2 - מסלולי השקעה בניהול אקטיבי בדמי ניהול משתנים: מסלולי השקעה מתמחים אשר מאופיינים בהשקעות ישירות לצד השקעות בנכסים עוקבי מדדים, בהם נגבים דמי ניהול משתנים על ידי הגוף המוסדי בהתאם לתשואה שהושגה. יצוין כי גופים מוסדיים יוכלו להקים את מסלולי השקעה אלו רק לאחר פרסום תיקון לתקנות דמי הניהול אשר יאפשר גביית דמי ניהול משתנים; (ג) אשכול 3 - מסלולי השקעות ישירות בנכסים סחירים: מסלולי השקעה מתמחים אשר מאופיינים בהשקעות בנכסים סחירים; (ד) אשכול 4 - מסלולי השקעה עוקבי מדדים: מסלולי השקעה מתמחים אשר מאופיינים בהשקעות במכשירים עוקבי מדדים; (ה) אשכול 5 - מסלולי השקעה אמונה וקיימות: מסלולי השקעה שמתמחים בניהול השקעות בהתאם לכללי הלכה דתית או השקפת עולם בתחומי הקיימות והסביבה.

(2) נקבע כי על גוף מוסדי, שאינו חברה מנהלת של קופת גמל ענפית, לנהל לכל הפחות את מסלולי ההשקעה המתמחים הבאים: מסלול השקעה משולב סחיר (מתוך אשכול 3) ומסלול השקעה עוקב מדדים גמיש (מתוך אשכול 4).

(3) נקבע כי עמית שבחר במסלול השקעה כספי יבחר בעת הצטרפותו למסלול את: (א) משך תקופת בחירתו במסלול הכספי מבין האפשרויות הבאות: 6 חודשים, 12 חודשים או 24 חודשים; ו- (ב) מסלול ההשקעה אליו יעביר הגוף המוסדי את הכספים מהמסלול הכספי בתום תקופת הבחירה.

(4) נקבע כי גוף מוסדי יקבע בתקנון קרן השתלמות מסלול השקעה ברירת המחדל אחד מבין המסלולים הבאים: מסלול השקעה מתמחה גמיש ומסלול השקעה עוקב מדדים גמיש.

(5) במסגרת הוראות מעבר נקבע כי גוף מוסדי המנהל מסלול כללי שלא במסגרת פוליסות ביטוח ששווקו לפני שנת 2004, ימזגו עד ליום 1 ביוני 2023 בהתאם להוראות הדין, למסלול השקעה מתמחה גמיש (מתוך אשכול 1).

בהמשך לכך, בחודש דצמבר 2022, פורסם חוזר מסלולי השקעה בקופת גמל - תיקון, במסגרתו נדחה מועד התחילה של חוזר "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" ליום 1.1.2024, זאת, למעט ההוראות שלהלן, אשר נכנסו לתוקף ביום 1.1.2023: (1) החובה לנהל מסלול השקעה משולב סחיר ומסלול השקעה עוקב מדדים גמיש; (2) מתן אפשרות לגוף מוסדי להקים מסלול השקעה קיימות ומסלול השקעה סביבתי; ו- (3) הוראות המעבר המתייחסות לאופן התאמת המסלולים השונים בהתחשב בהתחייבויות קיימות במסגרת התאמת מסלולי ההשקעה. כמו כן, במסגרת הנוסח הסופי בוטלה ההוראה המחייבת למזג את המסלול הכללי למסלול מתמחה גמיש בקופת גמל לקצבה, ועל כן, נוספה הוראה שמאפשרת להמשיך לנהל את המסלולים הכלליים שבקופות גמל לקצבה כאשר הם ימשיכו להיות סגורים למצטרפים חדשים.

3.1.6.1.13 בחודש ספטמבר 2022 פורסם חוזר **קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד - תיקון**, במסגרתו שונה מסלול ברירת המחדל בו תנהל החברה המנהלת את חיסכון במקרה שבו ההורה לא בחר מסלול השקעה אחר במקומו, כך שבמקום מסלול לחוסכים המעדיפים סיכון מועט הוא יהיה מסלול לחוסכים המעדיפים סיכון מוגבר, וזאת, ביחס לילדים שיצטרפו לראשונה החל מיום 1 בדצמבר 2022.

3.1.6.2 **<u>טיוטות</u>**

3.1.6.2.1 בחודש ינואר 2023 פרסם משרד האוצר **חוברת שינויים מבניים לתקציב 2023 ו- 2024**, אשר כוללת שורה של הצעות להחלטות ממשלה המהוות חלק מהתכנית הכלכלית של הממשלה אשר בכוונת משרד האוצר לקדם במסגרת אישור תקציב המדינה לשנים 2023-2024. במסגרת זו, מוצע, בין היתר, לקבוע כי הפקדה לביטוח מנהלים תתאפשר רק ביחס לסכומים שהם מעבר לתקרת ההפקדה לקרן פנסיה. כמו כן, מוצע לקבוע מנגנון החזר עמלות היקף בגין ביטולים.

3.1.6.2.2 **בחודש פברואר 2023 פרסם משרד האוצר חוברת שינויים מבניים לתקציב 2023 ו- 2024,** אשר כוללת שורה של הצעות להחלטות ממשלה המהוות חלק מהתכנית הכלכלית של הממשלה אשר בכוונת משרד האוצר לקדם במסגרת אישור תקציב המדינה לשנים 2023-2024. במסגרת זו, מוצע, בין היתר: (1) לאסור על גופים מוסדיים לסרב להתקשר עם יועץ פנסיוני מסיבות שאינן סבירות; (2) לקבוע הוראת שעה (עד לסוף 2024) להקפאת רכישה של סוכנויות ביטוח בידי גופים מוסדיים או גופים הקשורים לגוף המוסדי בשיעור העולה על 20%, זאת, עד לגיבוש מסקנות בנושא ע"י צוות בין משרדי שיבחן את הנושא; (4) לחייב גופים מוסדיים, סוכני ביטוח ויועצים פנסיוניים לשקף ללקוח את סכום העמלה המשולמת בידי הגוף המוסדי לסוכן בשל התיווך בביטוח שנעשה בעניינו; (5) לחייב את הגופים המוסדיים לשלם עמלה אחידה על מוצרים תחליפיים.

3.2 חסמי כניסה ויציאה

3.2.1 חסמי כניסה

3.2.1.1 כללי

בהתאם להוראות הדין, עיסוק בביטוח (לרבות החזקה של חברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל) מחייב מתן רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח (להלן: "**רישיון מבטח**"), החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה (להלן: "**היתר החזקה**"), ושליטה במבטח או בסוכן תאגיד מותנית אף היא בקבלת היתר שליטה מאת הממונה (להלן: "**היתר שליטה**").

בין יתר השיקולים למתן רישיון מבטח, סוכן תאגיד, היתר החזקה והיתר שליטה מביא הממונה בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תוכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'. הממונה רשאי לקבוע תנאים ומגבלות בקשר למתן ההיתרים לרבות על קיום גרעין שליטה קבוע ויציב במבטח, איסור על שעבוד של אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, שמירת מסגרת קבוצת השליטה לרבות קביעת הוראות או מגבלות ביחס למכירה או העברה של אמצעי השליטה לאחר.

כמו כן, בהתאם לסעיף 32(ג1) לחוק הפיקוח נקבע איסור על החזקה מהותית בתחום החיסכון לטווח ארוך. החזקה מהותית הוגדרה כהחזקת נתח שוק העולה על 15% מסך נכסי החיסכון לטווח ארוך, כפי שהוגדרו בחוק הפיקוח.

בחודש ינואר 2018 אושרו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018** והן מחליפות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח – 1998 וקובעות את שיעור ההון העצמי הנדרש לצורך קבלת רישיון מבטח. מטרת התקנות הינה, בין היתר, להפחית את חסמי הכניסה בשוק הביטוח הישראלי, לעודד כניסתן של חברות המבוססות טכנולוגיה וחדשנות.

בתחום החיסכון הפנסיוני, הקמתן של קרנות ברירת המחדל וסיומם של הסכמי רבים שהיו בין מעסיקים ובין חברות מנהלות בחודש מרץ 2019, בהתאם לחוזר **הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, גרמו להתחזקות הקרנות שנבחרו כקרנות ברירת המחדל על פני הקרנות האחרות.

כמו כן, בהתאם לחוק הריכוזיות ישנן מגבלות על גופים עם החזקות ריאליות משמעותיות להשקיע בגופים מוסדיים. להרחבה בעניין חוק הריכוזיות ראה סעיף 3.1.1.1.2 לעיל.

3.2.1.2 **היתר להחזקת אמצעי שליטה בגופים המוסדיים**

בחודש יולי 2013 פרסם הממונה יחד עם המפקח על הבנקים מסמך שעניינו **עקרונות מנחים לקריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק בגופים פיננסיים מפוקחים**. במסגרת מסמך זה, גובשה על ידי הממונה רשימת עקרונות מנחים, אשר יהוו בסיס לקביעת מסגרת מפורטת של קריטריונים ותנאים למתן היתר שליטה, שיכול שפרטיה יהיו שונים לסוגי הגופים המפוקחים. בין יתר השיקולים לבחינת התאמתו של מבקש לקבלת היתר, נכללים ארבעה תחומים עיקריים והם: (1) יושר וישרה אישיים ועסקיים; (2) חוסן פיננסי; (3) אסטרטגיית השקעה מתוכננת; (4) ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקי האחרים והפוטנציאל לניגודי עניינים בגוף המפוקח.

בהמשך למסמך האמור, בחודש פברואר 2014 פרסם הממונה **מסמך** שעניינו **מדיניות לשליטה בגוף מוסדי** ("**מסמך המדיניות**"). במסגרת מסמך המדיניות מפורטות הוראות הממונה לעניין שליטה בגוף מוסדי וכן לגבי אופן הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. תחולת ההוראות הינה ביחס למבקש היתר חדש, אולם ההוראות יחולו גם על מחזיקי היתר שליטה קיים בהתאמות הנדרשות כאשר נעשים שינויים בהיתר בו הם מחזיקים. יצוין, כי במידה והשליטה היא יחד עם אחרים, נדרש כל אחד ממרכיבי קבוצת השליטה לקבלת היתר, ולפיכך על כל אחד מהם להגיש בקשה להיתר.

מסמך המדיניות נוגע בין היתר, בנושאים הבאים: (1) התנאים שיחולו על מבקש היתר שליטה יחד עם אחרים; (2) מבנה השליטה ודרך החזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בנוגע לתאגיד ריאלי, תאגיד בנקאי זר וגוף מוסדי זר, תאגיד מנהל כספים, שותפות, נאמנות וגוף מוסדי; (3) שיעור ההחזקה המינימלי. בהקשר זה נקבע, בין היתר, כי נדרש שיעור החזקה של למעלה מ- 30% בגוף מוסדי הנדרש לסכום גדול של הון מינימאלי, החזקה של מעל 40% בגוף מוסדי שנדרש לסכום בינוני של הון מינימלי והחזקה של מעל 50% בגוף מוסדי הנדרש לסכום קטן של הון מינימלי; (4) מימון התאגידים שבאמצעותם מוחזק הגוף המוסדי; (5) שעבוד אמצעי השליטה; (6) חוסנו הפיננסי של מבקש ההיתר. יצוין, כי החברה הנה גוף מוסדי הנדרש לסכום גדול של הון מינימאלי, ובהתאם שיעור ההחזקה המינימלי הקבוע לבעלי השליטה בחברה עומד על 30%.

כמו כן, בחודש יולי 2019 פרסם הממונה מסמך שעניינו **מדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בלא שולט לגופים המנהלים כספי לקוחות** ואשר מטרתו היא לקבוע תנאים לקבלת היתר החזקה עבור גוף המנהל כספי לקוחות שמבקש לקבל היתר להחזקה של עד 7.5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי בלא שולט. יצוין, כי בהתאם לאמור בחודש ינואר 2020 קיבלה החברה ובעלי השליטה בה היתר להחזיק בכלל החזקות עסקי ביטוח עד שיעור של 7.5%.

3.2.1.3 **רישיונות והיתרים שנתקבלו**

כאמור בסעיף 3.2.1.1 לעיל, בהתאם לחוק הפיקוח, החזקת "**אמצעי שליטה**"[3] במבטח בשיעור העולה על 5% מאמצעי שליטה במבטח, כפופה לקבלת היתר של הממונה.

ביום 31 באוקטובר 2019, במסגרת עסקת רכישת השליטה בהפניקס אחזקות על ידי הקרנות הוענק לקרנות ולבעלי המניות הסופיים בקרנות, כקבוצה, היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות, ובתאגידים המפוקחים הנשלטים על ידה, חברת האם- הפניקס ביטוח והחברה ("**היתר השליטה**").

היתר השליטה כולל הוראות שונות, ובכלל זה: הוראות בדבר שמירת מבנה השליטה וההחזקה בקרנות (ובכלל זה בשותף המנהל הסופי בכל אחת מהקרנות) וכן הוראות בדבר מבנה האחזקות והשליטה של התאגידים בשרשרת השליטה בהפניקס אחזקות והאחזקות של Belenus בהפניקס אחזקות עצמה; הוראות בדבר מכירה או העברה של אמצעי שליטה בין חברי קבוצת השליטה ומכירה או העברה של אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות; הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מזערי; מגבלות על שעבוד אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות או בחברות בשרשרת השליטה; הוראות דיווח שונות לממונה הנוגעות לשינויים בשיעורי האחזקה בהפניקס אחזקות; התחייבות להשלמת הון של הפניקס ביטוח לרבות הוראות בדבר אחזקה בנאמנות של 4.5% ממניות גרעין השליטה בהפניקס אחזקות לשם השלמת ההון העצמי ככל שהפניקס ביטוח לא תעמוד בדרישות ההון החלות עליה (וכפי שיחולו מעת לעת). היתר השליטה נכנס לתוקף במועד השלמת עסקת רכישת השליטה.

עוד יצוין, כי במסגרת עסקת רכישת השליטה, הוענק היתר להחזקת אמצעי שליטה כערובה לחיוב ("היתר שעבוד") לטובת הגורמים המממנים בעסקה, שהנם מספר בנקים וגופים מוסדיים ישראליים, לשעבוד אמצעי השליטה בחברה המוחזקים על ידי הקרנות (באמצעות Belenus) ואמצעי השליטה ב- Belenus. היתר השעבוד קובע, בין היתר, הוראות בדבר מימוש אמצעי השליטה המשועבדים והוראות דיווח לממונה.

היתר השליטה מתעדכן, מעת לעת, לפי הנדרש ובהתאם לשינויים מבניים הנובעים ממיזוגים ורכישות של חברות ופעילויות שונות בתחומי עיסוקיה של הקבוצה המפוקחים על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

[3] "אמצעי שליטה" מוגדרים בחוק הפיקוח, כדלקמן: (1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) זכות למנות דירקטור בתאגיד, ולענין זה (1) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו; (2) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי זכות למנותו; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו, לאחר סילוק חבויותיו.

3.2.1.4 **הון עצמי**
עד ליום 27 באוגוסט 2020 הפניקס ביטוח התחייבה להשלים בכל עת את ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות קופות גמל. כחלק מתהליך ההנפה של החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות (ראה סעיף1.1), בחודש אוגוסט 2020, אישר דירקטוריון הפניקס אחזקות בע"מ קבלת התחייבות להשלמת ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012 וזאת חלף התחייבות הפניקס ביטוח והכל בכפוף להשלמת ההנפה.

3.2.1.5 **מומחיות ידע וניסיון**
הפעילות של החברה מחייבת ידע מקצועי ספציפי בעיקר בתחום הפנסיה, הגמל, האקטואריה וניהול סיכונים והיכרות עם שווקי התחום .

3.2.1.6 **גודל מינימלי (מסה קריטית)**
על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הגבוהות הנדרשות להפעלת המערכות התפעוליות וההשקעתיות, כולל הצורך לענות על הדרישות הרגולטוריות המשתנות בתחומים השונים, דרוש היקף מינימלי של הכנסות.

3.2.2 **חסמי יציאה**
חסמי היציאה העיקריים מפעילויות החברה קבועים אף הם בדינים הרלבנטיים.

פירוק או חיסול של עסקי קופות גמל וקרנות פנסיה כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות לחברה לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו. מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישור מראש של הממונה. אם הוגשה בקשה לצו למינוי כונס נכסים או מפרק זמני על חברה מנהלת והצווים כאמור לא בוטלו תוך תקופה מסוימת שנקבעה בחוק קופות הגמל או שהניהול לא עבר לחברה מנהלת אחרת תוך התקופה שנקבעה בחוק, רשאי הממונה להחיל את סמכויותיו בכל הקשור לשמירת יציבותה של קופת הגמל לרבות מינוי מנהל מורשה בהתאם לכללים שנקבעו לגבי חברות המנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה. בעסקי הפנסיה הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות (Run-Off) העמיתים.

העברת שליטה בגוף מוסדי דורשת קבלת היתר שליטה לגוף הרוכש, לעניין קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק בגופים פיננסיים מפוקחים ראה סעיף 3.2.1.2 לדוח זה.

3.3 גורמי הצלחה קריטיים

1. מצב המשק, התעסוקה, הריבית, האינפלציה ושוק ההון ;
2. רגולציה, לרבות פיקוח על תעריפים ;
3. התחרות בתחום ;
4. נאמנות לקוחות ושימור התיק ;
5. איכות ניהול ההשקעות ;
6. איכות ניהול הסיכונים הפיננסיים ;
7. ערוצי הפצה, כולל יכולתם להגביר ביקושים וליצירת שווקים חדשים ;
8. מגוון המוצרים והיכולת להתאים את המוצרים לתנאי השוק וצרכי הלקוח ;
9. איכות השירות לעמיתים וסוכנים ;
10. מיצוב החברה כחברה מובילה, תוך יצירת מותג שיחזק את מעמדה התחרותי ;
11. שימור ורכישת הון אנושי איכותי ;
12. חדשנות טכנולוגית ;
13. רמת המחשוב והטכנולוגיה והגנת סייבר ;
14. יעילות התפעול ורמת הוצאות התפעול, השיווק והמכירות ;
15. הפעלת בקרה יעילה ;
16. איתנות ויציבות ;
17. רמת דמי הניהול המותרת על פי דין והנגבית בפועל ;
18. שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה ;
19. שינויים בתוחלת החיים ;
20. היקף הטבות המס ללקוח ;
21. מעבר לתהליכים ומוצרים דיגיטליים יעילים

3.4 השקעות

3.4.1 ניהול ההשקעות

מבנה ניהול ההשקעות

3.4.1.1.1 כללי

ניהול ההשקעות הינו משותף לעמיתי הפניקס ביטוח והחברה[4] והוא מתבצע באמצעות הפניקס השקעות, שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הפניקס אחזקות. בהתאם, ניהול ההשקעות מתבצע באמצעות ועדות משותפות לכלל הגופים המנויים לעיל וביניהן, ועדת השקעות משותפת, ועדת משנה לאשראי משותפת, ועדת אשראי פנימית משותפת ומרכז חובות בעייתיים.
ועדת ההשקעות מאשרת את מדיניות ההשקעה של המוצרים השונים, תוך התייחסות למאפייניהם הספציפיים. לאחר קבלת החלטה במסגרת ועדת ההשקעות, הדירקטוריון של כל אחת מהחברות האמורות מאשר את מדיניות ההשקעות ביחס לפעילות החברה הרלוונטית.

3.4.1.1.2 מדיניות ניהול ההשקעות של הקבוצה

הקבוצה פועלת בתחומי השקעה מגוונים, ביניהם, פעילות בניירות ערך סחירים, אשראי לא סחיר, נדל"ן, קרנות השקעה, השקעות פרטיות וכיו"ב. טווחי החשיפה ביחס לכל אחד מתחומי הפעילות השונים נקבעים במסגרת מדיניות ההשקעות. מדיניות ההשקעה מבוססת, בין היתר, על יעדי תוכניות העבודה, הנחות עבודה ביחס למצב המאקרו כלכלי בארץ ובעולם, מגמות בשווקים השונים ובתחומי ההשקעה המגוונים, הערכות ביחס לשיעורי ריבית, שערי חליפין במטבע חוץ, מצב פוליטי, מצב ביטחוני, שיעורי אבטלה וכיו"ב. מדיניות ההשקעה מובאת לדיון ולאישור במסגרת וועדות ההשקעה (משתתף ונוסטרו) ודירקטוריון הפניקס ביטוח והחברה, לפחות אחת לשנה. בהתאם לחוזר "הצהרה על מדיניות השקעה צפויה", מס' 2009-9-13 מפרסמת החברה באתר האינטרנט שלה מידע ביחס למדיניות ההשקעה שלה. לפירוט בדבר מדיניות ההשקעות של החברה ראה באתר האינטרנט של החברה בכתובת: https://www.fnx.co.il/investors-relations-hebrew/investment-information-reports/the-expected-investment-policy/.

3.4.1.1.3 בקרת השקעות

מחלקת בקרת השקעות הינה יחידה עצמאית הנפרדת מיחידת הייזום, ביצוע, הקצאה והערכה של נכסי השקעה. היחידה פועלת תחת חשבות השקעות אשר הינה חלק מאגף הכספים של הפניקס ביטוח והינה מנותקת מפעילות ההשקעות. היחידה מבקרת את פעילות ההשקעות הנעשית על בסיס שוטף בהתאם לרגולציה לה כפופה החברה בניהול השקעותיה. בהתאם, מחלקת בקרת השקעות אחראית על מכלול של דיווחים הנדרשים בהתאם להוראות הרגולציה והדרישות הפנימיות של האורגנים השונים.

3.4.1.1.4 שירותי ניהול ההשקעות

ניהול ההשקעות מתבצע על ידי הפניקס השקעות. בהתאם, הפניקס השקעות התקשרה בהסכם לניהול השקעות עם החברה.
ניהול ההשקעות נעשה על ידי מנהלי השקעות המתמחים בתחומי ההשקעה השונים. תחום ניירות הערך הסחירים בישראל מתבצע בנפרד עבור כספי עמיתים וכספי הנוסטרו באמצעות מנהלי השקעות יעודיים. תחומי ההשקעה האחרים מתבצעים באמצעות מנהלי השקעות אשר מספקים שירותים הן עבור ניהול כספי עמיתים והן עבור ניהול כספי הנוסטרו, כאשר כל הזדמנות השקעה מוצעת בו זמנית למנהל השקעות נוסטרו ולמנהל השקעות עמיתים, על פי יחס פיצול קבוע מראש.
מנהלי ההשקעות נתמכים במחלקת מחקר פנימית ומסתייעים בסקירות ובניתוחים של אנליסטים מבנקים ומבתי השקעות בארץ ובחו"ל. בנוסף, מנהלי ההשקעות נתמכים במחלקות מקצועיות נוספות כגון: מחלקת כספים, אגף לייעוץ משפטי וכיו"ב.

3.4.1.1.5 פוליסות בניהול אישי (IRA):

ההשקעות בגין פוליסות וקופות גמל בניהול אישי (IRA) מנוהלות באמצעות מנהלי השקעות חיצוניים הממונים על ידי העמיתים או מנוהלים ישירות על ידי העמיתים עצמם[5].

3.4.1.1.6 קרנות פנסיה וקופות גמל

---

[4] החל מיום 1 במרץ 2021 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, עת הושלם מיזוג הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "הלמן גמל") להפניקס פנסיה וגמל בע"מ, ניהול ההשקעות בוצע גם ביחס לעמיתי הלמן גמל ופנסיה.

[5] בשנת הדוח הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי.בי. אי"ר", "הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי. בי. אי"ר", "הפניקס תגמולים בניהול אישי – לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" - לגלובל נט ניהול קופות גמל ג.נ.נ.ק.ג בע"מ.

נכסי קופות גמל וקרנות הפנסיה מנוהלים בהתאם ובכפוף לתקנות ההשקעה, הקובעות, בין היתר, הוראות לעניין סוגי נכסים שהם רשאים להחזיק, כנגד התחייבויותיהם ומאפייניהם השונים.
החברות בקבוצת הפניקס המנהלות את השקעותיהם באמצעות הפניקס השקעות מינו ועדה לניהול השקעות של כספי העמיתים שבניהולם (להלן: "**ועדת השקעות משתתף**"). ועדת השקעות משתתף מונה נכון למועד דוח זה חמישה חברים. כל חברי הוועדה מקיימים את תנאי הכשירות של דירקטורים חיצוניים על פי חוק החברות וכן את תנאי הכשירות הנדרשים מהחברים בוועדת השקעות משתתף. ועדת השקעות משתתף מתכנסת ככלל לפחות אחת לשבועיים.

3.4.2 הסדרת ניהול אשראי

3.4.2.1 <u>ניהול סיכוני אשראי</u>

במסגרת קודקס הרגולציה והוראות חוזרים אשר עוסקים בניהול נכסי השקעה נכללו הוראות שעניינן ניהול אשראי על ידי גופים מוסדיים, כדלקמן:

3.4.2.1.1 <u>ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות</u>

מטרת ההנחיות בדבר ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות הינה הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית וכן מנגנוני בקרה ופיקוח נאותים בגופים מוסדיים. החוזר קובע כללים וכלים לקביעת מדיניות העמדת האשראי במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת הנקבעת על ידי הדירקטוריון, קביעת סמכויותיהן של ועדות ההשקעות, ועדת האשראי ומנגנוני פיקוח, בקרה ודיווח.
בהתאם להוראות הקודקס והחוזרים הרלוונטיים קיים בהפניקס השקעות מערך אשראי לא סחיר וכן קיימות ועדות משותפות להפניקס ביטוח ולחברה. במסגרת מדיניות האשראי קיימת התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: (א) מדרגי סמכויות לאישור עסקאות אשראי; (ב) חשיפה לסיכוני אשראי; (ג) חשיפה ללווים לפי חלוקה לסוגי לווים שונים; (ד) הבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה לניהול סיכונים אלה.

3.4.2.1.2 <u>העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים</u>

קבוצת הפניקס עוסקת במגוון סוגי מימון, לרבות אשראי עסקי לסוגיו (אגרות חוב והלוואות לא סחירות), עם ובלי בטחונות, מימון מובנה לרבות אגרות חוב מגובות נכסים, מוצרים מובנים אחרים, נגזרים פיננסיים ונכסים מורכבים, פיקדונות, שטרי הון, וערבויות חוק המכר וליווי בניה (במסגרת פעילות הנוסטרו בלבד).

3.4.2.1.3 <u>טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב</u>

הוראות בדבר אופן הטיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב שנועדו להבטיח כי גופים מוסדיים יפעלו באופן אקטיבי לגביית חובות. כמו כן, נועדו ההוראות להגדיר מסגרת להיערכות גוף מוסדי לצורך מעקב ובקרה שוטפים אחר חוב שבניהולו, לצורך טיפול בחוב בעייתי ולצורך גיבוש החלטה בדבר אמצעים שינקוט לגביית החוב ובדבר השתתפותו בתהליך הסדר חוב, וכן לקבוע את הגורמים האחראים לביצוע פעולות אלה. מרכז חובות בעייתיים אחראי על תהליך הערכת מצב חוב וסיווגו כחוב בעייתי ו/או כחוב אחר. חובות בעייתיים יסווגו בהתאם לקטגוריות הבאות: א) חוב בהשגחה מיוחדת; ב) חוב בפיגור; ג) חוב מסופק. מרכז חובות בעייתיים אחראי, בין היתר, על עריכת דיווחים מידיים ותקופתיים והשתתפות בכל הדיונים של הגורמים המוסמכים להחליט על אופן הטיפול בחוב בעייתי, תוך מתן המלצה על ביצוע הפרשות לחובות, בהתאם למדרגי אישור. ועדת אשראי פנימית אחראית על מתן המלצה בדבר אופן הטיפול והאמצעים בהם יש לנקוט לטיפול בחובות בעייתיים שהן הלוואות מותאמות. כמו-כן, מתבצע מעקב שוטף ודיון במצבת החובות הבעייתיים וניתן דיווח רבעוני לדירקטוריון ולוועדות השונות בנוגע לחובות הבעייתיים, התפתחויות במצב החוב וסטטוס הטיפול בהם.

3.4.2.1.4 <u>ניהול השקעות פאסיביות</u>

נכון למועד הדוח, החברה מנהלת כ-19 מסלולים פאסיביים בהיקף נכסים של כ- 15,149 מיליארד ₪ (מתוכם כ- 12,753 מיליארד ש"ח בסלי השקעה מדדים). מסלולים אלה עוקבים בהתאם למדיניותם אחר מדדים פומביים מפורסמים. תפעול ההשקעות ביחס למסלולים אלה מתבצע על ידי קסם תעודות סל אחזקות בע"מ אשר מוזגה לחברת הפניקס בית השקעות בע"מ (ובשמה הקודם אקסלנס בית השקעות בע"מ) ביום 25.1.2023.

3.4.3 <u>הכנסות מהשקעות והשפעתן רווחי חברות מנהלות</u>

בעסקי פנסיה וגמל, התשואה מההשקעות, בניכוי דמי הניהול מהצבירה לאחר הנחות, נזקפת לעמיתים ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופות הגמל, מצטמצמת להשפעה הנגזרת מן ההיקף הכולל של הצבירה בקרן הפנסיה או קופת הגמל ממנה נגזרים דמי הניהול לחברה המנהלת את קרן הפנסיה או קופת הגמל. כמו כן, בקשר עם קופת גמל מבטיחת תשואה עלולה רווחיות החברה המנהלת להישחק אם קופת הגמל לא השיגה את התשואה המובטחת.

חלק ניכר מתיק הנכסים של קבוצת הפניקס מושקע בניירות ערך סחירים בשוק ההון. לפיכך לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות קבוצת הפניקס והן על רווחי קבוצת הפניקס. לעניין זה ראה גם סעיף 2 לדוח הדירקטוריון.

3.4.4 **השקעות מהותיות בחברות מוחזקות**

בשנת הדיווח לא היו לחברה פעילויות השקעה מהותיות בחברות מוחזקות, שותפויות ומיזמים שאינם חברות בנות והשקעות בפעילויות אחרות.

3.5 ביטוח משנה

במסגרת הפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה, נכון לתקופת הדוח לחברה הסכם ביטוח משנה עם חברת SWISS RE. החל משנת 2023 לחברה הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ אשר החליף את הסכם ביטוח המשנה עם חברת SWISS RE.

ההסכם החדש מכסה את כל התביעות שתאריך האירוע שלהם הוא מיום 1.1.2023. עם כניסתו לתוקף של ההסכם עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ, ההסכם עם חברת SWISS RE יכנס ל-Run Off.

הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב-10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ-90% מועבר למבטח המשנה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ.

פרמיית ביטוח המשנה מבוססת על פרמיית הסיכון הנקבעת על ידי הוראות ההסדר התחיקתי.

3.6 הון אנושי

3.6.1 **המבנה הארגוני של החברה**

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניותה ומפקח על ביצועי המנכ"ל ופעולותיו.

החברה מקבלת מהקבוצה, בין היתר את השירותים הבאים: שירותי השקעות, שירותי ניהול סיכונים, שירותים מקצועיים, שירותי תפעול באמצעות מערך התפעול של הפניקס ביטוח, שירותי מיכון ומערכות מידע וקשרי מערכות מידע, שירותי ביקורת פנימית, שירותים משפטיים וכדומה. כמו-כן, מערך ההדרכה פועל בשיתוף מלא עם מערך ההדרכה של חברת האם בכל הקשור להדרכות עובדי החברה.

3.6.2 **מצבת עובדי החברה**

להלן מצבת עובדי החברה נכון ליום 31 בדצמבר בשנים 2022-2021[6]:

	31/12/2021	31/12/2022
תפעול	111	100
מטה	5	4
מחלקת לקוחות ומכירות (אגף עיסקי)	1	2
מערך הסוכנים	28	26
מחלקת פיתוח עסקי	1	1
מערך הייעוץ משפטי	3	0
מחלקת פיתוח תוכנה ומחשוב+אנליזה ויישומים	20	15
סה"כ	169	148

החברה מקבלת שירותים מהפניקס ביטוח, הכוללים, בין היתר, שירותי ניהול סיכונים, שירותי תפעול השקעות, שירותי חשבות שכר, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי מכירות, שירותי מנהל ולוגיסטיקה, שירותי תפעול, לרבות תפעול קרנות פנסיה ושירותים נוספים כמפורט בהסכם בין הצדדים. בגין השירותים כאמור, החברה משלמת להפניקס ביטוח תמורה אחת לרבעון ואינה משלמת שכר באופן ישיר לעובדיה הרלבנטיים של הפניקס ביטוח.

במסגרת פעילות הקבוצה קיימים הסכמי השאלות עובדים לצורך שיווק מוצרי הקבוצה ותפעול.

לפירוט בדבר שינויים פרסונליים בהנהלה הבכירה של החברה במהלך שנת 2022, ראה בסעיף 3.17.9, להלן.

[6] מצבת עובדי החברה אינה כוללת עובדים/ות בחופשת לידה ובחופשה ללא תשלום ואינה כוללת עובדים המועסקים על-ידי דפוסי העסקה אחרים, כגון עובדים המועסקים על-ידי נותני שירותים לחברה.

3.6.3 **הטבות וטיבם של הסכמי העסקה**

תנאי ההעסקה של העובדים ונושאי המשרה בחברה הם על-פי חוזי העסקה אישים המקובלים בקבוצת הפניקס, וחלים עליהם תנאי העבודה, הרווחה, והתגמול המקובלים בקבוצת הפניקס.

לפירוט בדבר תנאי העסקתם של חמשת מקבלי השכר הגבוה, ראו סעיף 3.19.6 להלן.

3.6.4 **מדיניות תגמול**

בהתאם להוראות הדין קיימת בחברה תכנית תגמול לנושאי משרה ולעובדים בכירים. תכנית התגמול לוקחת בחשבון את הוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסים (אישור מיוחד ואי - התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016, החל על התגמול המשולם בתאגיד פיננסי ועל אופן דרכי אישורו ואשר קובע, בין היתר, כי עובד בתאגיד פיננסי לא יוכל לקבל תגמול העולה על פי 35 מהתגמול הנמוך ביותר המשולם לעובד בתאגיד בשנה שקדמה למועד ההתקשרות (לעניין זה, "עובד", לרבות עובד של קבלן כוח אדם המועסק על-ידי התאגיד הפיננסי). כמו כן, החוק קובע הליכי אישור בגין תגמול לעובד בתאגיד פיננסי המקבל תגמול הגבוה מ-2.5 מיליון ש"ח. כמו כן, מדיניות התגמול מבוססת בעיקרה על התוצאות הרב שנתיות, תשואה להון שתשיג הקבוצה וכן על סדרה של פרמטרים אישיים המותאמים לנושאי המשרה השונים המבוססים על תוכניות העבודה שיקבע הדירקטוריון מדי שנה.
לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול של החברה (לרבות התיקונים שחלו בה) ראה בלינק להלן.
https://bit.ly/3wsQMmE

3.6.5 **תכניות הכשרה**

תוכניות ההכשרה עוסקות בשמירת רמתם המקצועית של עובדי החברה, באמצעות הדרכה ועדכונים שוטפים בנושאים הקשורים לשינוי חקיקה ותקינה ולחוקים ותקנות חדשים, לתכנית האכיפה שהחברה אימצה, לשיפור תפיסה ומיומנויות שירות, שינויים בנהלים פנימיים וכדומה. בנוסף, מיישמת החברה הדרכות ניהוליות שונות שמטרתן שיפור איכות הניהול ושימוש בכלי ניהול.

3.6.6 **קוד אתי**

הנהלת הקבוצה דוגלת בתרבות עסקית נאותה של עובדיה ומנהליה (כולל דירקטורים) במסגרת מילוי תפקידם בחברה. בהתאם לכך אימצה החברה קוד אתי. כל עובד המתקבל לחברה מאשר בחתימתו, כי קרא את הקוד האתי וכי הוא מתחייב לפעול לפיו.

3.6.7 **הסכם קיבוצי חדש לשנים 2022-2024**

בחודש דצמבר 2021 נחתם הסכם קיבוצי חדש, לתקופה מיום 1.1.2022 ועד ליום 31.12.2024, בין הפניקס ביטוח לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף (להלן: "**ההסתדרות**") וועד העובדים. במקביל, נחתם הסכם קיבוצי חדש, לתקופה זהה גם עם החברה (להלן יחד לצרכי סעיף זה: "ההסכם"; שתי החברות יחד: "הפניקס").
על פי ההסכם הקיבוצי, הוראות ההסכמים הקיבוציים הקודמים בהפניקס ביטוח ימשיכו לחול בתקופת ההסכם בחברה החלו מיום 1.1.2022, למעט שינויים שהוגדרו בהסכם החדש.

3.7 שיווק והפצה

מערך השיווק של החברה מורכב, נכון למועד עריכת הדוח, ממערך סוכנים הפועלים בהתאם להסכמי הפצה שנחתמו עם החברה כאמור לעיל וכן ממערך קמעונאי לשיווק והפצה.

החברה משלמת לסוכנים עמלות בשיעורים משתנים. שיעור העמלה נקבע על פי סוג המוצר, היקף התפוקה של הסוכן, רווחיות התיק שלו ובהתאם למשא ומתן אישי ומאפיינים נוספים של כל סוכן. סוכני הביטוח עובדים מול מנהלי המכירות המועסקים על-ידי הפניקס ביטוח ומשמשים כמנחים בנושאי המכירות ובפתרון בעיות שוטפות.

העמלה המשולמת בקרנות הפנסיה נקבעת בדרך כלל כשיעור מהפקדה ובקופת הגמל נקבעת בדרך כלל כשיעור מהצבירה. בנוסף, משולמות עמלות בגין פעילות המכירות של הסוכן בסמוך למועד הרכישה של הקופות/קרנות. יצוין, כי בהתאם לחוק הייעוץ החל מחודש אפריל 2017 בתגמול בגין מוצרים פנסיוניים ופיננסיים, נאסר על קיום זיקה בין דמי הניהול המשולמים על ידי המבוטח לעמלה המשולמת לסוכן וזאת בקשר למוצרים שנמכרו מהמועד האמור ואילך.

לחברה הסכמי הפצה להפצת מוצריהן עם מרבית הבנקים המסחריים בישראל. בהתאם להסכמים, הפצת מוצרי הגמל והפנסיה נעשית בתמורה לתשלום עמלת הפצה בשיעורים המרביים הקבועים בתקנות הייעוץ. ההסכמים הינם לתקופה בלתי קצובה וניתנים לביטול בהודעה מוקדמת לצד השני.

3.7.1 עלויות רכישה ועמלות

להלן יוצג מידע בדבר עלויות רכישה ועמלות שנתיות לשלוש תקופות דיווח:

גמל:

שנת 2022	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	18,707	20,517	39,223
אחר	88,147	75,290	163,438
יועץ פנסיוני:			
בנקים	15,202	-	15,202
אחר	158	-	158
סך הכל	**122,214**	**95,807**	**218,021**

שנת 2021	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	12,211	3,727	15,938
אחר	57,100	58,735	115,835
יועץ פנסיוני:			
בנקים	12,368	-	12,368
אחר	67	-	67
סך הכל	**81,746**	**62,462**	**144,208**

שנת 2020:	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	8,458	1,783	10,241
אחר	37,036	9,844	46,880
יועץ פנסיוני:			
בנקים	10,771	-	10,771
אחר	48	4,438	4,486
סך הכל	**56,313**	**16,065**	**72,378**

עיקר גיוס הלקוחות החדשים לקופות הגמל בניהול החברה בשנת 2022 בוצע באמצעות ערוץ הסוכנים, כ-91% (לעומת כ-89% בשנת 2021), בעוד כ-8% גויסו באמצעות משווקים ישירים (לעומת כ-9% בשנת 2021), וכ-1% באמצעות מערך הייעוץ הפנסיוני בבנקים (לעומת כ-2% בשנת 2021).

פנסיה:

שנת 2022	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	16,355	127,365	143,720
אחר	31,129	239,260	270,389
יועץ פנסיוני:			
בנקים	516	-	516
אחר	-	-	
סך הכל	**48,000**	**366,624**	**414,624**

שנת 2021	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	7,267	60,194	67,461
אחר	25,477	118,657	144,134
יועץ פנסיוני:			
בנקים	-	-	-
אחר	-	-	-
סך הכל	**32,744**	**178,851**	**211,595**

שנת 2020	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	6,368	44,535	50,903
אחר	17,251	38,208	55,459
יועץ פנסיוני:			
בנקים	282	-	282
אחר	-	11,741	11,741
סך הכל	**23,901**	**94,484**	**118,385**

בשנת 2022 כ- 89% מדמי הגמולים של קרן הפנסיה המקיפה התקבלו באמצעות ערוץ ההפצה של הסוכנים, וזאת לעומת כ-85.0% בשנת 2021 וכ- 83.0% בשנת 2020. דמי גמולים ממכירות באמצעות צדדים קשורים בשנת 2022 הסתכמו בכ- 43.0% מסך המכירות וזאת לעומת כ-47.1 % בשנת 2021 וכ- 44.8% בשנת 2020. שיעור מדמי הגמולים מזרוע שיווק בפעילות ישירה הסתכם לסך של כ-11%. החברה תלויה בערוצי ההפצה העיקריים שלה, הסוכנים ומערך השיווק הפנסיוני, אשר כל אחד מהערוצים האלה אחראי על למעלה מ 10% מדמי הגמולים של החברה.

לפרטים אודות הסכמי הפצה ראו סעיף 3.13.9 להלן.

3.8 ספקים ונותני שירותים

החברה מתקשרת מעת לעת עם ספקים בהתאם לצרכיה. בחירתם נעשית בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם, ותחומי מומחיותם. אופני ההתקשרות עם ספקים ונותני שירותים אלו כוללים, בין היתר, תשלום על-פי תעריף גלובלי, על-פי פעולה, על-פי תעריף לשעה ולחוות דעת. התקשרויות אלו אינן כוללות הסדר

בלעדיות. באופן כללי נמנעת הקבוצה, ככל שהדבר מתאפשר, מקיומה של תלות בספק אחד ופועלת ליצירת גיוון בקרב ספקיה.

3.8.1 במסגרת פעילותה התקשרה החברה עם בנק מזרחי טפחות בע"מ בהסכם לתפעול חשבונות העמיתים בבנק. במסגרת שירותי התפעול משמש הבנק כמתפעל של זכויות עמיתי קופות הגמל בניהול החברה, וכן מעניק לקופות הגמל שירותי מחשוב ושירותי חשבות.

3.8.2 לחברה הסכם תפעול עם מלם גמל ופנסיה בע"מ[7] (להלן: "**מל"מ**") במסגרתו מל"מ נותנת לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהול החברה- "הפניקס גמל בניהול אישי" "הפניקס השתלמות בניהול אישי".

3.8.3 במסגרת מיזוג חברת הלמן אלדובי פנסיה וגמל בע"מ לחברה (כמפורט בסעיף 1.1 לעיל) הוסב הסכם תפעול קרנות הפנסיה הותיקות אשר היו מצויות בניהול הלמן-אלדובי גמל ופנסיה, מול מלם גמל ופנסיה, לחברה.

3.8.4 לחברה הסכם מול מל"מ שכר וכן מול חילן (להלן בהתאמה: "**מל"מ שכר**", "**חילן**") לפיו מל"מ שכר וחילן מספקות לחברה מערכת לניהול חישובי מס וקצבאות פנסיה לעמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.8.5 לחברה הסכם עם הפניקס ביטוח (צד קשור) לקבלת שירותים הכוללים בין היתר ניהול עסקים, ניהול סיכונים, חשבות שכר, לוגיסטיקה, רכש, תפעול, לרבות תפעול קרנות הפנסיה, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, שירותים משפטיים, מחשוב ועיבוד נתונים, מכירות, שירות לקוחות וכדומה. לפרטים נוספים אודות ההסכם ראו סעיף 3.13 להלן.

3.8.6 לחברה הסכם עם הפניקס השקעות ופיננסיים בע"מ (צד קשור) לקבלת שירותי ניהול השקעות בגין קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה. לפרטים נוספים אודות ההסכם ראו סעיף 3.13 להלן.

3.8.7 לחברה הסכם עם עם אקסלנס נשואה שירותים בע"מ (צד קשור) לקבלת שירותים הכוללים בין היתר: שירותי מערכות מידע, אבטחת מידע, תשתיות וגיבויים.

3.8.8 לחברה הסכם מול מדיטון רשות מרכזים רפואיים בע"מ (להלן: "**מדיטון**") לפיו מדיטון מספקת לחברה שירותי "רופא קרן" וועדות רפואיות בהתאם להגדרתם בתקנון קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.8.9 לחברה הסכם מול מדיסרוושור בע"מ (להלן: "**מדישור**") לפיו מדישור מספקת לחברה שירותי ועדת ערר על ועדות רפואיות של קרן הפנסיה בהתאם לדרישות תקנון קרן הפנסיה.

3.8.10 לחברה הסכם עם חברת מדיקל פרימיום טאץ (להל: "**מדיקל**") לפיו מדיקל מספקת לחברה שירותי "רופא קרן" וועדות רפואיות בהתאם להגדרתם בתקנון קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה.

3.8.11 לחברה הסכם עם ישעיהו אורזיצר לפיו מר ישעיהו נותן שירותי אקטואריה לקרן הפנסיה הוותיקה- יסוד עמית. לפרטים בדבר תנאי ההתקשרות ראה סעיף 3.18.2 להלן.

לפרטים אודות הסכמים מהותיים ראו סעיף 3.13 להלן.

3.9 רכוש קבוע

סך הרכוש הקבוע, נטו המוחזק על-ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכם ב- 3,849 אלפי ש"ח, לעומת 22,329 אלפי ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021. לפרטים נוספים ראה באור 6 בדוח הכספי של החברה.

3.10 עונתיות

<u>גמל</u>:

תחום פעילות הגמל אינו מאופיין בעונתיות. ההפקדות לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות הינן על בסיס חודשי/ תקופתי (לעמיתים עצמאיים) שאינו תלוי עונה (כאשר בחודש דצמבר של כל שנה ניתן להבחין בגידול בהפקדות לקופות גמל ולקרנות השתלמות - בעיקר מצדם של עמיתים עצמאיים).

[7] במהלך שנת 2021 מוזגה מלם תפעול גמל בע"מ למלם גמל ופנסיה בע"מ

להלן התפלגות הפקדות דמי הגמולים ברוטו בתחום הגמל בחברה על פי רבעונים:

	2022		2021	
	%	אלפי ₪	%	אלפי ₪
רבעון 1	28%	1,366,216	14%	708,906
רבעון 2	23%	1,113,689	19%	999,449
רבעון 3	23%	1,116,541	21%	1,078,937
רבעון 4	26%	1,289,838	46%	2,396,528 (*)
סה"כ	100%	**4,886,284**	100%	**5,183,820**

(*) כולל הפקדות קופות שהועברו לניהולה של החברה ומוזגו לקופות החברה במסגרת המיזוג עם הלמן-אלדובי

<u>פנסיה</u>

הפקדת דמי גמולים בפנסיה אינם מתאפיינים בעונתיות באופן מובהק. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפקדות לקרן פנסיה נהנות מהטבות מס, קיימת הגברה של ההפקדות, בעיקר אצל עצמאיים, לקראת סוף הפקדות סוף השנה.

להלן התפלגות הפקדות דמי הגמולים ברוטו בתחום הפנסיה בחברה על פי רבעונים:

	2022		2021	
	%	אלפי ₪	%	אלפי ₪
רבעון 1	21%	1,737,763	22%	1,236,907
רבעון 2	24%	1,989,743	24%	1,340,190
רבעון 3	26%	2,181,612	26%	1,453,598
רבעון 4	29%	2,371,258	29%	1,620,071
סה"כ	**100%**	8,280,376	**100%**	**5,650,766**

3.11 נכסים בלתי מוחשיים

הפניקס ביטוח רשמה סימני מסחר על הלוגו עם שמה ועל מספר שמות ומוצרי קבוצת הפניקס.

החברה מנהלת מאגרי מידע החיוניים לניהול עסקי החברה על פי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. לחברה מאגרי מידע רשומים. להלן רשימת מספרי מאגרי המידע בבעלות החברה:, 700012020, 700047258, 700047265, 700047271, 700047303, 700064308, 700064307, 700064306, 700064305, 700065461,1049753, 1049006.

לפרטים אודות הנכסים הלא מוחשיים של החברה ראה באור 7 בדוח הכספי של החברה.

3.12 גורמי סיכון

חלק זה עוסק בגורמי הסיכון העיקריים להם חשופה החברה.

הטבלה הבאה מפרטת את גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה החברה ומידת השפעתם הפוטנציאלית:

גורמי הסיכון	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה המנהלת			דרכי התמודדות
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה	
<u>סיכוני מאקרו</u>				
סיכוני מאקרו לרבות מצב המשק ורמת התעסוקה		✓		לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.

גורמי הסיכון	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה המנהלת			דרכי התמודדות
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה	
סיכוני שוק:		✓		לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכון אשראי			✓	לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
<u>סיכונים ענפיים</u>				
סיכונים אקטואריים בקרן הפנסיה			✓	לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
רגולציה וציות	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
תקדימים משפטיים		✓		לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכונים עסקיים	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
<u>סיכונים מיוחדים לחברה</u>				
סיכון נזילות			✓	לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
תביעות ותובענות ייצוגיות וסמכויות ממונה	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכונים תפעוליים		✓		לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכון מערכות מידע	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכוני סייבר ואבטחת מידע	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
פגיעה במוניטין	✓			לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.
סיכון הבטחת תשואה		✓		לפרטים בדבר דרכי ההתמודדות, ראה ביאור 27 – ניהול סיכונים סעיפים א' ו- ב', בדוח הכספי.

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון על הקבוצה הינה על סמך הערכת הנהלת הקבוצה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון למועד דוח זה. ייתכן כי בפועל מידת ההשפעה תהיה שונה, לאור שינויים שיחולו במאפייני פעילות הקבוצה או בתנאי השוק.

3.13 הסכמים מהותיים

החברה מתקשרת בהתקשרויות שונות המסדירות, בין היתר, זכויות ו/או אפשרויות לביצוע שיתופי פעולה בין הצדדים השלישיים כאמור לבין החברה. להלן פירוט הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה של החברה:

3.13.1 **הסכם שירותים**
חברת אקסלנס נשואה שירותים בע"מ (להלן: "**אקסלנס שירותים**") מעניקה לחברה שירותי מחשוב, מערכות מידע תשתיות וגיבויים. בגין השירותים משלמת החברה לאקסלנס שירותים תשלומים המחושבים על בסיס ההוצאות שנבעו מהשירותים כאמור שנצרכו על ידי החברה.

3.13.2 **הסכם תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות עם בנק מזרחי**
בין החברה לבנק מזרחי קיים הסכם תפעול, לפיו בנק מזרחי נותן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהול החברה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים.

3.13.3 **הסכם תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי עם מל"מ גמל ופנסיה**[8]
לחברה הסכם מול מל"מ פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "**מל"מ גמל**") לפיו מל"מ גמל מספקת לחברה שירותי תפעול עבור הפניקס גמל בניהול אישי והפניקס השתלמות בניהול אישי.

3.13.4 **הסכם תפעול קופות קרנות הפנסיה הותיקות עם מל"מ גמל ופנסיה**
לחברה הסכם מול מל"מ גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "מל"מ גמל") לפיו מל"מ גמל מספקת לחברה שירותי תפעול עבור קרנות הפנסיה הותיקות שבניהולה אשר היו מצויות בניהול הלמן אלדובי גמל ופנסיה בטרם מיזוגה לחברה.

3.13.5 **הסכם עם מל"מ שכר**
לחברה הסכם מול מל"מ שכר (להלן: "**מל"מ שכר**") לפיו מל"מ שכר מספקת לחברה מערכת לניהול חישובי מס וקצבאות פנסיה לעמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.13.6 **הסכם לקבלת שירותי ניהול השקעות**
החברה התקשרה עם הפניקס השקעות (צד קשור) לקבלת שירותי ניהול השקעות בגין קופת הגמל, קרן ההשתלמות וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, כנגד תשלום רבעוני.

3.13.7 **הסכם שירותים**
החברה התקשרה עם הפניקס ביטוח בהסכם לקבלת שירותים הכוללים בין היתר: שירותי ניהול סיכונים, שירותי תפעול השקעות, שירותי חשבות שכר, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי מכירות, שירותי מנהל ולוגיסטיקה, שירותי תפעול, לרבות תפעול קרנות פנסיה ושירותים נוספים כמפורט בהסכם בין הצדדים. בגין השירותים כאמור, החברה משלמת להפניקס ביטוח תמורה אחת לרבעון ואינה משלמת שכר באופן ישיר לעובדיה הרלבנטיים של הפניקס ביטוח. במהלך שנת 2019 עודכן מנגנון התמורה בהסכם. בשנת 2020 נחתם נספח להסכם השירותים בגין שכירות משרדי החברה בנכס בבעלות הפניקס ביטוח.

3.13.8 **הסכם הלוואה לצד קשור – הפניקס אחזקות בע"מ**
לפירוט בדבר הסכם ההלוואה של החברה עם הפניקס אחזקות בע"מ ראה ביאור 15א. לדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

3.13.9 **הסכמי הפצה עם התאגידים הבנקאיים**
החברה התקשרה בהסכמי הפצה להפצת קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה עם מרבית התאגידים הבנקאיים בישראל. ככלל, בגין שירותי הייעוץ הפנסיוני תשלם החברה לכל אחד מן התאגידים הבנקאיים עמלת הפצה בשיעור המרבי, אשר נכון למועד הגשת דוח זה הנו- 0.25% מסך נכסי העמיתים המיועצים על פי הכללים הקבועים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה, התשס"ו -2006).

3.13.10 **הסכם מתן שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים**
הפניקס ביטוח, בעלת השליטה בחברה, והחברה התקשרו עם חברת ק.ס.ם. תעודות סל אחזקות בע"מ (צד קשור) אשר מוזגה לחברת הפניקס בית השקעות בע"מ (ובשמה הקודם אקסלנס בית השקעות בע"מ) ביום 25.1.2023. (להלן: "**ק.ס.ם**") בהסכם לפיו תעניק ק.ס.ם לחברה, בין היתר, שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים עבור מסלולים מחקי מדד ו/או סלי השקעה. בגין ביצוע מלוא השירותים תשלם החברה לק.ס.ם תמורה רבעונית בסכום קבוע כמפורט להסכם. התמורה אשר משולמת לק.ס.ם תחולק בין הפניקס ביטוח והחברה כך שכל אחת תשלם את חלקה היחסי מתוך התמורה בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים על ידה באמצעות ק.ס.ם. במסגרת ההסכם סוכם בין הצדדים כי בגין ביצוע מלוא השירותים תשלם החברה לק.ס.ם תמורה שנתית הנגזרת מסך הנכסים המנוהלים במסלולים עוקבי המדד.

[8] במהלך שנת 2021 מוזגה מלם תפעול גמל בע"מ למלם גמל ופנסיה בע"מ

3.13.11 **הסכמי העסקה במשותף**

במסגרת פעילות קבוצת הפניקס קיימים הסכמי השאלות עובדים, בין היתר, לצורך שיווק מוצרי הקבוצה ותפעול.

לפרטים נוספים אודות הסכמים מהותיים של החברה והסכמים עם צדדים קשורים ראה באור 26 בדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

3.14 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

יעדי החברה והאסטרטגיה העסקית שלה מהווים מידע צופה פני עתיד, וככזה, המידע אינו ודאי לגבי העתיד. המידע הצופה פני עתיד מבוסס על הנתונים והמידע המצויים בידי החברה במועד הדוח, ותכניותיה כפועל יוצא של נתונים אלו, מצב השוק, ומצבה של החברה ועלול שלא להתממש, כולו או חלקו. יעדי החברה עשויים להשתנות מעת לעת, והתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטת החברה בלבד. הם עשויים שלא להתממש בין היתר בשל שינויים ביעדים, בסדרי עדיפויות, צרכים חדשים, התפתחויות בשוק, התנהגות התחרות והלקוחות, וכו'.

א. היקף הנכסים ומספר העמיתים הפעילים בקרנות הפנסיה של החברה נמצא בגידול מתמיד בשנים האחרונות. החברה רואה בהמשך גידול כאמור יעד מרכזי בפעילותה, בכפוף להוראות ההסדר התחיקתי. החברה פועלת לשימור תיק הלקוחות הקיים ולהגדלת נתח השוק שלה במטרה לייצר יתרון לגודל, שחשיבותו רבה בתחום הפעילות.

ב. הקמת תשתיות, מערכות מיכון ומערכות מידע, לשם התאמתן לרגולציה המשתנה, יעילות בפעילות החברות, ומתן שירות מיטבי ללקוחות (האמור מתבצע באמצעות קבלת שירותים מהפניקס חברה לביטוח בע"מ).

ג. תמיכה בערוצי ההפצה הקיימים (בעיקר סוכני ביטוח וסוכנויות הסדר) ופיתוח ערוצי הפצה.

ד. ניהול השקעות במטרה להשיג שילוב מיטבי של תשואה וסיכון.

ה. הגברת הסינרגיה עם פעילות קבוצת הפניקס, אשר החברה מהווה חלק אינטגרלי שלה, ומסתמכת על שירותיה בנושאים שונים.

חלק ד' | היבטי ממשל תאגידי

3.15 הדירקטורים של החברה המנהלת

נכון למועד הדוח מונה דירקטוריון החברה 7 דירקטורים, מתוכם 3 דירקטורים חיצוניים.

3.15.1 **שם ושם משפחה:** דניאל כהן, **מס' ת.ז.:** 029589751.
תאריך לידה: 10.10.1972.
מען: תימורים.
הנתינות: ישראלית.
חברותו בועדות הדירקטוריון: יו"ר הדירקטוריון, חבר הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות וחבר ועדת איתור.
דירקטור חיצוני: לא.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. משנה למנכ"ל ומנהל תחום חסכון ארוך טווח וסיכוני חיים בהפניקס חברה לביטוח; מכהן כיו"ר דירקטוריון הפניקס השקעות מתקדמות בע"מ ודירקטור בשקל סוכנות לביטוח (2008) בע"מ, הפניקס בית השקעות בע"מ (לשעבר – "אקסלנס השקעות בע"מ"), אגם לידרים (ישראל) סוכנות לביטוח (2003) בע"מ, אגם לידרים אחזקות (2001) בע"מ והפניקס ווליו השקעות מתקדמות בע"מ.
מועד תחילת הכהונה כדירקטור: נובמבר 2018.
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור: השכלתו- תואר ראשון (BA) במדעי ההתנהגות, ניהול וכלכלה- אוניברסיטת בן גוריון בנגב; תואר שני (MBA) במנהל עסקים- אוניברסיטת בן גוריון בנגב. התעסקותו- כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: מנכ"ל הפניקס פנסיה בע"מ; משנה למנכ"ל ומנהל מערך הלקוחות וחטיבת הבריאות, כלל חברה לביטוח בע"מ; יו"ר הדירקטוריון, הכלל הראשון בע"מ.
האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

3.15.2 **שם ושם משפחה:** מנחם (מני) נאמן, **מס' ת.ז.:** 028017523.
תאריך לידה: 25.8.1970.
מען: לכיש 40, שוהם.
הנתינות: ישראלית.
חברותו/ה בוועדות הדירקטוריון: דירקטור, חבר ועדת ניהול סיכונים.
דירקטור חיצוני: לא. בעל כשירות מקצועית.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. יועמ"ש ראשי, מזכיר ומשנה למנכ"ל הפניקס אחזקות בע"מ והפניקס חברה לביטוח בע"מ. בנוסף, מכהן כדירקטור בחברות מקבוצת הפניקס שהעיקריות שבהן: הפניקס גיוסי הון (2009) בע"מ, הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, הפניקס השקעות יו"ר איסוף שירותי ניהול נאמנות בע"מ, עד 120 מרכזי מגורים לאוכלוסייה המבוגרת בע"מ וחברות נוספות בקבוצת 'עד 120'. בנוסף, מכהן בהתאחדות חברה לביטוח חיים בע"מ וחבר ועד מנהל באוניברסיטת בר אילן.
מועד תחילת הכהונה כדירקטור: ינואר 2017.
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור: השכלתו: עו"ד, תואר ראשון במשפטים בהצטיינות (LL.B) ותואר שני במשפטים (LL.M) מאוניברסיטת בר אילן. ניסיונו העסקי כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין".
האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

3.15.3 **שם ושם משפחה:** אלי שוורץ, **מס' ת.ז.:** 032315517.
תאריך לידה: 10.6.1975.
מען: יעקב בר סימנטוב 10, יהוד.
הנתינות: ישראלית.
חברותו/ה בועדות הדירקטוריון: דירקטור, יו"ר ועדת ניהול סיכונים.
דירקטור חיצוני: לא. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. משנה למנכ"ל, מנהל כספים ראשי בהפניקס אחזקות, בהפניקס ביטוח ובחברות נוספות בקבוצת הפניקס; דירקטור בחברות בקבוצת הפניקס שהעיקריות שבהן הן: הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, הפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ, הפניקס משכנתאות (זהב) בע"מ, הפניקס גיוסי הון (2009) בע"מ והפניקס בית השקעות בע"מ (לשעבר: "אקסלנס השקעות בע"מ"); ובמספר סוכנויות וחברות נוספות שבהחזקת קבוצת הפניקס. בנוסף, מכהן כחבר ועדת השקעות נוסטרו בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.
מועד תחילת הכהונה כדירקטור: ינואר 2017.

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור: רואה חשבון; השכלתו- תואר ראשון (BA) בכלכלה וחשבונאות- אוניברסיטת בן גוריון; תואר שני (MA) במנהל עסקים- התמחות במימון, אוניברסיטת בר אילן; התעסקותו – כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: חשב השקעות ומנהל כספים בחברות בנות מקבוצת הפניקס, מנהל מערך יישומים ארגוניים באגף מערכות מידע של הפניקס חברה לביטוח בע"מ.
האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

3.15.4 **שם ושם משפחה:** גרניט סולומון, **מס' ת.ז.:** 025308867
תאריך לידה: 18.8.1973.
מען: רח' העליה 7, בית שמש.
הנתינות: ישראלית.
חברותה בועדות הדירקטוריון: דירקטורית, חברת הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות.
דירקטורית חיצונית: לא. בעלת מומחיות בטכנולוגיות מידע.
האם היא עובדת של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. סמנכ"לית, מנהלת מערך פיתוח דיגיטל וערוצים בחטיבה הטכנולוגית בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.
מועד תחילת הכהונה כדירקטורית: יוני 2022.
השכלתה והתעסקותה בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם היא משמשת דירקטורית: השכלתה- תואר ראשון במנהל עסקים ותקשורת- האוניברסיטה העברית בירושלים; הסבת אקדמאים לתכנות- אמדוקס; תואר שני במנהל עסקים, התמחות באסטרטגיה, יזמות וחדשנות- הקריה האקדמית אונו; התעסקותה – כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: מנהלת מדור פיתוח CRM, שולחנות עבודה וארכיונים בהפניקס חברה לביטוח בע"מ;
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

<u>הדירקטורים החיצוניים</u>

3.15.5 **שם ושם משפחה:** מאירה גזית, **מס' ת.ז.:** 9392176.
תאריך לידה: 31.1.1948.
מען: רוזן 20, רמת גן.
הנתינות: ישראלית.
חברותה בועדות הדירקטוריון: דירקטורית חיצונית, יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת איתור ויו"ר הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות.
דירקטורית חיצונית: כן. בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.
האם היא עובדת של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא.
מועד תחילת הכהונה כדירקטורית: מאי 2015.
השכלתה והתעסקותה בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם היא משמשת כדירקטורית: השכלתה- תואר ראשון (BA) בלימודי עבודה ומדעי המדינה- אוניברסיטת תל אביב; רישיון ניהול תיקי השקעות; רישיון סוכן פנסיוני; התעסקותה- בעבר: דירקטורית ויו"ר ועדת ביקורת בכלל פיננסים בטוחה ניירות ערך; דירקטורית, יו"ר ועדת השקעות ויו"ר ועדת הביקורת בחברה לניהול קופות גמל ופיצויים של עובדי בנק לאומי.
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

3.15.6 **שם ושם משפחה:** שלום זינגר, **מס' ת.ז.:** 00660894.
תאריך לידה: 19.8.1946.
מען: בן יוסף שלמה 11, תל אביב.
הנתינות: ישראלית.
חברותו בועדות הדירקטוריון: דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת השקעות וחבר ועדת ניהול סיכונים.
דירקטור חיצוני: כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא.
מועד תחילת הכהונה כדירקטור: יוני 2021 (כהונתו כחבר ועדת השקעות בחברה החלה בינואר 2017).
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור: השכלתו- בוגר לימודי ראית חשבון- אוניברסיטת חיפה; נסיונו העסקי- היום: שותף מנהל ודירקטור בזינגר מייסטר בע"מ; דירקטור ברוברט מרכוס שמאות בע"מ, חבר מועצת קרן ת"א לפיתוח וחבר ועדת השקעות עמיתים בהפניקס חברה לביטוח בע"מ ובחברה.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

3.15.7 **שם ושם משפחה:** יצחק כהן, **מס' ת.ז.**: 050853951.

תאריך לידה : 2.10.1951.
מען : יוהנסבורג 1, אשקלון.
הנתינות : ישראלית.
חברותו בועדות הדירקטוריון : דירקטור חיצוני וחבר ועדת ביקורת.
דירקטור חיצוני: כן.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין : לא.
מועד תחילת הכהונה כדירקטור : דצמבר 2021.
השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור : התעסקותו- בעבר : כיהן למעלה מעשור כסגן שר האוצר, אחראי על פעילות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, ורשות המיסים ; שר הבינוי והשיכון ; שר במשרד האוצר. ניסיון עסקי : כיום - דירקטור חיצוני במחצבות כפר גלעדי אגש"ח בע"מ, יו"ר ועדת ביקורת מפעל הפיס.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד : לא.

חברי דירקטוריון שחדלו לכהן במהלך ולאחר תקופת הדו"ח:

א. בחודש יוני 2022 חדל מר אור חרוש לכהן כדירקטור בחברה.

3.16 חברי ועדת השקעות עמיתים

3.16.1 שם ושם משפחה : אלדד לדור פרשר, **מס' ת.ז.:** 58368333
תאריך לידה: 23.10.1963
תאריך תחילת כהונה: 22.6.2021
התפקיד שהוא ממלא בחברה: יו"ר ועדת השקעות עמיתים. נציג חיצוני.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין : לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלה: תואר ראשון ומוסמך במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים. ניסיון עסקי : כיום : יו"ר דירקטוריון חברת סלגרין בע"מ ודירקטור בחברת אר.אף.2.קפיטל בע"מ ; בעבר : מנכ"ל בנק מזרחי טפחות.

3.16.2 **שם ושם משפחה:** שלום זינגר. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.15.6 לעיל.

3.16.3 **שם ושם משפחה:** שרית שגיב, **מס' ת.ז:** 23887276.
תאריך לידה: 4.9.1968.
תאריך תחילת כהונה: 24.2.2019.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: חברת ועדת השקעות עמיתים. נציגה חיצונית.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין : לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- בוגרת (BA) חשבונאות וכלכלה- אוניברסיטת תל אביב ; מוסמכת (MBA) במנהל עסקים- אוניברסיטת תל אביב ; מוסמך (M.A) במשפטים- אוניברסיטת בר אילן ;
התעסקותה- כיום : דירקטורית בנובה בע"מ ודירקטורית באו.פי.סי אנרגיה בע"מ. ; בעבר : מנהלת בחטיבה העסקית באמדוקס בע"מ, מנהלת כספים ראשית בנייס בע"מ ובריטליקס בע"מ.

3.16.4 **שם ושם משפחה:** שי גרוס **מס' ת.ז.** 058642323
תאריך לידה : 16.2.1964.
תאריך תחילת כהונה: 21.5.2017.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: חבר ועדת השקעות עמיתים. נציג חיצוני.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין : לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- B.Sc בכלכלה חקלאית ומנהל- האוניברסיטה העברית ירושלים– הפקולטה לחקלאות ברחובות ; קורס דירקטורים- המרכז הבין תחומי הרצליה. נסיונו העסקי- כיום : יועץ כלכלי עצמאי ; בעבר : מנהל תחום נוסטרו במנורה מבטחים חברה לביטוח בע"מ ; דירקטור בלתי תלוי החברה הכלכלית ירושלים בע"מ ; חבר ועדת השקעות נוסטרו באילון חברה לביטוח בע"מ ; חבר ועדת השקעות במור קרנות נאמנות ; יו"ר ועדת השקעות (זמני), בהדסה ירושלים.

3.16.5 **שם ושם משפחה:** אסף יבור, **מס' ת.ז. 028925659**
תאריך לידה: 13.11.1971.
תאריך תחילת כהונה: מאי 2022
התפקיד שהוא ממלא בחברה: חבר ועדת השקעות עמיתים משותפת לחברה ולהפניקס פנסיה וגמל בע"מ וחבר ועדת אשראי בחברה.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: אין.
האם הוא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלה: תואר ראשון (LLB) במשפטים - אוניברסיטת תל אביב; תואר שני (MBA) במנהל עסקים (התמחות במימון) - London Business School. ניסיון עסקי: מאוגוסט 2022 מנהל פיתוח עסקי בפרופימקס בע"מ.

3.17 נושאי משרה (נכון למועד פרסום הדוח):

3.17.1 **שם ושם משפחה:** שני בלו הרפניסט, **מס' ת.ז.:** 035814854.
תאריך לידה: 15.9.1978.
תאריך תחילת כהונה: מרץ 2022.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנכ"לית החברה.
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון במנהל עסקים בשילוב תקשורת ועיתונאות- האוניברסיטה העברית, תואר שני במנהל עסקים, התמחות במימון ובנקאות- האוניברסיטה העברית; ניסיונה העסקי- מנהלת פרויקטים אסטרטגיים בהפניקס חברה לביטוח בע"מ, סמנכ"ל תפעול ומנכ"לית בהלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ.

3.17.2 **שם ושם משפחה:** גיל פישמן, **מס' ת.ז.:** 038530663.
תאריך לידה: 4.5.1976.
התאריך שבו החלה כהונתו: יולי 2019.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: משנה למנכ"לית.
התפקיד בחברת בת של החברה או בבעל עניין בה: לא.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בכלכלה חקלאית, התמחות בכלכלה- האוניברסיטה העברית; תואר שני בסטטיסטיקה, התמחות באקטואריה- אוניברסיטת חיפה; ניסיונו העסקי- סמנכ"ל ומנהל מטה מקצועי דיווח ובקרה בהפניקס פנסיה בע"מ החל מחודש יוני 2011 ועד מיזוגה לחברה.

3.17.3 **שם ושם משפחה:** ניר שץ, **מס' ת.ז.:** 034456921.
תאריך לידה: 22.10.1977.
התאריך שבו החלה כהונתו: ספטמבר 2017.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: סמנכ"ל, יועץ משפטי ומזכיר החברה.
התפקיד בחברת בת של החברה או בבעל עניין בה: לא.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון במשפטים ובכלכלה- אוניברסיטת תל אביב; נסיונו העסקי- היועץ המשפטי ומזכיר החברה בהפניקס פנסיה בע"מ החל מחודש אוקטובר 2011 ועד מיזוגה לחברה.

3.17.4 **שם ושם משפחה:** לילך סלמה, **מס' ת.ז.:** 032299893.
תאריך לידה: 3.7.1975.
התאריך שבו החלה כהונתה: יולי 2022.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת הכספים.
התפקיד בחברת בת של החברה או בבעל עניין בה: סמנכ"לית, חשבונאית ראשית בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- רו"ח, תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון- המסלול האקדמי, המכללה למנהל; לימודי ראיית חשבון- מכללת רמת גן; ניסיונה העסקי- היום- מנהלת הכספים בחברה, חשבונאית ראשית בקבוצת הפניקס; בעבר- מנהלת פרויקט SOX בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.

3.17.5 **שם ושם משפחה:** עמית נתנאל, **מס' ת.ז.:** 028722213.
תאריך לידה: 2.6.1971.
התאריך שבו החלה כהונתו: ינואר 2017.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל סיכונים ראשי.
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של החברה או בבעל עניין בה: מנהל סיכונים ראשי בחברה, סמנכ"ל בכיר ומנהל סיכונים ראשי בהפניקס חברה לביטוח בע"מ ומנהל סיכונים ראשי בחברות בנות נוספות בקבוצת הפניקס;

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בכלכלה וניהול- האוניברסיטה הפתוחה ; תואר שני במימון – חשבונאות, אוניברסיטת תל אביב ; נסיונו העסקי- מנהל סיכונים ראשי בהפניקס אחזקות בע"מ, בהפניקס חברה לביטוח בע"מ ובהפניקס פנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 30.6.2019).

3.17.6 **שם ושם משפחה:** חגי שרייבר, **מס' ת.ז.:** 037626546.
תאריך לידה: 15.8.1975.
התאריך שבו החלה כהונתו: דצמבר 2019.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל ההשקעות הראשי.
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של החברה או בבעל עניין בה: משנה למנכ"ל ומנהל ההשקעות הראשי בהפניקס אחזקות והפניקס ביטוח, מנכ"ל הפניקס השקעות והפניקס גיוסי הון (2009) בע"מ ; דירקטור בחברות מקבוצת הפניקס שהעיקרית בהן היא הפניקס בית השקעות בע"מ.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלה- תואר ראשון בכלכלה וניהול, התמחות בכלכלה- אוניברסיטת תל אביב ; תואר שני במלמ"ן (מוסמך למדעי הניהול), התמחות במימון ובחשבונאות- אוניברסיטת תל אביב ; בעל רישיון ייעוץ השקעות מטעם הרשות לניירות ערך ; בוגר קורס דירקטורים ונושאי משרה- המרכז הבינתחומי ; ניסיון עסקי- מנהל השקעות כספי העמיתים, מנהל הנוסטרו ואסטרטג שווקים בינ"ל בהפניקס השקעות ופיננסים בע"מ.

3.17.7 **שם ושם משפחה:** אביטל ינובסקי, **מס' ת.ז.:** 060161239.
תאריך לידה: 24.2.1982.
התאריך שבו החלה כהונתה: דצמבר 2016.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת פיתוח עסקי.
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- BSC מהנדסת תעשייה וניהול- המכון הטכנולוגי לישראל ; MA באיכות הסביבה- אוניברסיטת תל אביב ; ניסיונה העסקי- מנהלת חטיבת לקוחות ותחום שירות ארגון ושיטות בחברת הייעוץ AVIV AMCG.

3.17.8 **שם ושם משפחה:** תומר גוטליב, **מס' ת.ז.: 038647384**.
תאריך לידה: 14.2.1976.
התאריך שבו החל כהונתו: מרץ 2022.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל מערכות מידע.
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בה: מנהל מערכות מידע בהלמן אלדובי חח"י גמל בע"מ.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב- אוניברסיטת חיפה ; תואר שני במנהל עסקים- אוניברסיטת חיפה ; ניסיונו העסקי- מנהל מדור CRM, RPA ושולחנות עבודה (ארכיונים) בהפניקס חברה לביטוח בע"מ.

3.17.9 <u>במהלך שנת 2022 חלו שינויים פרסונליים בהנהלה הבכירה של החברה, כדלקמן</u>:

א. בחודש פברואר 2022 חדל מר ניר פלד לכהן כמנהל מערכות מידע בחברה.
ב. בחודש מרץ 2022 החל מר תומר גוטליב לכהן כמנהל מערכות מידע בחברה.
ג. בחודש מרץ 2022 חדלה גב' יפעת מזרחי לכהן כמנכ"לית החברה.
ד. בחודש מרץ 2022 החלה גב' שני בלו הרפניסט לכהן כמנכ"לית החברה.
ה. בחודש יוני 2022 חדלה רו"ח גלית ריף רוטשס לכהן כמנהלת הכספים בחברה.
ו. בחודש יולי 2022 החלה רו"ח לילך סלמה לכהן כמנהלת הכספים בחברה.
ז. בחודש יוני 2022 חדלה רו"ח מיכל לשם לכהן כמבקרת הפנימית בחברה.
ח. בחודש יוני 2022 החל רו"ח אלעד כהן לכהן כמבקר הפנימי בחברה.
ט. בחודש יוני 2022 חדלה גב' איה גלקין לכהן כמשנה למנכ"לית

3.18 אקטואר

3.18.1 <u>**אקטואר קרנות הפנסיה- "הפניקס פנסיה מקיפה" ו"הפניקס פנסיה משלימה"**</u>
שם ושם משפחה: מרק רבאייב.

מען משרדו:
תאריך לידה: 4.1.1972.
תאריך תחילת כהונה: יולי 2021.
הכישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד, לרבות השכלתו וניסיונו: השכלתו- תואר ראשון בסטטיסטיקה- אוניברסיטת חיפה, ; לימודי תעודה באקטואריה, בוגר אוניברסיטת חיפה, הכשרה אקטוארית - סיום בהצלחה את הבחינות התמחות לחברות מלאה באגודה (F.IL.A.A) ניסיונו המקצועי- כיום- אקטואר ממונה של קרנות הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" וה"הפניקס פנסיה משלימה" המנוהלות ע"י החברה ; סמנכ"ל, מנהל תחום אקטואריה ביטוח חיים ופנסיה ואקטואר ממונה ביטוח חיים בהפניקס חברה לביטוח ; בעבר- אקטואר ביטוחי בריאות וסיעוד בהפניקס חברה לביטוח בע"מ ; סמנכ"ל, מנהל תחום אקטואריה ביטוח בריאות וסיעוד, אקטואר ממונה בריאות וסיעוד בכלל חברה לביטוח בע"מ.
דרך העסקתו : החברה מקבלת שירותי אקטואריה מהפניקס חברה לביטוח בע"מ, חברת אחות של החברה, וזאת במסגרת הסכם ניהול בין החברה לבין הפניקס חברה לביטוח בע"מ.
השירותים הניתנים על ידו : שירותי אקטואריה- אקטואר ממונה של קרנות הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" ו"הפניקס פנסיה משלימה" שבניהול החברה.
שכרו : במסגרת שירותים שהחברה מקבלת מהפניקס חברה לביטוח בע"מ.

3.18.2 **אקטואר קרן הפנסיה הותיקה- עמית**
שם ושם משפחה: ישעיהו אורזיצר.
מען משרדו: אבא הלל 7, רמת גן.
תאריך לידה: 21.3.1949.
תאריך תחילת כהונה: יולי 2019.
הכישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד, לרבות השכלתו וניסיונו: השכלתו - תואר ראשון בכלכלה ובמתמטיקה - אוניברסיטת בר אילן ; אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת תל אביב ; חבר מלא באגודת האקטוארים משנת 1979 ; נסיונו המקצועי - בעל חברה לייעוץ אקטוארי אשר נותנת שירותים אקטואריים לקנות פנסיה חדשות וקרנות פנסיה ותיקות ; בעל ניסיון של עשרות שנים בנושא התקינה החשבונאית, IFRS ; נכון למועד הדו"ח משמש כאקטואר ממונה בקרן הפנסיה הותיקה יסוד עמית המנוהלת ע"י החברה, גילעד, קרן הפנסיה של עובדי חברת החשמל, מיטב ואלטשולר שחם.
דרך העסקתו : ספק חיצוני.
השירותים הניתנים על ידו : שירותי אקטואריה עבור קרן הפנסיה הותיקה- יסוד עמית המנוהלת ע"י החברה.
שכר שנתי כולל לשנת 2021 : 160,875 ₪, כולל מע"מ.
שכר שנתי כולל לשנת 2022 : 193,269 ₪, כולל מע"מ.

3.18.3 **אקטוארית קרנות הפנסיה- "מגן קרן פנסיה ותיקה", "קרן גמלאות של עורכי דין בישראל", "קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ" ו"קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת ניהול המערכת בע"מ"**
שם ושם משפחה: ויקטוריה פטשניקוב.
מען משרדה: דרך השלום 53, גבעתיים
תאריך לידה: 8.5.1975.
תאריך תחילת כהונה: אוקטובר 2021.
הכישורים המכשירים אותה לביצוע התפקיד, לרבות השכלתה וניסיונה: השכלתה- תואר ראשון בסטטיסטיקה- אוניברסיטת חיפה ; תואר שני בסטטיסטיקה, מגמת אקטואריה- אוניברסיטת חיפה ; ניסיונה המקצועי– כיום- אקטוארית ממונה של קרנות הפנסיה "מגן קרן פנסיה ותיקה", "קרן גמלאות של עורכי דין בישראל", "קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ" ו"קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת ניהול המערכת בע"מ" המנוהלות ע"י החברה, "קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי נמל אשדוד" ; דירקטורית בהפניקס חח"י קופה מרכזית לקצבה בע"מ ; אקטוארית ממונה במבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ (בניהול מיוחד), קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) וקופת הפנסיה לעובדי הדסה בע"מ (בניהול מיוחד) ; אקטוארית ובעלים בחברת ויקטוריה פטשניקוב יעוץ אקטוארי בע"מ ; בעבר- סמנכ"לית ואקטוארית ממונה בהלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 30.9.2021).
דרך העסקתה : החברה מקבלת שירותי אקטואריה מהפניקס חברה לביטוח בע"מ, חברת אחות של החברה, וזאת במסגרת הסכם ניהול בין החברה לבין הפניקס חברה לביטוח בע"מ.
השירותים הניתנים על ידה : שירותי אקטואריה- אקטוארית ממונה של קרנות הפנסיה "מגן קרן פנסיה ותיקה", "קרן גמלאות של עורכי דין בישראל", "קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ" ו"קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת ניהול המערכת בע"מ" המנוהלות ע"י החברה.
שכרה : במסגרת שירותים שהחברה מקבלת מהפניקס חברה לביטוח בע"מ.

יצוין כי בשנת הדוח מונה אקטואר חיצוני (מר אלן דובין) לקרן "**מגן קרן פנסיה ותיקה**" וזאת בהתאם לדרישות ההסדר התחיקתי לעניין זה.

3.19 מדיניות תגמול

3.19.1 בחודש מרץ 2021 אישרה האסיפה הכללית של החברה מדיניות תגמול לשנים 2021-2023. מדיניות התגמול מותאמת לחברה ולתוכניות העבודה שלה, לשינויים בהנהלת החברה ולאתגרים הניצבים בפניה בתקופה זו והיא עוצבה בהתאם להוראות ולמגבלות הדין החל. השינויים שבוצעו במדיניות נועדו, בין השאר, לחזק את הזיקה בין היקף המענק השנתי לבין השגת יעדי החברה ולביצועים האישיים של נושאי המשרה.
לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול של החברה ראה בלינק להלן: https://bit.ly/3wsQMmE .

3.19.2 <u>תוכנית אופציות לעובדים ונושאי משרה</u>: בחודש פברואר 2019 אימצה קבוצת הפניקס תוכנית תגמול לעובדים ולנושאי משרה על פיה העניקה החברה לעובדים ולנושאי משרה בה 51,500 כתבי אופציה של הפניקס אחזקות, ללא תמורה. בחודש ספטמבר 2020 אישרה קבוצת הפניקס הקצאה נוספת של אופציות על פיה העניקה החברה לעובדים ולנושאי משרה בה 50,000 כתבי אופציה נוספים של הפניקס אחזקות, ללא תמורה.
בחודש מאי 2021 אושרה בקבוצת הפניקס הקצאת נוספת של אופציות על פיה העניקה החברה לעובדים סך של עד 74,000 אופציות, לא רשומות למסחר, המוצעות ללא תמורה כספית במזומן (מוצעות תמורת המשך עבודה של הניצעים) והניתנות למימוש לעד 74,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ערך נקוב של החברה כל אחת, מתוך המניות השמורות של החברה. לפירוט בעניין זה ראה ביאור 29 לדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

3.19.3 <u>תוכנית תמרוץ לעובדי השקעות</u>: בהתאם לחוזר הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון אשר הנחה לקבוע מדיניות תגמול לעובדי השקעות, ובהתאם למדיניות התגמול כאמור לעיל, קיימת בקבוצה תוכנית תגמול רב שנתית לתגמול עובדי השקעות הבאה לאזן בין מרכיבי התגמול הקבוע והמשתנה וכן לתת ביטוי לרמת הסיכון בה הושגו התשואות בערוצי ההשקעות השונים. התוכנית מבוססת על סדרה של פרמטרים ורווחיות המבוססים ככלל על תוצאות רב שנתיות מצטברות של שלוש שנים, התוצאות באפיקי ההשקעה השונים בהשוואה למתחרים תוך התייחסות לרמת הסיכון היחסית באפיקים השונים על סדרה של פרמטרים, ורמת הסיכון היחסית. לפרטים בדבר מדיניות התגמול לעובדי ההשקעות ראה: https://www.fnx.co.il/investors-relations-hebrew/investment-information-reports/compensation-policies-of-the-investment-division-staff/

3.19.4 <u>ביטוח לנושאי משרה ועובדים בכירים</u>:
החברה נכללת במסגרת הפוליסה לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה שנרכשה על-ידי הפניקס אחזקות עבור כל קבוצת הפניקס.

3.19.5 **<u>תגמול דירקטורים</u>**
תגמולי החברה בשנת 2022 לדירקטורים של החברה בגין כהונתם בדירקטוריון של החברה עמדו על סך כולל של כ-686 אלפי ש"ח (הסכומים כוללים מע"מ).

הגמול הניתן לדירקטורים בחברה הינו בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.

3.19.6 **<u>תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה</u>**

פרטי מקבלי התגמולים				תגמולים בעבור שירותים (1)				
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד	שכר	מענק (**)	תשלום מבוסס מניות	דמי ניהול	דמי שכירות	סה"כ
דניאל כהן(*) (2)	יו"ר דירקטוריון	מלאה	0%	1,640	745	510	-	-	2,895
חגי שרייבר(*) (3)	משנה למנכ"ל, מנהל ההשקעות הראשי של החברה ושל קבוצת הפניקס	מלאה	0%	1,577	800	508	-	-	2,884
עמית נתנאל(*) (4)	מנהל סיכונים ראשי	מלאה	0%	1,136	475	307	-	-	1,918
שני בלו הרפניסט (5)	מנכ"לית החברה	מלאה	0%	772	220	053	-	-	1,046
גיל פישמן (6)	משנה למנכ"לית	מלאה	0%	639	170	065	-	-	873

(*) השכר כולל תשלום המחויב על פי הסכם העסקה שאינו תלוי יעדים ו/או שיקול דעת. השכר המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח או הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, לפי העניין, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו של נושא המשרה במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח או הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, לפי העניין. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם לנושא המשרה בקבוצת הפניקס ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד.

(**) בשנת 2021 עדכנה החברה את מדיניות התגמול ואת הליך אישור המענקים מכוחה כך שמענקים החל משנת הדוח יאושרו לפני פרסום הדוח ולפיכך בתקנה זו נלקחו נתוני המענקים בגין שנת הדוח וזאת בניגוד לשנים קודמות בהן נלקח בחשבון המענק לשנה הקודמת.

<u>תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (המשך)</u>

הערות לנתונים שבטבלה:

1. רכיב השכר הנקוב כולל את כל הרכיבים הבאים: שכר חודשי, זכויות סוציאליות, הפרשות סוציאליות ונלוות כמקובל, וכל הכנסה שנזקפה לשכר בשל מרכיב שהוענק לעובד. ההוצאה בגין תשלום מבוסס מניות הינה על בסיס הערכת האופציות במועד הענקתן, כפי שנרשמה כהוצאה בספרי החברה בשנת הדוח.

   כלל נושאי המשרה זכאים להיכלל בהסדר ביטוח נושאי משרה שרוכשת הפניקס אחזקות וכן לכתבי שיפוי ופטור מאחריות בתנאים המקובלים לנושאי משרה בכירים בחברה.

2. מר דניאל כהן, מכהן החל מחודש נובמבר 2018 כיו"ר דירקטוריון החברה, משנה למנכ"ל ומנהל תחום חסכון ארוך טווח בהפניקס ביטוח (להלן: "**מר כהן**"). שכרו של מר כהן המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר כהן בקבוצה ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד. מר כהן זכאי למענק שנתי בהתאם להמלצת מנכ"ל הפניקס ביטוח ולמדיניות התגמול של הפניקס ביטוח. עם סיום העסקת מר כהן בחברה, יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת כמפורט בהסכם העסקתו. בתקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר כהן למשכורת, לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. כמו כן זכאי מר כהן להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

3. מר חגי שרייבר מכהן החל מחודש דצמבר 2019 כמנהל השקעות ראשי בחברה, משנה למנכ"ל הפניקס ביטוח והפניקס אחזקות, מנהל השקעות ראשי של קבוצת הפניקס ומנכ"ל הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (להלן: "**מר שרייבר**"). שכרו של מר שרייבר המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס השקעות, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר שרייבר בקבוצה ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד. מר שרייבר זכאי למענק שנתי בהתאם להמלצת מנכ"ל הפניקס ביטוח ולמדיניות התגמול של הפניקס ביטוח. עם סיום העסקת מר שרייבר בחברה יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת כמפורט בהסכם העסקתו. בתקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר שרייבר למשכורת לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. כמו כן זכאי מר שרייבר להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

4. מר עמית נתנאל, מנהל הסיכונים הראשי של קבוצת הפניקס, מכהן החל מחודש ינואר 2017 גם כמנהל הסיכונים הראשי של החברה (להלן: "**מר נתנאל**"). שכרו של מר נתנאל המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר נתנאל בקבוצה ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד. מר נתנאל זכאי למענק שנתי בהתאם להמלצת מנכ"ל הפניקס ביטוח ולמדיניות התגמול של הפניקס ביטוח. עם סיום העסקת מר נתנאל בחברה, יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת כמפורט בהסכם העסקתו. בתקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר כהן למשכורת, לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. בנוסף זכאי מר נתנאל להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

5. גב' שני בלו הרפניסט (להלן: "**גב' בלו הרפניסט**"), מכהנת כמנכ"לית החברה החל ממרץ 2022. גב' בלו הרפניסט זכאית למענק שנתי בהתאם להמלצת יו"ר דירקטוריון החברה ולמדיניות התגמול של החברה. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם לגב' בלו הרפניסט על ידי החברה. עם סיום העסקתה בחברה, זכאית גב' בלו הרפניסט לתקופת הודעה מוקדמת כמפורט בהסכם העסקתה. בתקופת ההודעה המוקדמת זכאית גב' בלו הרפניסט למשכורת, לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. בנוסף זכאית גב' בלו הרפניסט להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדה.

6. מר גיל פישמן, משנה למנכ"ל החברה, מכהן החל מחודש יולי 2019 כמשנה למנכ"ל החברה (להלן: "**מר פישמן**"). שכרו של מר פישמן המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר פישמן בקבוצה. מר פישמן זכאי למענק שנתי בהתאם להמלצת המנכ"ל ולמדיניות התגמול של החברה. עם סיום העסקת מר פישמן בחברה, יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת כמפורט בהסכם העסקתו. בתקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר פישמן למשכורת, לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. בנוסף זכאי מר פישמן להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

3.20 מידע אודות מבקר הפנים בחברה

3.20.1 פרטי המבקר הפנימי

מבקר הפנים של החברה נכון למועד פרסום דוח זה, הינו רו"ח אלעד כהן, אשר החל את כהונתו ביום 14 ביוני 2022.

מבקר הפנים עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, וכן בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת באמצעות עובדי מערך הביקורת הפנימית וכן באמצעות שירותים המתקבלים במיקור חוץ. הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון.

3.20.2 **תכנית העבודה**

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2022 נגזרה מהתוכנית הרב שנתית לשנים 2020-2023, המבוססת על סקר סיכונים לקביעת יעדי הביקורת בתחומים העיקריים, אשר בוצע ונדון בשנת 2019. תכנית העבודה כוללת בנוסף דגשים בהתאמה לשינויים שחלים בפעילות העסקית, ברגולציה, במבנה החברה וברמת הסיכון. פעילויות מהותיות נבדקות בתדירות מוגברת. תתכנה פעילויות נוספות אשר תיבדקנה בתדירות גבוהה יותר, זאת בהתאם להערכת מבקר הפנים, המבוססת על הנחיות אחד או יותר מהגורמים הבאים: הדירקטוריון, ועדת הביקורת וההנהלה. תכנית העבודה מותירה בידי המבקר הפנימי שיקול דעת לסטות ממנה. בידי יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל וועדת הביקורת אפשרות להרחבת היקף התכנית או לבקש שינויים נקודתיים. שינויים מהותיים בתכנית העבודה השנתית מדווחים לוועדת הביקורת.

היקף ואופי פעילות המבקר וצוותו נקבעו תוך שימת לב ובהתחשב בהיקפי הפעילות ובתחומי הפעילות השונים של החברה.

המבקר הפנימי מגיש לוועדת הביקורת דוח תקופתי מפורט על פעילות הביקורת בתקופה שחלפה.

עסקאות עם בעלי עניין מובאות לדיון ולאישור האורגנים המוסמכים לאשרן בהתאם לדין. במסגרת תכנית העבודה בוחנת הביקורת הפנימית גם עסקאות שאושרו עם בעלי ענין. בדיקת עסקאות מהותיות אחרות, לרבות הליכי אישורן, מבוצעת מעת לעת במסגרת תכניות העבודה ועל פי כללי הביקורת המקובלים.

3.20.3 **היקף העסקה**

פעילות הביקורת הפנימית בחברה בשנת 2022 הסתכמה בכ- 4,719 שעות[9]. היקף הביקורת בהתאם לתכנית עבודת הביקורת הפנימית של החברה, נתמך בסקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת, על בסיסו נקבעה תוכנית עבודה רב שנתית. תכנית העבודה השנתית והרב שנתית אושרה על ידי ועדת הביקורת. היקף הביקורת ותוכנית העבודה הרב שנתית מתעדכנים בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה, זאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים בחברה.
בנוסף לאמור, מתבצעת ביקורת ביחס לתהליכי הרוחב המתופעלים באמצעות הפניקס חברה לביטוח בע"מ, בהיקף של כ- 1,000 שעות.

3.20.4 **עריכת הביקורת**

הביקורת נערכת בהתאם להנחיות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 וחוק החברות התשנ"ט-1999 וכן בהתאם למקובל, תוך התאמת יישום ההנחיות והתקנים המקצועיים של הלשכה הבינלאומית של המבקרים הפנימיים (I.I.A).

הדירקטוריון באמצעות ועדת הביקורת שלו מפקח על הליכי עבודת המבקר הפנימי, תקני עבודתו ותוצאותיה. לדעת הדירקטוריון תקני עבודת המבקר נאותים וראויים להרכב והיקף הפעילות של החברה.

3.20.5 **גישה למידע**

במהלך עבודת הביקורת הומצאו למבקר הפנימי מסמכים ומידע כנדרש. למבקר ולצוותו ניתנה גישה מלאה, שוטפת, ובלתי מוגבלת למערכת המידע ולנתונים כספיים ככל שנדרש לביצוע עבודתם.

3.20.6 **דין וחשבון המבקר הפנימי**

דוחות המבקר מוגשים בכתב. ככלל, עם הוצאת דוחות ביקורת על ידי מערך הביקורת הפנימית וכחלק מתהליך העבודה השוטף, מתקיימים דיונים עם המבוקרים על דוחות הביקורת. דוחות הביקורת מוגשים באופן שוטף ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"לית החברה, ליועץ המשפטי, למנהל הכספים, למנהל הסיכונים ולוועדת הביקורת. במהלך שנת 2022 קיימה ועדת הביקורת של החברה 14 ישיבות, מתוכן ב-7 ישיבות התקיים דיון בדוחות ביקורת פנימית.

3.20.7 **הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי**

[9] כולל כ-1,420 שעות בביצוע גופים מתפעלים (בנק מזרחי ומל"מ).

להערכת הדירקטוריון ובהתבסס אף על סקר איכות הביקורת הפנימית, היקף, אופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של המבקר הפנימי סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בקבוצה.

3.20.8 **תגמול**

המבקר הפנימי מועסק כעובד הפניקס חברה לביטוח בע"מ, במשרה מלאה ומקבל שכר חודשי, לרבות הטבות סוציאליות נלוות.

תגמול המבקר הפנימי נקבע בהסכם העסקה אישי ואושר ע"י ועדת ביקורת ודירקטוריון החברה. התגמול מבוסס על שכר חודשי קבוע לרבות הטבות סוציאליות נלוות, תגמול הוני (כתבי אופציה של החברה האם) ותגמול משתנה בהתאם למדיניות התגמול של החברה.

להערכת הדירקטוריון, תנאי ההעסקה של המבקר הפנימי הינם סבירים והוגנים ומשקפים את עמידתו של המבקר הפנימי ביעדים האישיים שלו ובתרומתו לחברה. הדירקטוריון מצא כי התגמול שניתן למבקר הפנימי, תואם את מדיניות התגמול של החברה ואין בהם כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי של המבקר.

3.21 מידע אודות רואה החשבון המבקר

החל מיום 1 בינואר 2014 רואי החשבון המבקרים של החברה הינן משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר (להלן: **"קוסט" ו/או "EY"**). החל מיום 1 ביולי 2019 השותף המטפל בחברה מטעם קוסט הוא רו"ח טל חי ציון. החל מיום 31 בדצמבר 2022 השותפה המטפלת בחברה מטעם קוסט היא רו"ח יעל אסף לגזיאל.

שכר רואי החשבון המבקרים נקבע בהתאם להיקף העבודה המבוצעת בגוף מוסדי.

להלן מפורט שכר רואי החשבון באלפי ש"ח (ללא מע"מ) עבור שירותים שניתנו על ידם בשנים 2021-2022:

	2022	2021
בקורת	908	770
שירותי מס	-	26
אחר**	102	65
סה"כ:	**1,010**	**861**

(**) שירותים אחרים מתייחסים בעיקר לשירותי ייעוץ נוספים ובעיקרם בדיקת EV

3.22 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה המנהלת העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והקופות שבניהולה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהל הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והקופות שבניהולה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבעה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך תקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

3.23 החלטות החברה

3.23.1 בשנת הדוח לא התקבלו בחברה החלטות בדבר אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות ולא התקיימה פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות שלא אושרה.

3.23.2 בשנת הדוח לא התקיימה עסקה חריגה הטעונה אישור מיוחד בהתאם לסעיף 270(1) לחוק החברות.

3.23.3 לנושאי המשרה בחברה ניתן כתב פטור, ביטוח ושיפוי בנוסח שאושר במוסדות החברה בהתאם להוראות הדין ותקנון החברה.

3.23.4 כמידי שנה, החברה אישרה במהלך שנת הדוח פוליסה לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה בהתאם להוראות הדין.

3.23.5 ביום 20 במרס 2023, אישר הדירקטוריון העמדת הלוואה בסך של כ - 300 מיליון ₪ לפירעון יתרת החוב ביטוח (צד קשור) ומסגרת אשראי אשר תנוצל בהתאם לצרכים השוטפים. תנאי ההלוואה טרם אושרו.

3.24 הליכים משפטיים

לפירוט בדבר הליכים משפטיים שהחברה הנה צד להם, ראה ביאור 28 לדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

3.25 אירועים לאחר תאריך המאזן

לפירוט בדבר אירועים שלאחר תאריך המאזן, ראה ביאור 30 לדוח הכספי של החברה ליום 31.12.2022.

החברה: הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

_____	_____
דניאל כהן, יו"ר הדירקטוריון	שני בלו הרפניסט, מנכ"לית

תאריך: 21 במרס 2022

דוח הדירקטוריון
על מצב ענייני החברה

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר, 2022

תוכן העניינים

		דף
1.	תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל	3
2.	תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית	10
3.	מגבלות ופיקוח החלים על החברה	11
4.	היקף נכסים מנוהלים	12
5.	תוצאות הפעולות חברה מנהלת	13

1. <u>תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה</u>

כללי

1.1 הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה העוסקת בניהול קופות גמל וקרנות פנסיה. החברה התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000 כחברה פרטית.

1.2 במהלך הרבעון השני לשנת 2022 הושלמה העברה של 16% ממניות החברה שהוחזקו ע"י הפניקס השקעות מתקדמות בע"מ להפניקס אחזקות בע"מ כך שנכון למועד הדוח, החברה הינה בבעלות מלאה (100%) של הפניקס אחזקות בע"מ.

1.3 בעלת השליטה בהפניקס אחזקות בע"מ הינה חברת Belenus Lux S.a.r.l ("**Belenus**")[1] המוחזקת בעקיפין באמצעות שרשרת חברות על ידי CCP III Cayman GP Ltd., Matthew Botein, Lewis Sachs (Lee), המחזיקים נכון למועד הדוח בכ-33.31% מהונה המונפק והנפרע של הפניקס אחזקות בע"מ..

1.4 בתאריך 13 בדצמבר 2022 נמסרה לבעלת השליטה בחברה, הפניקס אחזקות בע"מ, הודעה מטעם Belenus כי הישויות השולטות בה בעקיפין חתמו על מזכר הבנות לא מחייב הכולל את עיקרי התנאים לפיהם קונסורציום המורכב מ-ADQ Developmental Holding LLC, Gallatin ומשקיעים נוספים, ירכשו את גרעין השליטה בהפניקס אחזקות בע"מ, באמצעות תאגיד משותף שיוקם.

1.5 ביום 1 במאי 2022 הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אי. בי. איי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אי. בי. איי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אקסלנס" לגלובל נט ניהול קופות גמל (ג.נ.נ.ק.ג) בע"מ.

1.6 ביום 2 במרס, 2022 סיימה גב' יפעת מזרחי את תפקידה כמנכ"לית החברה. ביום 3 במרס 2022 החלה גב' שני בלו הרפניסט לכהן כמנכ"לית החברה, לאחר קבלת אישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1.7 ביום 30 ביוני 2022 רו"ח גלית ריף רוטשס סיימה את תפקידה כמנהלת הכספים בחברה וביום 1 ביולי 2022 החלה רו"ח לילך סלמה לכהן כמנהלת הכספים בחברה, לאחר קבלת אישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1.8 לפרטים נוספים בדבר שינויים בהרכב דירקטוריון ונושאי המשרה של החברה ראה סעיפים 3.15 - 3.17 בדוח תיאור עסקי התאגיד.

1.9 בחודש אוגוסט 2020, אישר דירקטוריון הפניקס אחזקות קבלת התחייבות להשלמת ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012.

1.10 בחודשים האחרונים, שוררת אי וודאות על רקע תכניות הממשלה לקדם שינויים במערכת המשפט, והמחלוקת הציבורית סביב מהלך זה. במהלך ינואר 2023 החלה הממשלה לקדם תכנית לביצוע שינויים מהותיים במערכת המשפט בישראל אשר הובילה למחלוקת ומחאה ציבורית רחבת היקף. לרפורמה המשפטית או להשלכות הנובעות ממנה עלולות להיות השפעות על הסביבה הכלכלית בה פועלת החברה, על עלות מקורות הגיוס, על דירוג האשראי של המשק הישראלי ועוד.
בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך מה תהיינה ההתפתחויות, וכן את מידת השפעת האירועים הללו על המשק הישראלי בכלל ועל פעילותה של החברה בפרט.

1.11 מבטח משנה

במסגרת הפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה, נכון לתקופת הדוח לחברה הסכם ביטוח משנה עם חברת SWISS RE. החל משנת 2023 לחברה הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ אשר החליף את הסכם ביטוח המשנה עם חברת SWISS RE. ההסכם החדש מכסה את כל התביעות שתאריך האירוע שלהם הוא מיום 1.1.2023. עם כניסתו לתוקף של ההסכם עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ, ההסכם עם חברת SWISS RE יכנס ל-Run Off. הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב-10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ-90% מועבר למבטח המשנה - הפניקס חברה לביטוח בע"מ. פרמיית ביטוח המשנה מבוססת על פרמיית הסיכון הנקבעת על ידי הוראות ההסדר התחיקתי.

[1] ל-Belenus חברה אחות (B243.006) Leolin Lux S.a.r.l המחזיקה בשיעור של 0.33% ממניות הפניקס אחזקות בע"מ.

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.12 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקרן	מספר אישור במס הכנסה
הפניקס קרן מקיפה	**קרן פנסיה מקיפה**	**209**

מסלול בני 50 ומטה
מסלול בני 50 - 60
מסלול בני 60 ומעלה
מסלול פאסיבי לבני 50 ומטה
מסלול פאסיבי לבני 50 - 60
מסלול פאסיבי לבני 60 ומעלה
מסלול אג"ח
מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח חו"ל
מסלול אג"ח עד 25% מניות
מסלול מניות
מסלול מחקה מדד s&p500
מסלול הלכה
מסלול מתמחה שקלי טווח קצר
מסלול משולב סחיר (*)
מסלול עוקב מדדים גמיש (*)
מסלול קצבה לזכאים קיימים
מסלול בסיסי למקבלי קצבה
מסלול בסיסי לפנסיונרים*

* ביום 1.1.2023 אישרה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את פתיחת מסלול משולב סחיר ומסלול עוקב מדדים גמיש בקרן הפנסיה המקיפה שבניהול החברה.

שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקרן	מספר אישור במס הכנסה
הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)	**קרן פנסיה כללית**	**671**

מסלול בני 50 ומטה
מסלול בני 50 - 60
מסלול בני 60 ומעלה
מסלול אג"ח
מסלול מניות
מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר
מסלול מחקה מדד s&p500
מסלול שריעה (*)
מסלול משולב סחיר (**)
מסלול עוקב מדדים גמיש (**)
הפניקס פנסיה כללית - פנסיונרים
מסלול השקעות בסיסי לפנסיונרים

* ביום 26.6.2022 אישרה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את פתיחת מסלול שריעה בקרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה.

** ביום 1.1.2023 אישרה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את פתיחת מסלול משולב סחיר ומסלול עוקב מדדים גמיש בקרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה.

1 תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.12 קרנות הפנסיה שבניהול החברה (המשך)

שם הקרן הפנסיה	סוג הקרן	מספר אישור במס הכנסה
הפניקס קרן ותיקה - עמית	קרן פנסיה ותיקה	347
מגן קרן פנסיה ותיקה	קרן פנסיה ותיקה	325
קרן גמלאות של עורכי דין בישראל	קרן פנסיה ותיקה	389

1 תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.13 קופות הגמל שבניהול החברה

קופת גמל לתגמולים ופיצויים- מספר אישור מס הכנסה- 102

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס גמל לבני 60 ומעלה	401
הפניקס גמל אג"ח ללא מניות	385
הפניקס גמל אג"ח עד 15% מניות	211
הפניקס גמל לבני 50 ומטה	9916
הפניקס גמל מסלול לבני 50 עד 60	9529
הפניקס גמל מסלול מניות	961
הפניקס גמל פאסיבי לבני 50 עד 60	9917
הפניקס גמל פאסיבי לבני 60 ומעלה	8624
הפניקס גמל פאסיבי מחקה מדד S&P500	13263
הפניקס גמל פאסיבי לבני 50 ומטה	9905
הפניקס גמל שקלי טווח קצר	9906
הפניקס גמל שריעה	2049
הפניקס גמל חו"ל	12088
הפניקס גמל מסלול משולב סחיר (*)	14281
הפניקס גמל מסלול עוקב מדדים גמיש (*)	14282

* ביום 1.1.2023 אישרה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון את פתיחת מסלול הפניקס גמל משולב סחיר ומסלול הפניקס גמל עוקב מדדים גמיש בקופת הגמל "הפניקס גמל" שבניהול החברה.

קופת גמל להשקעה – חיסכון ארוך טווח לילד- מספר אישור מס הכנסה 11309

שם מסלול	מספר מסלול
הפניקס חיסכון לילד-חוסכים המעדיפים סיכון מועט	11310
הפניקס חיסכון לילד-חוסכים המעדיפים סיכון מוגבר	11311
הפניקס חיסכון לילד-חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	11312
הפניקס חיסכון לילד-הלכה	11335
הפניקס חיסכון לילד-שריעה	11352

1. <u>תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)</u>

1.13 קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

קופת גמל להשקעה - מספר אישור מס הכנסה- 7904

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס גמל להשקעה מניות פאסיבי	7907
הפניקס גמל להשקעה כללי פאסיבי	7909
הפניקס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות	7906
הפניקס גמל להשקעה כללי	7908
הפניקס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות	7905
הפניקס גמל להשקעה שקלי טווח קצר	13209
הפניקס גמל להשקעה מחקה מדד S&P500	13250
הפניקס גמל להשקעה מניות	7975
הפניקס גמל להשקעה שריעה	8004

קרן השתלמות- מספר אישור מס הכנסה- 399

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס השתלמות לטווח קצר	686
הפניקס השתלמות שקלי טווח קצר	715
הפניקס השתלמות אג"ח ללא מניות	716
הפניקס השתלמות אג"ח עד 15% מניות	1100
הפניקס השתלמות הלכה	9528
הפניקס השתלמות כללי	964
הפניקס השתלמות מניות	968
הפניקס השתלמות פאסיבי-כללי	8629
הפניקס השתלמות שריעה	2058
הפניקס השתלמות מחקה מדד S&P500	13264
הפניקס השתלמות אג"ח עד 25% מניות	1190

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.13 קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

קופת גמל מרכזית לפיצויים- מספר אישור מס הכנסה- 801

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס מרכזית לפיצויים	242
הפניקס מרכזית לפיצויים עד 15% מניות	384
הפניקס מרכזית לפיצויים שקלי	801
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדי מניות	804
הפניקס מרכזית לפיצויים צמוד מדד	806
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדים	8765
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדי אג"ח	8766
הפניקס מרכזית לפיצויים שיקלי קצר	9475
הפניקס מרכזית לפיצויים רב מסלולית- סנונית	682

קופת גמל מבטיחת תשואה- מס' אישור מס הכנסה 123

שם מסלול	מספר מסלול
הפניקס גמולה מבטיחת תשואה	528

קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי (IRA)

שם הקופה	סוג הקופה	מספר אישור מס הכנסה
הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אקסלנס (*)	גמל בניהול אישי	1541
הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אקסלנס (*)	השתלמות בניהול אישי	1542
הפניקס גמל בניהול אישי	גמל בניהול אישי	2023
הפניקס השתלמות בניהול אישי	השתלמות בניהול אישי	2024
הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי.בי.אי (*)	גמל בניהול אישי	2098
הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי.בי.אי (*)	השתלמות בניהול אישי	2100

(*) ביום 1 במאי 2022 הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אקסלנס" לגלובל נט ניהול קופות גמל (ג.נ.נ.ק.ג) בע"מ. לפרטים נוספים ראה סעיף 1.5 לעיל.

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.13 קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

קופה לתשלום דמי מחלה – מספר אישור מס הכנסה 1008

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס קופה לתשלום דמי מחלה	1008

הפניקס קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית- מספר אישור מס הכנסה- 9483

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	9484

קופה פיצויים מסלולית לפיצויים – מספר אישור מס הכנסה - 9417

שם מסלול	מספר המסלול
הפניקס גמל מסלולית לפיצויים רבת מסלולים	9418

קופות מרכזיות לקצבה שבניהול החברה

שם מסלול	מספר המסלול
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל-פיתוח ונכסים בע"מ	12595
קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת ניהול המערכת בע"מ	13206
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ	13318

2. תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית

סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

שווקי הכספים בישראל

מוערך (ע"י בנק ישראל באוקטובר 2022) כי הצמיחה בישראל הסתכמה בשנת 2022 ב-6%, זאת לאחר שנתון הצמיחה ברבעון השלישי עמד על 1.9%. שיעור האבטלה במשק ירד עד לאמצע 2022 מרמה של 4.1% ל-3.3% והתאפיין במחסור חריף בעובדים, שגרר העלאות שכר משמעותיות. במחצית השנייה של השנה ירידת שיעור האבטלה נבלמה וזה אף חזר לעליה, לרמה של 3.9% בנובמבר. ההידוק בשוק העבודה יחד עם המשך התפרצות ביקוש שהשתקפה כאמור בנתוני הצמיחה החזקים דחפו להתחממות האינפלציה לאורך כל השנה, עד לשיא של 5.3% בנובמבר. בנק ישראל, בדומה למקביליו בעולם, הגיב להתחממות הכלכלית החריגה בהידוק המדיניות המוניטרית, כולל ביצוע העלאת ריבית חדה מרמה של 0.1% בפברואר, בהתחלה בקצב העלאות של 0.25%, שהואץ בשיא ל-0.75%, וחזר להאט בנובמבר ל-0.50%, עד לרמת ריבית של 3.25% בדצמבר. גם לאחר העלאות הללו בנק ישראל המשיך לתאר צפי להמשך העלאות ולהותרת הריבית גבוהה למשך זמן ממושך, מה שתרם לעליית תשואות האג"ח הארוכות ולהפסדי הון בשווקים הפיננסים. למרות עליית הריביות שוק הנדל"ן רשם עליות חדות לאורך כל השנה, שהגיעו לשיאן בנובמבר לשינוי שנתי של 20.3%. ירידות הערך בשוקי ההון בלטו במיוחד בחברות הטכנולוגיה, וככל הנראה תרמו גם להיחלשות השקל. בגזרה הפוליטית ב-1/11/22 התקיימו בחירות לכנסת ה-25, בה נבחרה ממשלת ימין.

מדד ת"א 125 ירד ברבעון הרביעי ב-3.8%, והשלים ירידה של 11.8% ב-2022 כולה. התשואה הממשלתית ל-10 שנים עלתה ל3.53%. מדד התל-בונד 60 ירד ברבעון הרביעי ב-1.1% והשלים ירידה שנתית של 8.9%. השקל חזר להתחזק אל מול הדולר לשער של 3.51, אך נחלש מולו האירו ל-3.76.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן (ועד ה-19/2)

בנק ישראל עדכן כלפי מעלה את תחזית הצמיחה ל-2022, מ-6.0% ל-6.3%, אך הוריד את התחזית ל-2023 מ-3.0% ל-2.8%. שיעור האבטלה במשק המשיך לעלות, ל-4.2%. האינפלציה בינואר עלתה ל-5.4%, מעבר לתחזיות להתקררות ל-5.2%, אך לפי תחזיות בנק ישראל ותחזיות השוק תתקרר במהלך 2023 בחדות בחזרה לסביבות הגבול העליון של יעד האינפלציה (3.0%). בנק ישראל ביצע בינואר העלאת ריבית נוספת, ל-3.75%, אך העריך שמחזור העלאות יעצר בסביבה של 4.00%-4.25%, וזאת לטובת הערכת השפעת העלאות עד כה. בגזרה הפוליטית בלטה הצגת רפורמה במערכת המשפט, שגררה תסיסה ציבורית ואזהרות של גופי דירוג אשראי. פרמיית סיכון החוב של ישראל (CDS) עלתה מעט, אך נותרה ברמות נמוכות יחסית, גם הודות לנתונים על ירידה חדה בשיעור יחס החוב תוצר לכ-60%.

מדד ת"א 125 נותר בתקופה ללא שינוי (0.0%), תשואת האג"ח הממשלתית ל-10 שנים עלתה ל-3.72%, מדד התל-בונד 60 עלה מעט, ב-0.8%, השקל נחלש מעט מול הדולר, לשער של 3.54, יציב מול רוב המטבעות, ומול הדולר בפרט ברמה של 3.57 ומול היורו לשער של 3.79.

שווקי הכספים בחו"ל

לפי ממוצע הערכות הכלכלנים (לפי בלומברג) הכלכלה האמריקאית צמחה בשנת 2022 בשיעור של 1.9%. זאת למרות התכווצות של 1.6% ו-0.6% בשני הרבעונים הראשונים של השנה (בהתאמה במונחים שנתיים), וצמיחה של 3.2% ברבעון השלישי. באירופה הכלכלה דשדשה בשלושת הרבעונים הראשונים, עם צמיחה של 0.3% ברבעון השלישי (במונחים רבעוניים), וצפוי לפי הערכות שסיימה את 2022 בצמיחה של 3.3%. כלכלת סין בלטה לרעה עם צמיחה שלפי הערכות האטה ל-3.0%, על רקע המשך התפשטות מגיפת הקורונה במדינה ומדיניות הדוקה נגדה שכונתה "Zero-Covid". קרן המטבע המשיכה לעדכן כלפי מטה את תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2023, מ-2.9% ל-2.7%. לטובה המשיך לבלוט שוק העבודה העולמי, באירופה אבטלה נמוכה יחסית לגוש בנוב', של 6.5%, ובארה"ב של 3.7%. האינפלציה בארה"ב התחממה במחצית הראשונה של השנה עד לשיא של 9.1% ביוני ומאז ירדה, עד ל-7.1% בנובמבר. עם צפי

להמשך התקררות חדה. באירופה האינפלציה המשיכה להאיץ האיצה עוד ל-10.6% באוק', כשבלטו עליות מחירי האנרגיה ובפרט החשמל, לאור שיבושי האספקה מרוסיה שקשורים לפלישתה לאוקראינה מאז תחילת השנה. עם זאת, בנובמבר האינפלציה בגוש עברה להתמתנות ראשונה, ל-9.2%, גם לאור אינדיקציות לחורף חם יחסית, במה שצפוי לפי השוק להיות תחילתו של מסלול התקררות.

2. **<u>תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית</u>**

התנאים הכלכליים החמים דחפו את הבנקים המרכזיים בארה"ב ואירופה לבצע לאורך השנה העלאות ריבית אגרסיביות שהגיעו בשיאן לקצבים של 0.75%. העלאות הריבית החדות, ההאטה החדה בסין והחשש ממיתון ב-2023 הובילו לירידות שערים בכל נכסי ההשקעה, כולל בשלב מסוים גם במחירי הנדל"ן בארה"ב. עם זאת, ברבעון הרביעי בהחלטתו בדצמבר, הבנק האמריקאי, הפד, החל להאט את קצב העלאות הריבית ל-0.50%, לרמה של 4.50%, ולפי הערכות השוק יסיים אותן כבר במחצית הראשונה של 2023 סביב 5.00%, בסין הגברו הערכות שיוסרו רוב מגבלות הקורונה והחשש ממיתון באירופה החל להתקרר, והקל על חזרתם של שוקי ההון לעליות שערים.

התשואה ל-10 עלתה לאורך השנה ולאורך הרבעון הרביעי והגיע בסופם ל-3.9%. מדד ה-S&P500 עלה ברבעון הרביעי ב-7%, אך עדיין סיים את 2022 עם ירידה שנתית של 19.4%. מדד האירו-סטוקס הצליח לזנק ברבעון הרביעי ב-14%, אך עדיין סיים את 2022 בירידה של 11.7%. היורו התחזק ברבעון הרביעי מול הדולר ב-9% לשער של 3.07.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן

נרשמה אופטימיות מחודשת לגבי הכלכלה ובשווקים, על רקע התקדמות מהירה של סין לוויתור על מגבלות הקורונה, יחד עם חורף חם מהרגיל באירופה, שהפחית מהחשש למשבר אנרגטי, התקררות מהירה מהצפוי באינפלציה, בארה"ב לשינוי שנתי של 6.5%, אשר דחפו לירידת תשואות הפחיתו מהחששות למיתון באירופה ובארה"ב ב-2023, שהתבטאו בהעלאת תחזיות הצמיחה -2023, כולל אלה של קרן המטבע. הנתונים השוטפים מהכלכלות נטו להפתעות לטובה, בניהם בלטו לטובה נתוני התעסוקה מארה"ב שהראו ירידת שיעור האבטלה בדצמבר מ-3.7% ל-3.5% נתוני המכירות הקמעונאיות החזקים לינואר וסקר מנהלי הרכש של ISM בענף השירותים. הנתונים החזקים הובילו לציפיות להעלאות ריבית משמעותיות יותר במחצית השנה הראשונה, בארה"ב ל-5.25%, אך השוק ממשיך לתמחר סברת גבוהה לחזרה להפחתות ריבית עוד השנה.

התשואה ל-10 שנים בארה"ב ירדה מעט ל-3.82%, מדד ה-S&P500 עלה ב-6.2%, האירו-סטוקס50 עלה ב-12.7%, היורו נותר יציב יחסית מול הדולר בשער של 1.05.

3. **<u>מגבלות ופיקוח החלים על החברה</u>**

כלל המגבלות וההסדרים התחיקתיים הרלבנטיים לפעילות החברה מפורטים בהרחבה בסעיף 3.1 בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2022.

4. היקף נכסים מנוהלים

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
קרנות הפנסיה:		
הפניקס קרן פנסיה מקיפה	61,069,893	48,391,133
הפניקס קרן פנסיה משלימה	2,338,331	1,355,527
הפניקס קרן פנסיה יסוד	1,706,335	1,857,363
קרן פנסיה מגן	572,094	653,937
קרן פנסיה עורכי דין	717,775	803,178
קופות מרכזיות לקצבה:		
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל-פיתוח ונכסים בע"מ	3,449,910	4,025,693
קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת ניהול המערכת בע"מ	349,529	376,563
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ	110,137	168,657
הפניקס קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	14	-
קופות הגמל:		
הפניקס תגמולים ופיצויים	28,519,246	28,436,908
הפניקס השתלמות	28,786,208	27,902,978
הפניקס גמל להשקעה	3,467,043	2,961,879
הפניקס חסכון לכל ילד	998,773	942,699
הפניקס מרכזית לפיצויים	1,118,674	1,330,732
הפניקס מסלולית לפיצויים	238,288	262,689
הפניקס גמולה	1,016,001	949,351
הפניקס גמל בניהול אישי (לשעבר אקסלנס)*	-	333,601
הפניקס השתלמות בניהול אישי (לשעבר אקסלנס)*	-	334,273
הפניקס גמל בניהול אישי	1,430,901	1,410,128
הפניקס השתלמות בניהול אישי	536,399	519,326
הפניקס קופה לתשלום דמי מחלה	3,099	3,619
הפניקס גמל בניהול אישי (לשעבר אי.בי.אי)*	-	1,343,258
הפניקס השתלמות בניהול אישי (לשעבר אי.בי.אי.)*	-	996,645
סך כל הנכסים	136,428,635	125,360,137

(*) זכויות הניהול בקופות הגמל נמכרו באפריל 2022.

5. מצב כספי של החברה המנהלת

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
נכסים:		
הוצאות רכישה נדחות	897,824	538,338
רכוש קבוע	3,849	22,329
קרנות פנסיה וקופות גמל	53,280	50,163
נכסים בלתי מוחשיים	459,185	448,268
נכסי מיסים שוטפים	-	4,604
הלוואה לצד קשור	-	1,606
חייבים ויתרות חובה	20,128	12,218
השקעות פיננסיות:		
נכסי חוב סחירים	110,862	56,759
נכסי חוב שאינם סחירים	894,368	925,147
מניות	19,221	27,303
אחרות	48,511	35,467
סך כל השקעות פיננסיות	1,072,962	1,044,676
מזומנים ושווי מזומנים	231,456	113,646
סך כל הנכסים	2,738,684	2,235,848
הון:		
הון מניות	7,746	7,746(*)
קרנות הון	487,055	487,060(*)
עודפים	233,300	157,986
סך כל הון	728,101	652,792
התחייבויות:		
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	1,016,001	949,349
התחייבויות בגין מיסים נדחים	76,056	70,679
התחייבויות בגין מיסים שוטפים	19,343	-
התחייבויות בגין חכירה	2,105	18,993
התחייבויות פיננסיות	300,183	285,416
זכאים ויתרות זכות	596,895	258,619
סך כל ההתחייבויות	2,010,583	1,583,056
סך כל ההון וההתחייבויות	2,738,684	2,235,848
סך כל הנכסים עבור מסלולי קופת הגמל מבטיחת תשואה	1,021,305	956,153

5. מצב כספי של החברה המנהלת (המשך)

עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:

- סך הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכמו ל- 2,754,618 אלפי ש"ח, לעומת 2,235,848 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021 , גידול של כ- 23.20%. הגידול נובע מסעיפי הוצאות רכישה נדחות ומזומנים.
- ההון ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם ל- 728,101 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 652,792 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, גידול של כ-11.53%. הגידול בהון נובע מרווח לתקופה בסך של 75,314 אלפי ש"ח.
- נכון ליום 31 בדצמבר, 2022 ,החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	254,565	198,225	169,901
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	400,021	272,494	199,219
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	89,919	86,381	37,704
הכנסות אחרות	26,679	930	3,164
סך כל ההכנסות	771,184	558,030	409,988
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	315,454	208,759	172,909
הוצאות הנהלה וכלליות	207,358	221,343	163,718
הוצאות אחרות	23,936	16,431	14,627
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	98,273	67,411	38,732
הוצאות מימון	12,229	4,269	60
סך כל ההוצאות	657,250	518,213	390,046
רווח לפני מסים על הכנסה	113,934	39,817	19,942
מסים על הכנסה	38,620	13,394	6,887
רווח נקי לתקופה	75,314	26,423	13,055
סך כל הרווח הכולל לתקופה	75,314	26,423	13,055

הרווח הכולל של החברה עלה לסך של כ- 75.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל - 26.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן עיקרי ההסברים לשינוי:

- הכנסות מדמי ניהול קרנות הפנסיה וקופות הגמל עלו בכ- 183.9 מיליון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, העלייה נובעת בעיקרה מגידול בנכסים המנוהלים כתוצאה מפעילות השוטפת וכן ממיזוג הלמן אלדובי גמל ופנסיה בע"מ. לפרטים בדבר המיזוג, ראה בבאור 3 לדוחות הכספיים.
- בתקופת הדוח הכירה החברה ברווח הון ממכירת קופות גמל בניהול אישי בסך של כ-25 מיליון לפני מס וכ- 18 מיליון לאחר מס. לפרטים נוספים, ראה באור 1 ו' לדוחות הכספיים.

5. מצב כספי של החברה המנהלת (המשך)

עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:

דרישות הון

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021(*)
	אלפי ש"ח	
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון(1)	175,720	157,526
הון קיים	728,101	652,792
עודף ליום המאזן	552,381	495,266
(1) סכום ההון העצמי הנדרש כולל:		
היקף הנכסים המנוהלים	73,760	70,176
שעור של 25% מההוצאות שנתיות	102,561	87,990
הקלות אחרות בהתאם לחוזר הממונה	(601)	(640)
סך כל הסכום המינימלי הנדרש ע"פ תקנות ההון	175,720	157,526

(*) הוצג מחדש.

החברה עומדת בדרישות הנכסים הנזילים, כמפורט בתקנות ההון.

21 במרס, 2023		
תאריך אישור הדוח	דניאל כהן יו"ר הדירקטוריון	שני בלו הרפינסט מנכ"לית

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2022, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון:	**דניאל כהן**	_____
מנהל כללי:	**שני בלו הרפניסט**	_____
מנהלת כספים:	**לילך סלמה**	_____

תאריך אישור הדוח: 21 במרץ, 2023

הצהרות לדוחות הכספיים

הצהרה (certification)

אני, שני בלו הרפינסט, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדו"ח השנתי של חברת הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ) (להלן: "**החברה המנהלת**"), לשנה המסתיימת ביום 31.12.2022 (להלן: "**הדו"ח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדו"ח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדו"ח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדו"ח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת לימים ולתקופות המדווחים בדו"ח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך הגילוי הנדרש בדו"ח של החברה המנהלת; וכן-

א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדו"ח;

ב. הערכנו את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדו"ח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

ג. גילינו בדו"ח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדו"ח שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו, גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של דירקטוריון החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת, על הדיווח הכספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שני בלו הרפינסט, מנכ"לית — 21 במרס, 2023

הצהרה (certification)

אני, לילך סלמה מצהירה כי:

1. סקרתי את הדו"ח השנתי של חברת הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ) (להלן: "**החברה המנהלת**") לשנה המסתיימת ביום 31.12.2022 (להלן: "**הדו"ח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדו"ח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדו"ח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדו"ח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת לימים ולתקופות המדווחים בדו"ח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדו"ח של החברה המנהלת; וכן-

א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדו"ח;

ב. הערכנו את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדו"ח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

ג. גילינו בדו"ח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע במהלך התקופה המכוסה בדו"ח שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו, גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של דירקטוריון החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת, על הדיווח הכספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

_____

לילך סלמה, מנהלת כספים

21 במרס, 2023

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

חברה מנהלת

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר 2022

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ
חברה מנהלת

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר 2022

תוכן העניינים

	דף
דוח רואה החשבון המבקר	2-4
דוחות מאוחדים על המצב הכספי	5
דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר	6
דוחות מאוחדים על השינויים בהון	7
דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים	8
באורים לדוחות הכספיים מאוחדים	10 - 68

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ חברה מנהלת (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2022 ו-2021 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2022 ו- 2021 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), כפי שאומצו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה -2005.

<u>ענייני מפתח בביקורת</u>

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון החברה ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס, או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביו היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעותו חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

1. <u>בחינת ירידת ערך ותקופת הפחתת הוצאות רכישה נדחות</u>

כמתואר בביאור 6 לדוחות הכספיים, נכון ליום 31 בדצמבר 2022 הנכס בגין הוצאות רכישה נדחות הסתכם לסך של כ- 898 מיליוני ש"ח.
הוצאות רכישה תוספתיות (כגון: עמלות לסוכנים, מפקחי רכישה ומשווקים) המיוחסות במישרין להשגת חוזים עם עמיתים, מוכרות כנכס הוצאות רכישה נדחות אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה. נכס זה מופחת בשיעורים שנתיים שווים על פני התקופה המשוערת לקבלת ההכנסות מדמי הניהול, בהתבסס על הנחות ביטולים ותשואה חזויה על חסכונות העמיתים.

על החברה לבחון את אומדן תקופת ההפחתה, כמו כן, עליה לבחון מידי שנה באם קיימת ירידת ערך של הוצאות הרכישה הנדחות שהוכרו כאמור תוך התייחסות לדמי הניהול שהחברה מצפה לקבל בתמורה לשירותי הניהול בניכוי העלויות החזויות שטרם הוכרו כהוצאות והמתייחסות במישרין להספקת שירותי הניהול בעתיד.
הוצאות הרכישה התוספתיות, כאמור לעיל, נבחנות ביחס לכל שנת עסקים (תפוקה) בנפרד. בחינת ירידת הערך נבחנת ביחס לתזרים בערכים נומינליים לא מהוונים של ההכנסות הצפויות מדמי הניהול.
שינויים בהנחות כאמור לעיל עשויים להשפיע באופן מהותי על יתרת הנכס בספרים ועל תוצאות הפעילות.
קביעת האומדנים המשמשים בבחינת ירידת הערך והערכת תקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות דורשת הפעלת שיקול דעת משמעותי של הנהלת החברה ושימוש בהנחות ואומדנים שונים אשר לא בהכרח יתממשו. בדיקת אומדנים אלו דורשת מאיתנו הפעלת שיקול דעת במסגרת עבודת הביקורת שלנו.

לאור האמור לעיל, זיהינו את בחינת ירידת ערך ותקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות כעניין מפתח בביקורת.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת:

- בחנו את התכנון, היישום והאפקטיביות התפעולית של בקרות מפתח פנימיות מסוימות הקשורות לבחינת ירידת ערך ותקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות, לרבות בקרות לגבי נאותות הנתונים וההנחות ששימשו בבקרות אלו.
- כמו כן, ביצענו נהלים לבחינת ירידת ערך ותקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות:
  - בחנו כי המתודולוגיה של החברה לזיהוי והיוון העלויות התוספתיות לנכס הוצאות רכישה נדחות מיושמת בהתאם להוראות IFRS 15
  - ערכנו בירורים עם אנשי הכספים של החברה והמומחים מטעמה לגבי שינויים מהותיים בנתונים, בהנחות ובמודלים ששימשו בבחינת ירידת ערך ותקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות לעומת אלו ששימשו בשנה הקודמת
  - לצורך שימוש בעבודת המומחה מטעם החברה כראיית ביקורת, הערכנו את הכישורים והאובייקטיביות שלו.
  - בחנו, תוך הסתייעות במומחים מטעמנו, את סבירות האומדנים העיקריים ששימשו בבחינת ירידת ערך ותקופת ההפחתה של הוצאות הרכישה הנדחות
  - בחנו את סבירות התנועה בהוצאות הרכישה הנדחות, לרבות סבירות התוספת להוצאות הרכישה הנדחות וההפחתה השוטפת שלהן.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 28 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר לחשיפה להתחייבויות תלויות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה - PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2022 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 21 במרס, 2023 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

תל-אביב,
21 במרס, 2023

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב 6492102

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ- חברה מנהלת (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן – COSO). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון ביטחון וחסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי המועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאות מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2022, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2022 ו-2021 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022 והדוח שלנו, מיום 21 במרס, 2023, כלל חוות דעת בלתי מסויגת והפניית תשומת לב לאמור בבאור 28 בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
21 במרס, 2023

		ליום 31 בדצמבר	
		2022	2021
		אלפי ש"ח	
נכסים:			
הוצאות רכישה נדחות	6	897,824	538,338
רכוש קבוע	7	3,849	22,329
קרנות פנסיה וקופות גמל		53,280	50,163
נכסים בלתי מוחשיים	8	459,185	448,268
נכסי מיסים שוטפים		-	4,604
הלוואה לצד קשור		-	1,606
חייבים ויתרות חובה	10	20,128	12,218
השקעות פיננסיות:	11		
נכסי חוב סחירים		110,862	56,759
נכסי חוב שאינם סחירים		894,368	925,147
מניות		19,221	27,303
אחרות		48,511	35,467
סך כל השקעות פיננסיות		1,072,962	1,044,676
מזומנים ושווי מזומנים	12	231,456	113,646
סך כל הנכסים		2,738,684	2,235,848
הון:	13		
הון מניות		7,746	7,746(*)
קרנות הון		487,055	487,060(*)
עודפים		233,300	157,986
סך כל הון		728,101	652,792
התחייבויות:			
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	17	1,016,001	949,349
התחייבויות בגין מיסים נדחים	14	76,056	70,679
התחייבויות בגין מיסים שוטפים		19,343	-
התחייבויות בגין חכירה	9	2,105	18,993
התחייבויות פיננסיות	15	300,183	285,416
זכאים ויתרות זכות	16	596,895	258,619
סך כל ההתחייבויות		2,010,583	1,583,056
סך כל ההון וההתחייבויות		2,738,684	2,235,848
סך כל הנכסים עבור מסלולי קופת הגמל מבטיחת תשואה		1,021,305	956,153

(*) סווג מחדש

21 במרס, 2023		
תאריך אישור הדוחות הכספיים	דניאל כהן יו"ר הדירקטוריון	שני בלו הרפניסט מנכ"לית
		לילך סלמה מנהלת כספים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2022	2021	2020
	באור	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	19	254,565	198,225	169,901
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	19	400,021	272,494	199,219
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	21	91,410	86,381	37,704
הכנסות אחרות	1ו'	26,679	930	3,164
סך כל ההכנסות		772,675	558,030	409,988
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	22	315,454	208,759	172,909
הוצאות הנהלה וכלליות	23	207,358	221,343	163,718
הוצאות אחרות	24	23,936	16,431	14,627
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה		98,273	67,411	38,732
הוצאות מימון	25	13,720	4,269	60
סך כל ההוצאות		658,741	518,213	390,046
רווח לפני מסים על הכנסה		113,934	39,817	19,942
מסים על הכנסה	14	38,620	13,394	6,887
רווח נקי לתקופה		75,314	26,423	13,055
סך כל הרווח הכולל לתקופה		75,314	26,423	13,055

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	הון מניות	קרנות הון	עודפים	סך הכל
	אלפי ש"ח			
יתרה ליום 1 בינואר 2020	6,507	269,030	308,508	584,045
רווח כולל	-	-	13,055	13,055
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	6,507	269,030	321,563	597,100
רווח כולל	-	-	26,423	26,423
תשלום מבוסס מניות	-	80	-	80
הקצאת הון (ראה באור 1ה')	1,239	(1,239)	-	-
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	-	219,189	-	219,189
חלוקת דיבידנד (ראה באור 13ג')	-	-	(190,000)	(190,000)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	7,746	487,060	157,986	652,792
רווח כולל	-	-	75,314	75,314
תשלום מבוסס מניות	-	(5)	-	(5)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	7,746	487,055	233,300	728,101

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
רווח נקי לתקופה	75,314	26,423	13,055
פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:			
פחת והפחתות	16,297	24,184	12,707
הפסדים מהשקעות ואחרות	(76,648)	(94,261)	(41,726)
שינוי בהתחייבויות לעמיתי קופת גמל מבטיחת תשואה	66,652	28,111	19,381
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(359,486)	(174,726)	(48,449)
מסים על הכנסה	38,620	13,394	2,375
	(314,565)	(203,298)	(55,712)
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:			
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה	(11,027)	(26,371)	7,602
עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות	337,871	157,081	(40,160)
שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	(1,063)	-	(465)
	325,781	130,710	(33,023)
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:			
ריבית ודיבידנד שהתקבלו	5,572	2,643	7,006
מסים ששולמו	(12,052)	(13,936)	(5,124)
מסים שהתקבלו	4,224	-	-
	(2,256)	(11,293)	1,882
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת	84,274	(57,458)	(73,798)
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
רכישת השקעות פיננסיות, נטו	57,552	47,154	9,694
רכישת (מימוש) רכוש קבוע	-	(3,177)	-
השקעה בנכסים בלתי מוחשיים	(23,336)	(20,940)	(13,810)
מיזוג חברה אחות (ראה נספח א')	-	63,009	-
פירעון הלוואה לצד קשור	1,606	34,000	41,140
מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה	35,822	120,046	37,024
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
הלוואה שהתקבלה מחברת האם	-	205,000	-
תשלום דיבידנד	-	(190,000)	-
פרעון התחייבויות בגין זכויות חכירה	(2,285)	(1,261)	(1,505)
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון	(2,285)	13,739	(1,505)
שינוי במזומנים ושווי מזומנים	117,810	76,327	(38,279)
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה	113,646	37,319	75,598
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	231,456	113,646	37,319
פעילות שאינה במזומן			
נכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה	-	(2,961)	(1,328)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

נספח א - מיזוג חברה קשורה – ראה באור 1ה'

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
הוצאות רכישה נדחות	-	(19,971)	-
נכסים בלתי מוחשיים	-	(202,800)	-
רכוש קבוע	-	(17,864)	-
הון חוזר לא כולל מזומן, נטו	-	8,051	-
השקעות פיננסיות	-	(21,843)	-
מסים נדחים	-	5,385	-
הלוואה מחברה אם	-	76,396	-
התחייבות IFRS16	-	16,466	-
קרן הון	-	219,189	-
	-	63,009	-

באור 1 - <u>כללי</u>

א. החברה הינה תושבת ישראל, התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000.

החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א- 1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 ,משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

ב. ברבעון 2, 2022 הושלמה העברה של 16% ממניות החברה שהוחזקו על ידי הפניקס השקעות מתקדמות בע"מ להפניקס אחזקות בע"מ כך שנכון למועד הדוח, החברה הינה בבעלות מלאה (100%) של הפניקס אחזקות בע"מ. בעלת השליטה בהפניקס אחזקות בע"מ הינה חברת Belenus Lux S.a.r.l ("Belenus")[1] המוחזקת בעקיפין באמצעות שרשרת חברות על ידי CCP III Cayman GP Ltd., Matthew Botein, Lewis (Lee) Sachs, המחזיקים נכון למועד הדוח בכ-33.31% מהונה המונפק והנפרע של הפניקס אחזקות בע"מ.

בתאריך 13 בדצמבר 2022 נמסרה לבעלת השליטה בחברה, הפניקס אחזקות בע"מ, הודעה מטעם Belenus כי הישויות השולטות בה בעקיפין חתמו על מזכר הבנות לא מחייב הכולל את עיקרי התנאים לפיהם קונסורציום המורכב מ-ADQ Developmental Holding LLC, Gallatin ומשקיעים נוספים, ירכשו את גרעין השליטה בהפניקס אחזקות בע"מ, באמצעות תאגיד משותף שיוקם.

ג. השלכות מלחמה בין רוסיה לאוקראינה

בפברואר 2022 החלה המלחמה בין רוסיה לאוקראינה. המלחמה הובילה, וממשיכה להוביל, לנפגעים משמעותיים, לפגיעה בתשתיות ולהפרעה לפעילות הכלכלית באוקראינה. בתגובה, מספר מדינות (כולל ארה"ב, בריטניה והאיחוד האירופי) הטילו סנקציות כלכליות נגד ישויות ויחידים מסוימים רוסיים הקשורים לרוסיה בכל מקום בעולם. בנוסף, גם על בלארוס הוטלו סנקציות שונות.

סנקציות אלה יכולות להשפיע באופן ישיר על אותם ישויות ויחידים ובאופן עקיף על צדדים שלישיים עסקיים הקשורים לאותם ישויות ויחידים, כמו גם תעשיות מסוימות בכלכלות רוסיה ובלארוס.

התנודות הפוטנציאליות במחירי הסחורות, שערי מטבע חוץ, הגבלות על יבוא ויצוא, זמינות חומרים ושירותים מקומיים וגישה למשאבים מקומיים ישפיעו על ישויות שיש להן פעילות או חשיפות משמעותיות עם או ברוסיה, בלארוס או אוקראינה.

ד. השפעת אינפלציה ועליית שיעור הריבית

בעקבות התפתחויות מאקרו כלכליות ברחבי העולם שהתרחשו במהלך שנת 2022, חלה עלייה בשיעורי האינפלציה בארץ ובעולם. כחלק מהצעדים שננקטו על מנת לבלום את עליית המחירים, החלו הבנקים המרכזיים בעולם, ובכללם בנק ישראל, להעלות את שיעור הריבית.
החברה מחשבת ומפרסמת רגישויות לשינויים בריבית ואינפלציה על התוצאות הכספיות, במסגרת ביאור ניהול סיכונים בדוחות השנתיים. לפי תוצאות ההערכה אין השפעה מהותית ברגישות לריבית ואינפלציה על התוצאות הכספיות של החברה. למידע נוסף לגבי רגישות החברה לשינויים בריבית ולשינויים באינפלציה, ראה ביאור 27 לדוחות הכספיים.

ה. ביום 30 בספטמבר 2021 הושלם מיזוג חברת הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ עם ולתוך החברה בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ורשם החברות. איחוד הנכסים של החברה המנהלת החל ביום 1 באוקטובר, 2021. עם השלמת המיזוג, קופות הגמל וקרנות הפנסיה הותיקות שהיו בניהול הלמן אלדובי גמל ופנסיה בע"מ הועברו לניהול החברה וכן מוזגו קופות הגמל ומסלולי ההשקעות של קופות הגמל המועברות כאמור.

ו. ביום 1 במאי 2022 הושלמה מכירת "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי. בי. אי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" לגלובל נט ניהול קופות גמל (ג.נ.ק.ג) בע"מ. כתוצאה מכך רשמה החברה ברבעון השני לשנת 2022 רווח הון בסך של כ-25 מיליון ש"ח הנכלל בסעיף הכנסות אחרות.

[1] ל- Belenus חברה אחות (B243.006) Leolin Lux S.a.r.l המחזיקה בשיעור של 0.33% ממניות החברה.

באור 1 - כללי (המשך)

ז. ליום 31 בדצמבר 2022 החברה מנהלת את קרנות הפנסיה וקופות הגמל כמפורט להלן(*):

שם הקרן/קופת גמל	סוג הקרן/קופת הגמל
הפניקס פנסיה מקיפה	חדשה מקיפה
הפניקס פנסיה משלימה	חדשה כללית
קרן פנסיה יסוד עמית	קרן פנסיה ותיקה
מגן קרן פנסיה ותיקה	קרן פנסיה ותיקה
קרן גמלאות של עורכי דין בישראל	קרן פנסיה ותיקה
הפניקס קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	תגמולים
הפניקס גמל	תגמולים
הפניקס השתלמות	השתלמות
הפניקס מרכזית לפיצויים	מרכזית לפיצויים
הפניקס גמולה מבטיחת תשואה	מבטיחת תשואה
הפניקס מרכזית לפיצויים רב מסלולית	מרכזית לפיצויים
הפניקס גמל להשקעה	גמל להשקעה
הפניקס גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד
הפניקס השתלמות בניהול אישי	השתלמות
הפניקס גמל בניהול אישי	תגמולים
הפניקס קופה לתשלום דמי מחלה	קופת גמל לדמי מחלה
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל – פיתוח ונכסים בע"מ	תגמולים
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ	תגמולים
קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת נגה ניהול מערכות החשמל בע"מ	תגמולים

(*) עד ליום 1 במאי 2022 ניהלה החברה את "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אי. בי. איי", "הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אי. בי. איי", "הפניקס תגמולים בניהול אישי - לשעבר אקסלנס" ו"הפניקס השתלמות בניהול אישי - לשעבר אקסלנס". ביום 1 במאי 2022 הושלמה מכירה קופות אלו לגלובל נט ניהול קופות גמל (ג.נ.נ.ק.ג) בע"מ. לפרטים נוספים ראה ביאור 1ו'.

באור 1 - כללי (המשך)

ח. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

החברה	-	הפניקס פנסיה וגמל בע"מ.
החברה האם/ הפניקס אחזקות	-	הפניקס אחזקות בע"מ.
הפניקס ביטוח	-	הפניקס חברה לביטוח בע"מ. חברת בת בשליטה המלאה של החברה האם.
הקבוצה	-	הפניקס אחזקות והחברות המאוחדות שלה.
קופת גמל מבטיחת תשואה	-	קופת גמל מבטיחת תשואה אשר לחברה סיכון בהבטחת תשואת העמיתים ואשר נכסיה והתחייבויותיה מאוחדים עם דוחות החברה.
צדדים קשורים	-	כמשמעותם בתקן IAS24.
בעלי עניין ובעל שליטה	-	כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
רשות שוק ההון	-	רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
הממונה	-	הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
חוק הפיקוח על קופות הגמל	-	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
תקנות מס הכנסה	-	תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד- 1964.
כללי ההשקעה	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.
תקנות ההון	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

בסיס המדידה

הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט מכשירים פיננסיים, והתחייבות בגין הטבה לעובדים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).
כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל.

מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים הינה עקבית בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלוונטי יותר, כפי שנדרש ב- IAS 1.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה שקלה ההנהלה את השיקולים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

סיווג וייעוד ההשקעות הפיננסיות
הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

ראה גם סעיף ה' להלן.

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

תביעות משפטיות
נגד החברה תלויות ועומדות תביעות משפטיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה. ראה מידע נוסף בבאור 28.

נכסי מסים נדחים
נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפרשים זמניים, שטרם נוצלו, אם צפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. ראה מידע נוסף בבאור 14.

הטבות בגין פנסיה והטבות לאחר סיום העסקה
התחייבות בגין תכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין היתר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבות עשויה להיות מושפעת בגין שינויים באומדנים אלו. ראה מידע נוסף בבאור 17 להלן.

קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות
ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות (להלן- DAC) בקרנות הפנסיה ובקופות הגמל נבחנת החל מיום 1 בינואר, 2018 בגין תפוקה משנת 2018 ואילך, תוך חלוקת החוזים לקבוצות בעלות מאפייני רווחיות דומים, כאשר הבחינה מבוצעת ללא היוון תזרימי המזומנים (בגין התפוקה שעד לשנת 2017 בודקת החברה ברות ההשבה לגבי התיק בכללותו, תוך היוון תזרימי המזומנים בשעור היוון כלכלי, לרבות ניתוחי רגישות).
החברה בוחנת את ברות ההשבה של ה-DAC מדי תקופת דיווח על בסיס תיק חוזי הפנסיה בכללותו והגמל בכללותו, כל אחד בנפרד, תוך שימוש בהנחות עבודה לרבות התחשבות בביטולים. במידה ולא תתקיים ברות השבה, ייתכן שיהיה צורך בהאצת הפחתת ה-DAC או אף במחיקת ה- DAC.
החברה בחנה את ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות גם לאור שינויי הרגולציה הרבים, והשלכתם האפשרית על צפי התזרים העתידי מהנכס. תוצאות הבדיקה שבוצעה על בסיס תרחישים שונים, הובילו את החברה למסקנה שאין צורך בהאצת הפחתת הנכס.

ירידת ערך השקעות פיננסיות
כאשר קיימת ראיה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד הוכר כהפרשה לירידת ערך ונזקף לדוח רווח והפסד, ראה סעיף ה' להלן.
בכל תאריך דיווח בוחנת החברה האם קיימת ראיה אובייקטיבית כאמור.

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ירידת ערך מוניטין
החברה בוחנת ירידת ערך של תזרים מזומנים עתידי ומוניטין מרכישת פעילות קופות גמל לפחות אחת לשנה. הבחינה מחייבת את ההנהלה לבצע אומדן של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים לנבוע משימוש מתמשך ביחידה מניבת המזומנים שאליה הוקצה המוניטין. כמו כן, נדרשת ההנהלה לאמוד שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. ראה מידע נוסף בסעיף יא' להלן.

קביעת שווי הוגן של נכס פיננסי לא סחיר
השווי ההוגן של נכס פיננסי לא סחיר (לצורך גילוי בלבד) נקבע בהתאם לשיטות הערכה, בדרך כלל על פי הערכת תזרימי המזומנים העתידיים המהוונים לפי שיעורי היוון שוטפים בגין פריטים בעלי תנאים ומאפייני סיכון דומים. קיימת אי ודאות בגין אומדן תזרימי מזומנים עתידיים ואומדן שיעורי ההיוון בהתחשב בהערכת סיכונים, כגון סיכון נזילות, סיכון אשראי ותנודתיות השוק. ראה מידע נוסף בסעיף ה' להלן.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה כוללים את הנכסים וההתחייבויות של קופות גמל מבטיחת תשואה - גמולה, המנוהלים על ידי החברה.
איחוד הנכסים וההתחייבויות של גמולה נעשה מאחר ומתקיימת שליטה בישות זו. בין היתר, שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש כוח השפעה על הישות המושקעת, חשיפה או זכויות לתשואות משתנות כתוצאה ממעורבותה בישות המשוקעת, וכן היכולת להשתמש בכוחה שלה כדי להשפיע על התשואות שינבעו מהישות המושקעת. כיוון שהחברה נושאת בסיכונים להבטחת תשואה, כאשר למשקיעים בגמולה אין סיכון כלל, למעט סיכון של חדלות פירעון של החברה, נכסי והתחייבויות גמולה מאוחדים בדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים של קופות גמל שאינן מבטיחות תשואה ושל קרנות הפנסיה שבניהול החברה, המהוות זרוע (לא מאוגדת) של החברה, לא אוחדו מכיוון שהחברה אינה נושאת בסיכונים להבטחת תשואה. על כן, לחברה אין חלק בנכסיהן ובהתחייבויותיהן.

ד. צירופי עסקים הכוללים ישויות תחת אותה שליטה

החברה מטפלת בצירופי עסקים הכוללים ישויות הנמצאות תחת אותה שליטה לפי שיטת איחוד העניין (As pooling). מאחר שבעסקאות מסוג זה לא מתרחש שינוי בשליטה, ובסופו של דבר כל הישויות נשלטות על ידי אותם הצדדים, הן לפני צירוף העסקים והן לאחריו, שיטת איחוד העניין (As pooling) משקפת באופן הנאות ביותר את העסקה. בהתאם לכך, הנכסים וההתחייבויות של החברה הינם הנכסים וההתחייבויות, כפי שנכללו בדוחות הכספיים של החברות המתמזגות תחת אותה שליטה. יתרות ועסקאות הדדיות ורווחים או הפסדים מהותיים בין חברות הקבוצה בוטלו במלואם בדוחות הכספיים.

ה. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים בתחולת IAS 39 מוכרים במועד ההכרה הראשונית בהם לפי שווי הוגן ובתוספת עלויות עסקה המיוחסות ישירות, למעט לגבי נכסים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן עם שינויים שנזקפים לדוח רווח והפסד, אשר לגביהן עלויות עסקה נזקפות לרווח והפסד. לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהשקעות בנכסים פיננסיים מבוסס על סיווגם לאחת מארבע הקבוצות שלהלן :

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

לחברה נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד הכוללים נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר ונכסים פיננסיים המיועדים עם ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן עם שינויים הנזקפים לדוח רווח והפסד. נכסים פיננסיים מסווגים כמוחזקים למסחר אם הם נרכשו בעיקר למטרת מכירה או רכישה חוזרת בתקופה הקרובה, מהווים חלק מתיק של מכשירים פיננסיים מזוהים המנוהלים יחד להשגת רווחים בזמן הקצר, או שהם נגזר שאינו מיועד כמכשיר הגנה. רווחים או הפסדים מהשקעות המוחזקות למסחר נזקפים במועד התהוותם לדוח רווח והפסד.

- הלוואות וחייבים

לחברה הלוואות וחייבים אשר הינם נכסים פיננסיים (שאינם נגזרים) בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

- שווי הוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. ראה באור 10 (ב).
נכסים סחירים, קרנות השקעה ומניות שאינן סחירות הנכללים בתיק ההשקעות של מסלולי קופות הגמל מבטיחות תשואה יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. נכסים פיננסיים (המשך)

- השקעות מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה

נכסי חוב שאינם סחירים הנכללים בתיק ההשקעות של מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על-פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. נכסים שאינם עונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד.

- גריעת מכשירים פיננסיים

נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או נטלה על עצמה מחוייבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, ובנוסף העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס אך העבירה את השליטה על הנכס.
כאשר החברה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי מזומנים מהנכס ולא העבירה ולא הותירה באופן ממשי את הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה על הנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של החברה בנכס. מערובות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין השווי הפנקסני המקורי של הנכס והסכום המרבי של התמורה שהחברה עשויה להידרש לשלם בחזרה.

- ירידת ערך מכשירים פיננסיים

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם קיימת ירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של:

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

הראיה האובייקטיבית לגבי מכשירי חוב, המוצגים בעלותם המופחתת קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של הנכס לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. היתרה בדוחות הכספיים של הנכס מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ירידת הערך שהוכרה.

ו. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו ש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה.
מטבע הפעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה, ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה.

עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער נזקפים לדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר.

פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם.

ז. שווי מזומנים

שווי מזומנים נחשבים השקעות שנזילותן גבוהה, הכוללות פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר אשר אינם מוגבלים בשעבוד, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה או שעולה על שלושה חודשים אך הם ניתנים למשיכה מיידית ללא קנס.

ח. פקדונות לזמן קצר

פקדונות לזמן קצר בתאגידים בנקאיים ובמוסדות כספיים שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה. הפקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הוצאות רכישה נדחות בגין מכירת תכניות פנסיה וגמל

הוצאות רכישה ישירות (עמלות למשווקים עובדי החברה, עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה וכד') המיוחסות במישרין להשגת מבוטחים בפנסיה ועמיתי הגמל, נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (להלן - DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה. ה- DAC מייצג את זכותה החוזית של החברה לקבלת דמי ניהול מקרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה והוא מופחת על פני התקופה המשוערת לקבלת זרם תקבולים מדמי ניהול, לרבות התחשבות בביטולים. החל מתפוקת שנת 2018, החברה אומדת את שיעור הביטולים במח"מ ההפחתה.

הוצאות רכישה נדחות בגין משווקי מגזר הגמל מופחתות בקו ישר על פני 5.5 שנים. הוצאות רכישה נדחות בגין משווקי מגזר הפנסיה מופחתות על פני 10 שנים בקו ישר.

י. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע נמדדים לפי העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך.
הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

	%
כלי רכב	15
ריהוט וציוד משרדי	7-15
תקשורת ומחשבים	15-33
שיפורים במושכר	1-15

יא. רכישת פעילות ומוניטין

רכישת פעילות מטופלת באמצעות יישום שיטת הרכישה. בשיטה זו מזוהים הנכסים וההתחייבויות של הפעילות הנרכשת ונמדדים בהתאם לשווים ההוגן במועד הרכישה. עלות הרכישה הינה השווי ההוגן המצרפי במועד הרכישה של הנכסים שניתנו, נטו. מוניטין נמדד לראשונה לפי עלות, שהינה עודף תמורת הרכישה על הסכום נטו של הנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל התחייבויות שניטלו כפי שנמדדו במועד הרכישה.
לאחר ההכרה הראשונית, נמדד המוניטין לפי עלות בניכוי הפסד מירידת ערך שנצבר, במידה שקיים. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

יב. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך (ראה סעיף יג להלן). תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות מדי שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח על הרווח הכולל.
מוניטין שנוצר במסגרת רכישת זכויות ניהול בקופות גמל, נמדד לראשונה כהפרש בין עלות הרכישה לבין חלק החברה בשווי הוגן נטו של הנכסים המזוהים. לאחר ההכרה הראשונית נמדד המוניטין לפי עלות בניכוי הפסדים נצברים מירידת ערך. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

נכסים בלתי מוחשיים נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות ומוצגים על-פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחתה:
הפחתה נזקפת לדוח על הרווח הכולל לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, למעט מוניטין, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.
אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

	שנים
שווי תיקי לקוחות	2-15
דמי ניהול עתידיים	15
תוכנות	4-10

שווי תיקי לקוחות - נכס בלתי מוחשי המתייחס לדמי ניהול עתידיים צפויים בגין תיקי הלקוחות מרכישת פעילויות קופות הגמל. האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושיים נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

דמי ניהול עתידיים ומוניטין מרכישת פעילות קופות גמל
עלות רכישת פעילויות ניהול קופות גמל יוחסה בהתאם להערכת מעריך שווי בלתי תלוי, לערך נוכחי של תזרים דמי ניהול עתידי, נטו מתיקי לקוחות ומותג אשר קיימים בעת הרכישה ומופחתים בהתאם לתקופה שנקבעה על ידי המעריך לפי שיטת היתרה הפוחתת והיתרה מיוחסת למוניטין אשר לא מופחת באופן שיטתי.
תוכנות - נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים. הפחת בגין התוכנות נזקף לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן תקופת אורך חיים השימושיים בנכס.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יג. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינת ירידת ערך נכסים לא פיננסיים (מוניטין, רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים) כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת השבה. במקרים בהם היתרה הפנקסנית בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לשווי בר-ההשבה שלהם. סכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה, נטו ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים את תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הפחתת נכסים בלתי מוחשיים.

הקריטריונים היחודיים להלן מיושמים בבחינת ירידת ערך של הנכסים הספציפיים הבאים:

- מוניטין

החברה בוחנת ירידת ערך של המוניטין אחת לשנה עבור 31 בדצמבר, או לעיתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שקיימת ירידת ערך.
ירידת ערך של המוניטין נקבעת על ידי בחינת סכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים שאליה מתייחס המוניטין. כאשר סכום בר-השבה של יחידה מניבת מזומנים נמוך מהיתרה בדוחות הכספיים של יחידה מניבת מזומנים שאליה הוקצה המוניטין, מוכר הפסד מירידת ערך המיוחס למוניטין. הפסדים מירידת ערך מוניטין אינם ניתנים לביטול.

- נכסים בלתי מוחשיים

הבחינה לירידת ערך נעשית אחת לשנה עבור 31 בדצמבר, או לעתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על סימנים המעידים כי קיימת ירידת ערך.
הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר-ההשבה, אך ורק במידה שהיתרה בדוחות הכספיים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על היתרה בדוחות הכספיים בניכוי הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

יד. מסים על ההכנסה

הוצאות מסים על ההכנסה כוללות מסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר.

- מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

- מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.
יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.
בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים בהתאם לצפי ניצולם.

טו. חכירות

החברה מטפלת בחוזה כחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

החברה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת ב- IFRS 16 ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.
בעסקאות בהן זכאי העובד לרכב מהחברה כחלק מתנאי העסקתו, מטפלת החברה בעסקאות אלה כהטבות עובד בהתאם להוראות IAS 19 ולא כעסקת חכירת משנה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. חכירות (המשך)

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה (תשלומים אלו לא כוללים תשלומי חכירה משתנים) שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל או בשיעור הריבית התוספתי של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו.
נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם.
כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

תשלומי חכירה צמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף).
תשלומי חכירה משתנים

תשלומי חכירה משתנים אשר מבוססים על ביצוע או שימוש ואינם תלויים במדד או בריבית, מוכרים כהוצאה בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר וכהכנסה בעסקאות בהן החברה מהווה מחכיר, במועד היווצרותם.

אופציות להארכה וביטול תקופת חכירה

תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה להארכה תמומש וגם תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה לביטול לא תמומש.
במקרה בו חל שינוי בצפי למימוש אופציית הארכה או לאי מימוש אופציית ביטול, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין החכירה בהתאם לתקופת החכירה המעודכנת, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום השינוי בצפי, כאשר סך השינוי נזקף ליתרת נכס זכות השימוש עד לאיפוסו ומעבר לכך לרווח או הפסד.

תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

טז. התחייבויות בשל הטבות לעובדים

- הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. התחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

- הטבות לאחר סיום העסקה

התוכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח והן מסווגות כתוכניות להפקדה מוגדרת וכן כתוכניות להטבה מוגדרת.
לקבוצה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן הקבוצה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.
הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.
בנוסף, לקבוצה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.
החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי הקבוצה, ולא ניתן לשלמם ישירות לקבוצה.
ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.
מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר בתקופת התהוותן.

- הטבות עובד אחרות לטווח ארוך

עובדי הקבוצה זכאים להטבות בגין חופשה, מענקי יובל ומענקי הסתגלות. הטבות אלו מטופלות כהטבות אחרות לטווח ארוך מאחר שהחברה צופה כי הטבות אלו ינוצלו, ומחויבות הקבוצה בגינן תסולק, במהלך תקופת ההעסקה ולאחר שנה מתום תקופת הדיווח השנתית בה העובדים סיפקו את השירות המתייחס.
ההתחייבות נטו של הקבוצה בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך המחושבת על בסיס הערכה אקטוארית, הינה בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהוון לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה אשר מועד הפרעון שלהן דומה לתקופת המחויבות של הקבוצה.
מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח או הפסד בתקופה בה הן התהוו.

- הטבות בגין פיטורין

פיצויי פיטורין לעובדים נזקפים כהוצאה כאשר הקבוצה התחייבה לפיטורי עובדים לפני הגיעם לגיל הפרישה המקובל והיא אינה יכולה לבטל את ההצעה, או כאשר הקבוצה מכירה בעלויות בגין שינוי מבני אשר כולל תשלום של הטבות בגין פיטורין, כמוקדם מבניהם.

יז. עסקאות תשלום מבוסס מניות

עובדים של החברה זכאים להטבות בדרך של תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים וחלק מהעובדים זכאים להטבות בדרך של תשלום מבוסס מניות המסולקות במזומן והנמדדות על בסיס עליית ערך מניות החברה.

יח. הכרה בהכנסה

הכנסות מוכרות בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.
להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה ומקופות הגמל
הכנסות מניהול קרנות פנסיה וקופות הגמל מוכרות על בסיס צבירה ומחושבות על בסיס יתרות הנכסים המנוהלים ועל בסיס התקבולים מהמבוטחים בקרנות הפנסיה/עמיתים בקופות הגמל, בהתאם להנחיות הממונה.

רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון
הכנסות אלו כוללות, בין היתר, הכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים, הכנסות מדיבידנדים, ושינויים נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
הכנסות והוצאות ריבית מוכרות עם צבירתן. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

כ. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

- עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות.
- תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
- קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

פירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים - ראה באור 5 להלן.

כא. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פרטי דוח רווח או הפסד ואת פרטי הרווח הכולל האחר.

כב. סיווג מחדש

בבאורים לדוחות הכספיים בוצע שינויי סיווג. לשינויי הסיווג לא הייתה השפעה על ההון, הרווח והפסד והרווח הכולל.

כג. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

	מדד בגין	מדד ידוע	שער חליפין יציג של דולר ארה"ב
	%	%	%
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	5.26	5.28	13.15
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	2.80	2.40	(3.27)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	(0.69)	(0.60)	(6.97)

באור 3 - גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

א. תיקון ל- IAS 1, *הצגת דוחות כספיים*

בחודש ינואר 2020 פרסם ה- IASB תיקון ל- IAS 1 בדבר הדרישות לסיווג התחייבויות כשוטפות או כלא שוטפות (להלן: "התיקון המקורי"). בחודש אוקטובר 2022 פרסם ה- IASB תיקון עוקב לתיקון האמור לעיל (להלן: "התיקון העוקב").

התיקון העוקב קבע כי:

- רק אמות מידה פיננסיות אשר ישות חייבת לעמוד בהן בסוף תקופת הדיווח או לפני כן, משפיעות על סיווגה של אותה ההתחייבות כהתחייבות שוטפת או התחייבות לא שוטפת.

- עבור התחייבויות אשר הבדיקה של עמידה באמות המידה הפיננסיות נבחנת בתוך 12 חודשים העוקבים של תאריך הדיווח יש לתת גילוי באופן שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את הסיכונים בגין אותה ההתחייבות. קרי, התיקון העוקב קובע כי יש לתת גילוי לערך בספרים של ההתחייבות, מידע על אמות המידה הפיננסיות וכן, עובדות ונסיבות לסוף תקופת הדיווח אשר עשויות להביא למסקנה כי לישות יהיה קושי בעמידה באמות המידה פיננסיות.

התיקון המקורי קבע כי זכות המרה של התחייבות תשפיע על סיווג ההתחייבות כולה כהתחייבות שוטפת או לא שוטפת, למעט במקרים בהם רכיב ההמרה הינו הוני.
התיקון המקורי והתיקון העוקב יושמו לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 לינואר 2024 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי. התיקונים יושמו בדרך של יישום למפרע.

באור 3 - גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

ב. תיקון ל- IAS 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: *מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות* (להלן – התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים".

אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.

התיקון ייושם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאית ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה. יישום מוקדם אפשרי.

ג. תיקון ל- IAS 12, מסים על הכנסה

במאי 2021 פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 12, *מסים על ההכנסה* (להלן: "IAS 12" או "התקן") אשר מצמצם את תחולת 'חריג ההכרה לראשונה' במסים נדחים המובא בסעיפים 15 ו- 24 ל IAS 12 (להלן: "**התיקון**").

במסגרת הנחיות ההכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים, מחריג IAS 12 הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים מסוימים הנובעים מההכרה לראשונה בנכסים והתחייבויות בעסקאות מסוימות. חריג זה מכונה 'חריג ההכרה לראשונה'. התיקון מצמצם את תחולת 'חריג ההכרה לראשונה' ומבהיר כי הוא אינו חל על הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים הנובעים מעסקה אשר אינה צירוף עסקים ואשר בגינה נוצרים הפרשים זמניים שווים בחובה ובזכות גם אם הם עומדים ביתר תנאי החריג.

התיקון ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי. בנוגע לעסקאות חכירה והכרה בהתחייבות בגין פירוק ושיקום - התיקון יושם החל מתחילת תקופת הדיווח המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים בהם התיקון יושם לראשונה, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת של היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של העודפים (או רכיב אחר בהון, ככל שרלוונטי) למועד זה.

להערכת החברה, לתיקון לעיל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ד. תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1: *הצגת דוחות כספיים* (להלן – התיקון). בהתאם לתיקון, חברות ידרשו לספק גילוי למדיניות החשבונאית המהותית שלהן חלף הדרישה כיום לספק גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלהן. אחת מהסיבות העיקריות לתיקון זה נובעת מכך שלמונח "משמעותי" לא קיימת הגדרה ב- IFRS בעוד שלמונח "מהותי" קיימת הגדרה בתקנים שונים ובפרט ב-IAS 1.

התיקון ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי.

החברה בוחנת את השלכות התיקון על הדוחות הכספיים.

ה. תיקון לתקן IFRS 16, חכירות

בספטמבר 2022 פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 16, חכירות (להלן: "התיקון") שמטרתו לספק טיפול חשבונאי בדוחות הכספיים של המוכר-חוכר בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה כאשר תשלומי החכירה הינם תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בשער. במסגרת התיקון המוכר-חוכר נדרש לאמץ אחת משתי גישות למדידת התחייבות בגין החכירה במועד ההכרה לראשונה בעסקאות כאמור. הגישה שנבחרה מהווה מדיניות חשבונאית אשר יש ליישמה באופן עקבי.

התיקון ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 או לאחריו, יישום מוקדם יותר אפשרי. התיקון ייושם בדרך של יישום למפרע.

החברה בוחנת את השלכות התיקון על הדוחות הכספיים.

באור 4 - צירופי עסקים

א. כללי

כפי שמתואר בבאור 1ה' לעיל, החל מיום 1 באוקטובר, 2021 מוזגה לחברה פעילותה של הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן "החברה הנקלטת").
החברה טיפלה בהעברת הנכסים וההתחייבויות באופן של צירוף של עסקים הנמצאים תחת אותה שליטה לפי שיטת איחוד העניין (As pooling) ולא לפי שיטת הרכישה (לא נוצרו עודפי עלות ומוניטין). החברה בחרה לא לתקן מספרי השוואה בדוחות הכספיים הראשיים. בעסקה לא נוצרו הוצאות משמעותיות בגין העברה.

ב. להלן ההשפעה על דוחות הרווח או הפסד ורווח כולל אחר המתייחס לתקופות ההשוואה אילו פעילות החברה הנקלטת הייתה נכללת בהם מיום 1 לינואר 2020:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
	כפי שמדווח	השפעת המיזוג	נתוני פרופורמה	כפי שמדווח	השפעת המיזוג	נתוני פרופורמה
	באלפי ש"ח			באלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	198,225	16,757	214,982	169,901	24,665	194,566
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	272,494	85,437	357,931	199,219	108,230	307,449
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	86,381	1,664	88,045	37,704	379	38,083
הכנסות אחרות	930	42,755	43,685	3,164	-	3,164
סך כל ההכנסות	558,030	146,613	704,643	409,988	133,274	543,262
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	208,759	17,986	226,745	172,909	25,066	197,975
הוצאות הנהלה וכלליות	221,343	66,856	288,199	163,718	83,999	247,717
הוצאות אחרות	16,431	-	16,431	14,627	2,800	17,427
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	67,411	-	67,411	38,732	-	38,732
הוצאות מימון	4,269	8,957	13,226	60	6,104	6,164
סך כל ההוצאות	518,213	93,799	612,012	390,046	117,969	508,015
רווח לפני מסים על הכנסה	39,817	52,814	92,631	19,942	15,305	35,247
מסים על הכנסה	13,394	18,402	31,796	6,887	5,066	11,953
רווח נקי לשנה	26,423	34,412	60,835	13,055	10,239	23,294
רווח כולל	-	-	-	-	86	86
סך כל הרווח הכולל לתקופה	26,423	34,412	60,835	13,055	10,325	23,380

באור 5 - מגזרי פעילות

החברה פועלת בשני מגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה
2. ניהול קופות גמל

הרווח והפסד המגזרי, מוערך בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחסים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

דיווח בדבר מגזרי פעילות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
	ניהול קרנות פנסיה	ניהול קופות גמל	סך הכל
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	254,565	-	254,565
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	-	400,021	400,021
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו	(4,229)	95,639	91,410
הכנסות אחרות	1,649	25,030	26,679
סך כל ההכנסות	251,985	520,690	772,675
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	140,042	175,412	315,454
הוצאות הנהלה וכלליות	84,323	123,035	207,358
הוצאות אחרות	11,443	12,493	23,936
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	-	98,273	98,273
הוצאות מימון	3,456	10,265	13,721
סך כל ההוצאות	239,264	419,478	658,742
רווח לפני מסים על ההכנסה	12,721	101,212	113,933
סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה	12,721	101,212	113,933

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (*)		
	ניהול קרנות פנסיה	ניהול קופות גמל	סך הכל
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	198,225	-	198,225
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	-	272,494	272,494
רווחים מהשקעות, נטו	6,231	80,150	86,381
הכנסות מימון	930	-	930
סך כל ההכנסות	205,386	352,644	558,030
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	96,184	112,575	208,759
הוצאות הנהלה וכלליות	90,044	131,299	221,343
הוצאות אחרות	4,778	11,653	16,431
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	-	67,411	67,411
הוצאות מימון	-	4,269	4,269
סך כל ההוצאות	191,006	327,207	518,213
רווח לפני מסים על ההכנסה	14,380	25,437	39,817
סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה	14,380	25,437	39,817

(*) כולל את התוצאות הכספיות של חברת הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ שמוזגה לחברה החל מ-1 באוקטובר 2021, ראה גם באור 1ה'.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
	ניהול קרנות פנסיה	ניהול קופות גמל	סך הכל
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו	169,901	-	169,901
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו	-	199,219	199,219
רווחים מהשקעות, נטו	288	37,416	37,704
הכנסות מימון	3,164	-	3,164
סך כל ההכנסות	173,353	236,635	409,988
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	87,520	85,389	172,909
הוצאות הנהלה וכלליות	84,634	79,084	163,718
הוצאות אחרות	4,809	9,818	14,627
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	-	38,732	38,732
הוצאות מימון	39	21	60
סך כל ההוצאות	177,002	213,044	390,046
רווח לפני מסים על ההכנסה	(3,649)	23,591	19,942
סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה	(3,649)	23,591	19,942

באור 6 - הוצאות רכישה נדחות

א. הוצאות רכישה נדחות מיוחסות למגזר הפנסיה והגמל.
אומדן תקופת הפחתת הוצאות הרכישה הנדחות וברות ההשבה שלהם, נבחנים לפחות אחת לשנה.
בתקופת הדוח תקופת ההפחתה הממוצעת של הוצאות הרכישה הנדחות בגין חוזי פנסיה והגמל נותרה ללא שינוי.

ב. להלן התנועה בהוצאות רכישה נדחות:

	מגזר קרנות פנסיה	מגזר קופות גמל	סך הכל
		אלפי ש"ח	
יתרה ליום 1 בינואר 2021	299,573	44,068	343,641
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	-	19,971	19,971
תוספות	187,782	68,773	256,555
הפחתה וביטולים	(58,872)	(22,957)	(81,829)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	428,483	109,855	538,338
תוספות	376,881	106,679	483,560
הפחתה וביטולים	(84,419)	(39,655)	(124,074)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	720,945	176,879	897,824

באור 7 - רכוש קבוע

	מחשבים ותוכנות	ריהוט וציוד	שיפורים במושכר	נכס זכות שימוש - כלי רכב (**)	נכס זכות שימוש - מקרקעין (*)	סה"כ
			אלפי ש"ח			
עלות						
יתרה ליום 1 בינואר 2021	11,930	89	117	885	1,839	14,860
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	7,375	3,721	9,324	2,171	35,204	57,795
תוספות במשך השנה	1,471			837	5,540	7,848
גריעות במשך השנה	-	-	-	(2,811)	-	(2,811)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	20,776	3,810	9,441	1,082	42,583	77,692
תוספות במשך השנה	-	-	-	-	-	-
גריעות	-	-	-	(1,082)	(35,681)	(36,763)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	20,776	3,810	9,441	-	6,902	40,929
פחת שנצבר						
יתרה ליום 1 בינואר 2021	9,946	33	53	318	1,471	11,821
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	7,008	3,048	6,320	1,958	21,598	39,932
תוספות במשך השנה	1,646	89	596	278	2,961	5,570
גריעות	-	-	-	(1,960)	-	(1,960)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	18,600	3,170	6,969	594	26,030	55,363
תוספות במשך השנה	950	81	2,443	-	2,250	5,724
גריעות	-	-	-	(594)	(23,413)	(24,007)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	19,550	3,251	9,412	-	4,867	37,080
הערך בספרים						
ליום 31 בדצמבר 2022	1,226	559	29	-	2,035	3,849
ליום 31 בדצמבר 2021	2,176	640	2,472	488	16,553	22,329

(*) במסגרת המיזוג המפורט בבאור 1ה' הוסב הסכם השכירות של הלמן אלדובי פנסיה וגמל בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 1 באוקטובר 2021) בקשר עם שכירות מבנה משרדים בחולון לחברה. ההסכם כאמור הוסב להפניקס ביטוח ועל כן גרעה החברה את הנכס מהספרים.

(**) במהלך השנה מרבית עובדי החברה בעלי רכבים צמודים הועברו להעסקה בהפניקס ביטוח, בהתאם לכך נגרעו מספרי החברה נכסי זכות שימוש בגינם.

באור 8 - נכס בלתי מוחשי

	תיק לקוחות	מוניטין	דמי ניהול עתידיים	מותג	תוכנות מחשב	סה"כ
	אלפי ש"ח					
עלות						
יתרה ליום 1 בינואר 2021	9,825	211,972	120,830	2,207	21,048	365,882
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	-	180,643	104,910	-	7,683	293,236
תוספות	-	-	-	-	17,189	17,189
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	9,825	392,615	225,740	2,207	45,920	676,307
תוספות		-	-	-	23,337	23,337
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	9,825	392,615	225,740	2,207	69,257	699,644
פחת שנצבר						
יתרה ליום 1 בינואר 2021	3,317	-	113,617	2,207	5,783	124,924
מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1ה')	-	-	83,302	-	7,134	90,436
תוספות במשך השנה	1,063	-	7,341	-	4,275	12,679
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	4,380	-	204,260	2,207	17,192	228,039
תוספות במשך השנה	1,065	-	4,927	-	6,428	12,420
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	5,445	-	209,187	2,207	23,620	240,459
הערך בספרים						
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	4,380	392,615	16,553	-	45,637	459,185
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	5,445	392,615	21,480	-	28,728	448,268

לצורך בחינת ברות ההשבה של המוניטין נבחן סכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים לה הוקצה המוניטין ביחס לערכה בספרים. ככל שסכום בר ההשבה של היחידה מניבת המזומנים עולה על ערכה בספרים, היחידה והנכסים שהוקצו לה יחשבו כבלתי פגומים בערכם.

הסכום בר ההשבה של יחידות הגמל נקבע על בסיס הערכת שווי שנערכה על ידי מר אורי כהן מקוגנום ייעוץ כלכלי בע"מ.

הערכת השווי ביחידת הגמל מתבססת על שווי השימוש. שווי השימוש חושב לפי שיטת מכפיל התזרים התפעולי המייצג הצפוי, שהינה שיטת קירוב לשיטת היוון תזרימי המזומנים.

לצורך הערכת שווי השימוש בגין פעילות ניהול קופות הגמל, הונח מכפיל תפעולי לאחר מס של 9.5-10.5 (2021 : 10.5-11.5) המשקף שיעורי היוון בטווח שבין 11.5%-12.5% (2021 : 9.6% - 11.8%) לאחר מס ושיעור צמיחה בטווח הארוך שבין 1.5%-2.5% (2021 : 1.5%-2.5%) שיעור דמי הניהול שהונח הינו בטווח שבין 0.56%-0.58% (2021 : 0.55%-0.57%).

להלן ניתוח רגישות שווי הפעילות הממוצע לשינויים בהיקף הנכסים המנוהלים בגמל ולמכפיל הממוצע:

היקף נכסים מנוהלים (מיליוני ש"ח)						
		64,968	65,468	65,968	66,468	66,968
מכפיל	9.0	731	748	765	781	798
	9.5	771	789	807	825	843
	10.0	812	831	850	868	887
	10.5	853	872	892	912	931
	11.0	893	914	934	955	976

בשנים 2022 ו-2021 הסכום בר ההשבה ביחידת הגמל גבוה מערכו בספרים.

באור 9 - חכירות

התחייבויות בגין חכירה

	יתרה ליום 1 בינואר 2022	מיזוג חברה קשורה	תזרים מזומנים ופעילות שלא במזומן	תוספות בגין חכירה	גריעות בגין חכירה	מימון	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
	אלפי ש"ח						
התחייבות בגין חכירה	(18,993)	-	2,285	-	14,705	(102)	(2,105)

	יתרה ליום 1 בינואר 2021	מיזוג חברה קשורה	תזרים מזומנים ופעילות שלא במזומן	תוספות בגין חכירה	גריעות בגין חכירה	מימון	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
	אלפי ש"ח						
התחייבות בגין חכירה	(575)	(16,466)	3,083	(5,460)	563	(138)	(18,993)

ניתוח מועדי פירעון של התחייבויות בגין חכירה של החברה:

	עד שנה	בין שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
	אלפי ש"ח			
ליום 31 בדצמבר 2022:				
התחייבויות בגין חכירה	2,105	-	-	2,105
ליום 31 בדצמבר 2021:				
התחייבויות בגין חכירה	6,044	12,949	-	18,933

נכון ליום 31 בדצמבר 2021 מרבית ההתחייבות בגין חכירה יפרעו עד לשנת 2025 ומהווה בעיקר שכירות מבנה משרדים בחולון. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 התחייבות בגין שכירת מבנה המשרדים בחולון נגרעה מספרי החברה עקב הסבת הסכם שכירות להפניקס ביטוח. ראה גם באור 7.

באור 10 - חייבים ויתרות חובה

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
הוצאות מראש	3,352	1,014
צדדים קשורים (ראה באור 26)	3,128	7,178
הכנסות לקבל	3,213	1,426
כספים במעבר עבור קופות גמל וקרנות פנסיה	9,042	1,615
אחרים	1,393	985
	20,128	12,218

באור 11 - פירוט השקעות פיננסיות

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים לפי הסיווגים כדלקמן:

	ליום 31 בדצמבר 2022		
	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	הלוואות וחייבים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
נכסי חוב סחירים	110,862	-	110,862
נכסי חוב שאינם סחירים	-	894,368	894,368
מניות	19,221	-	19,221
אחרות	48,511	-	48,511
סה"כ	178,594	894,368	1,072,962

	ליום 31 בדצמבר 2021		
	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	הלוואות וחייבים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
נכסי חוב סחירים	56,759	-	56,759
נכסי חוב שאינם סחירים	-	925,147	925,147
מניות	27,303	-	27,303
אחרות	35,467	-	35,467
סה"כ	119,529	925,147	1,044,676

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
אגרות חוב ממשלתיות		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	36,815	28,461
נכסי חוב אחרים:		
שאינם ניתנים להמרה		
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	72,997	27,958
ניתנים להמרה		
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	1,050	340
סך הכל נכסי חוב סחירים	110,862	56,759
ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	-	-

באור 11 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בעלות מופחתת, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות, הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

הרכב:

	ערך בספרים		שווי הוגן	
	2022	2021	2022	2021
	אלפי ש"ח			
שאינם ניתנים להמרה				
מוצגים כהלוואות וחייבים לרבות פקדונות חשכ"ל:				
סך הכול נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	894,368	925,147	1,734,404	2,259,611
ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	1,811	-	-	-

ב1. חלוקה לפי רמות לצורכי גילוי בלבד:

	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021
	רמה 2	רמה 2
	אלפי ש"ח	
נכסי חוב שאינם סחירים	894,368	925,147

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

	ריבית אפקטיבית	
	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אחוזים	
נכסי חוב סחירים		
בסיס הצמדה		
צמוד למדד המחירים לצרכן	2.49%	(0.69%)
שקלי	4.10%	0.69%
צמוד מט"ח	9.50%	4.06%

באור 11 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב (המשך)

	ריבית אפקטיבית	
	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	ריבית אפקטיבית	
	אחוזים	
נכסי חוב שאינם סחירים		
בסיס הצמדה		
צמוד למדד המחירים לצרכן	3.16%	0.00%
שקלי	7.24%	5.62%
צמוד מט"ח	6.36%	6.47%

ד. מניות

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
סחירות		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	19,212	27,294
שאינן סחירות		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	9	9
סך הכל מניות	19,221	27,303
ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	-	-

באור 11 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

הרכב:

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
סחירות		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	38,752	29,135
מכשירים נגזרים ו(2)	-	-
סך הכל השקעות פיננסיות סחירות	38,752	29,135
שאינן סחירות (*)		
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:		
שיועדו בעת ההכרה לראשונה	9,310	6,332
מכשירים נגזרים ו(2)	449	-
סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות	9,759	6,332
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	48,511	35,467

(*) השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות, כוללות בעיקר קרנות השקעה.

ו. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

	ליום 31 בדצמבר 2022			
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
	אלפי ש"ח			
נכסי חוב סחירים	65,867	44,995	-	110,862
מניות	19,212	-	9	19,221
אחרות	38,703	499	9,309	48,511
סך הכל השקעות פיננסיות	123,782	45,494	9,318	178,594
נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (11 ב' לעיל)	-	1,726,820	7,584	1,734,404

	ליום 31 בדצמבר 2021			
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
	אלפי ש"ח			
נכסי חוב סחירים	50,866	5,893	-	56,759
מניות	27,294	-	9	27,303
אחרות	29,135	2	6,330	35,467
סך הכל השקעות פיננסיות	107,295	5,895	6,339	119,529
נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (11 ב' לעיל)	-	2,252,104	7,507	2,259,611

באור 11 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ו. נכסים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

	מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר, 2022	9	6,330	6,339
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)	-	1,419	1,419
רכישות	-	9,380	9,380
פדיונות/מכירות	-	(7,820)	(7,820)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022	9	9,309	9,318
(*) מתוכם:			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2022	-	1,368	1,368

	מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר, 2021	9	8,879	8,888
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד (*)	-	986	986
רכישות	-	1,270	1,270
פדיונות/מכירות	-	(4,805)	(4,805)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2021	9	6,330	6,339
(*) מתוכם:			
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2021	-	903	903

באור 12 - מזומנים ושווי מזומנים

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
מזומנים למשיכה מיידית	231,456	47,220
פקדונות לזמן קצר(*)	-	66,426
	231,456	113,646

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית שנתית נומינלית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור 2.91%-3.48% (31.12.21 - 0%-0.06%).
פיקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. בשנת 2021 הפיקדונות נושאים ריבית שנתית נומינלית בשיעור 0%-0.45%.

באור 13 - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

	31 בדצמבר 2022		31 בדצמבר 2021	
	רשום	מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע
	כמות מניות			
מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א	10,000,000	7,746,961	10,000,000	7,746,961

הזכויות הנלוות למניות הינן זכויות הצבעה באסיפה כללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי דירקטורים בחברה.

ב. התנועה בהון המניות

ההון המונפק והנפרע:

	מספר מניות(*)	ש"ח ע.נ.
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 ,2021	7,746,961	7,746,961

(*) לעניין הקצאת מניות להלמן אלדובי בית השקעות ראה באור 1ה'.

זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. ביום 11 באוגוסט 2021 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד מהחברה לחברת הפניקס אחזקות בע"מ, חברת האם של החברה, בסך של 190 מיליון ש"ח וזאת בהתבסס על הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2021 ובהתאם לאישור שקיבלה החברה ממס הכנסה. בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 11 באוגוסט 2021 בו אושרה חלוקת הדיבידנד כאמור, קיבלה החברה הלוואת בעלים בסך של כ 205 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 100 מיליון ש"ח מהווים ניצול מתוך הסכם המסגרת שנחתם ב-28 בפברואר, 2021. ראה גם באור 15 להלן.

ד. ניהול דרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. הקבוצה כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

2. בחודש אוגוסט 2020, אישר דירקטוריון הפניקס אחזקות קבלת התחייבות להשלמת ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012.

3. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
	2022	2021 (*)
	אלפי ש"ח	
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון(1)	175,720	157,526
הון קיים	728,101	652,792
עודף ליום המאזן	552,381	495,266
(1) סכום ההון העצמי הנדרש כולל:		
היקף הנכסים המנוהלים	73,760	70,176
שעור של 25% מההוצאות שנתיות	102,561	87,990
הקלות אחרות בהתאם לחוזר הממונה	(601)	(640)
סך כל הסכום המינימלי הנדרש לפי תקנות ההון	175,720	157,526

(*) הוצג מחדש.

החברה עומדת בדרישות הנכסים הנזילים, כמפורט בתקנות ההון

באור 14 - מסים על ההכנסה

א. חוקי מס החלים על החברה

כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

הסדרי מס ייחודים לענף הפנסיה והגמל

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף. ההפרשה בדוחות הכספיים לשנת 2020 מבוססת על הסכם שנחתם בחודש ינואר 2016. תחולתו של ההסכם הינה לשנים 2015-2020.

הסדרי המס מתייחסים בין היתר להוצאות הרכישה הנדחות:

הוצאות רכישה נדחות (DAC)
הוצאות רכישה של חוזי פנסיה וגמל (כהגדרתן בהסכם) החל משנת חיתום 2015 יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני 10 שנים החל משנת המס בה הוצאו ההוצאות, ללא תלות בביטולים. על אף האמור לעיל, תהא רשאית החברה להפחית לצרכי מס את כל הוצאות הרכישה באופן זהה להפחתתן בספרים, ובלבד שתודיע לפקיד השומה בכתב על החלטתה לגבי כל שנת חיתום, עם הגשת דוח המס השנתי.

ב. שיעורי המס החלים על החברה

1. שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, החל מינואר 2018 הינו 34.19%.

ג. שומות מס

בהתאם לאמור בסעיף 145 לפקודת מס הכנסה הדוח שהוגש לשלטונות המס עד וכולל שנת 2017 נחשבים כסופיים.

ד. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח		
הוצאות (הכנסות) מסים שוטפים			
בגין השנה השוטפת	33,819	11,738	5,473
התאמות בגין שנים קודמות, נטו	(576)	-	-
הוצאות מסים נדחים			
יצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם באור ה' להלן	5,377	1,656	1,414
	38,620	13,394	6,887

ה. מסים נדחים

ההרכב:

	הטבות לעובדים	מכשירים פיננסיים	הוצאות רכישה נדחות	אחרים	מוניטין וזכויות לדמי ניהול	הפסדים להעברה	סך הכל
	אלפי ש"ח						
יתרה ליום 1 בינואר 2021	1,497	144	(2,168)	(268)	(62,843)	-	(63,638)
מיזוג חברה קשרוה	-	(38)	507	582	(41,461)	35,025	(5,385)
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד	(833)	(2,492)	105	(117)	1,608	73	(1,656)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	664	(2,386)	(1,556)	197	(102,696)	35,098	(70,679)
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד	(683)	3,677	(367)	20	(2,131)	(5,893)	(5,377)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	(19)	1,291	(1,923)	217	(104,827)	29,205	(76,056)

באור 14 - מסים על ההכנסה (המשך)

ו. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד בגין פעילות נמשכת היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח		
רווח לפני מסים על ההכנסה	113,934	39,817	19,942
סכום המס הסטטוטורי	34.19%	34.19%	34.19%
מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי	38,954	13,613	6,818
עלייה במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:			
הוצאות שאינן מותרות בניכוי הכנסות פטורות	234	(219)	(23)
מסים בגין שנים קודמות	(576)	-	83
אחרים	8	-	9
מסים על הכנסה	38,620	13,394	6,887
שיעור מס אפקטיבי ממוצע	33.90%	33.64%	34.53%

באור 15 - התחייבויות פיננסיות

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
התחייבות בגין חוזים עתידיים	1,512	-
הלוואה מחברת האם	298,671	285,416
	300,183	285,416

הסכום כולל 2 הלוואות:

א. ביום 22 לפברואר 2021 אישר דירקטוריון החברה הסכם למסגרת אשראי מחברה הפניקס אחזקות. מסגרת האשראי תשמש את החברה על פי צרכיה בסך של עד 100 מיליון ש"ח לתקופה של שנתיים. האשראי יהיה בתנאים זהים BACK TO BACK לאגרות חוב סדרה 5 שהונפקו בחברת הפניקס אחזקות - ריבית צמודה בתוספת 0.45%. הקרן תפרע בשישה תשלומים שנתיים לא שווים שישולמו ביום 1 במאי בכל אחת מהשנים 2022 עד 2024, ביום 1 במאי 2028 ו-1 במאי בכל אחת מהשנים 2029 עד 2030, בכל אחד מהתשלומים הראשון עד וכולל התשלום השלישי ישולמו 4% מהקרן, ובתשלום הרביעי ישולמו 28% מהקרן בתשלומים החמישי והשישי ישולמו 30% מהקרן. הריבית על היתרה הבלתי מסולקת של סכומי האשראי שיועמדו, מעת לעת, תשולם בתשלומים חצי שנתיים ביום 1 במאי של כל אחת מהשנים 2021 עד 2030 (כולל) וביום 1 בנובמבר של כל אחת מהשנים 2020 עד 2029 (כולל). הלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן והיא תיפרע בשישה תשלומים שנתיים לא שווים, כאשר התשלום הראשון יבוצע ביום 1 במאי 2022, והתשלום האחרון יבוצע ביום 1 במאי 2030. קרן ההלוואה תישא ריבית שנתית קבועה בשיעור של 0.45% אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים כאשר התשלום הראשון יבוצע ביום 1 במאי 2021.

ב. בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 11 באוגוסט 2021 בו אושרה חלוקת הדיבידנד כאמור, קיבלה החברה הלוואת בעלים בסך של כ 205 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 100 מיליון ש"ח מהווים ניצול מתוך הסכם המסגרת שנחתם ב-28 בפברואר, 2021, בהמשך להחלטת הדירקטוריון מיום 22 בפברואר 2021 (ראה סעיף א לעיל). תנאי ההלוואה שנלקחה בהתאם להסכם המסגרת, יהיו זהים לתנאים החלים על אגרות חוב סדרה 5 שהונפקו על ידי חברת הפניקס אחזקות במהלך חודש פברואר 2021. שיעור הריבית שנקבע - 0.44% צמוד למדד המחירים לצרכן. יתרת הסכום בסך של 105 מיליון ש"ח יומנו באמצעות הלוואת בעלים מחברת הפניקס אחזקות. תנאי ההלוואה יהיו לפי שיעור ריבית 3% לפקודת מס הכנסה, ההחזר של קרן ההלוואה ייפרס על פני 9 שנים. ביום 29 בדצמבר 2021 אישר דירקטוריון החברה את עדכון תנאי ההלוואה כך שתנאיה יעמדו גב אל גב לתנאי אג"ח סדרה 6 של החברה האם.

באור 16 - זכאים ויתרות זכות

	ליום 31 בדצמבר	
	2022	2021
	אלפי ש"ח	
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת	3,145	4,035
הוצאות לשלם (*)	99,187	102,372
צדדים קשורים- ראה באור 26	487,850	131,018
ספקים ונותני שירותים	4,310	13,171
הפרשה לחופשה והבראה	232	840
מוסדות	755	775
אחרים	1,416	6,408
	596,895	258,619

(*) כולל בעיקר הפרשה בגין עמלות סוכנים, הפרשה לתביעות ייצוגיות, ומענקים נדחים.

באור 17 - התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020
		אלפי ש"ח	
זכויות העמיתים ליום 1 בינואר	949,349	921,238	901,857
תקבולי מדמי גמולים	8,057	7,410	9,307
תשלומים לעמיתים	16,802	25,401	16,134
העברת צבירה לקופה	-	1	7
העבת צבירה מהקופה	18,877	17,563	8,856
צבירה, נטו	(27,622)	(35,553)	(15,676)
הכנסות נטו (*)	94,274	63,664	35,057
זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר	1,016,001	949,349	921,238

(*) בניכוי דמי ניהול.

באור 18 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, הטבות בגין פיטורין, וכן תשלומים מבוססי מניות, היתרה שנכללה בסעיף התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו מבטאת את התחייבות החברה בגין תוכנית הטבה מוגדרת כפי שמתואר להלן:

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר, לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכניות הפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת נכללות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה נרשמת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 19 - הכנסות מדמי ניהול

א. דמי ניהול

1. הפניקס קרן פנסיה חדשה מקיפה

החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור של 6% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, וכן דמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.0416% מסך נכסי הקרן המקיפה (0.5% שנתי). לעניין זה סך נכסי הקרן המקיפה אינם כוללים את נכסי העתודה לזכאים קיימים לפנסיה (פנסיונרים עד 31 בדצמבר, 2003).

2. הפניקס קרן פנסיה חדשה משלימה

(א) שיעורי דמי הניהול בקרן הותאמו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב, 2012, ולפיכך מיום 1 בינואר, 2013 הקרן רשאית לגבות ממבוטח דמי ניהול מן היתרה ומתוך התשלומים המועברים אליה בשל כל מבוטח, בשיעור שלא יעלה על 4%.
לגבי צבירות של מבוטחים אשר נובעות מהפקדות לקרן הפנסיה לפני ה- 1 בינואר, 2006 דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות בגינן, כל עוד לא החל לקבל פנסיה, בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5%.

(ב) דמי ניהול מפנסיונרים - בהתאם לתקנון קרן הפנסיה הכללית שבניהול החברה, החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%).

(ג) חרף האמור לעיל, לגבי פנסיונרים שהחלו לקבל פנסיה מהקרן מיום 1 בינואר, 2013 דמי הניהול יהיו כדלקמן:

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2008 ועד 31.12.2012- החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 1.5% (שיעור חודשי של 0.1241%).

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2006 ועד 31.12.2007- החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 2.0% (שיעור חודשי של 0.1652%).

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה לפני 1.1.2006 - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%), ובנוסף, שיעור שלא יעלה על 2% מתשלומיה לפנסיונר או סכום של 60 ש"ח לחודש, לפי הנמוך מבינהם; הסכום האמור יהיה צמוד למדד החל במדד שפורסם בחודש ינואר 2013 ועד המדד הידוע במועד התשלום לפנסיונר.

בחודש ינואר 2022 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול)(תיקון), התשפ"א-2020. במסגרת התיקון הופחתה תקרת דמי הניהול הנגבים בגין מקבלי קצבאות משיעור שנתי של 0.5% לשיעור שנתי של 0.3%, וזאת, ביחס לעמיתים בקרן פנסיה מקיפה וקרן פנסיה כללית אשר החלו לקבל קצבה מיום 1 בפברואר 2022.

3. קרן פנסיה יסוד עמית

בהתאם לתקנון קרן הפנסיה "עמית" להלן שיעורי דמי הניהול הרלבנטיים לעמית הקרן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

4. מנותקי קשר

שיעור דמי הניהול המרבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר (להלן: "עמית מנותק קשר") וכל עוד לא חודש הקשר (להלן: "תקופת הניתוק") או מוטבי עמיתים שנפטרו (להלן: "מוטב מנותק קשר"), בהתאם להוראות ולהגדרות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב – 2012 (להלן: "תקנות איתור עמיתים"), לא יעלה על 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית, או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מבניהם.

במקרה בו יצר גוף מוסדי קשר עם עמית מנותק קשר בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות איתור עמיתים או פעל לאיתור מוטב מנותק קשר בהתאם לתקנות איתור עמיתים, יהיה רשאי הגוף המוסדי לגבות דמי ניהול באופן רטרואקטיבי ביחס לתקופת הניתוק באופן ששיעור דמי הניהול שייגבה בגין תקופה זו לא יעלה על 0.5% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית, במקום 0.3%, או דמי הניהול שנגבו מהעמית טרם תקופת הניתוק, לפי הנמוך.

באור 19 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

א. דמי ניהול (המשך)

5. קרנות ברירת מחדל

בחודש אוגוסט 2021 פורסם מסמך שעניינו הליך קביעת קרנות נבחרות במסגרתו מפורטים כללי ההליך התחרותי החדש לפיו יבחר הממונה על שוק ההון קרנות פנסיה ברירת מחדל לתקופה שמיום 1 בנובמבר 2021 ועד ליום 31 באוקטובר 2024, ובכלל זה, מספר הקרנות שיבחרו, הפרמטרים לבחירת הקרנות, מתן העדפה לקרנות קטנות, ריצפת דמי ניהול שניתן יהיה להציע, תקרת דמי ניהול שניתן יהיה להציע, ומתן הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים.

בהמשך לכך, בחודש ספטמבר 2021, פרסם הממונה מסמך שעניינו תוצאות ההליך השלישי לקביעת קרנות פנסיה נבחרות הכולל הודעה בדבר בחירת הממונה על שוק ההון בארבע קרנות פנסיה חדשות אשר ישמשו "קרנות ברירת מחדל", שיעור דמי הניהול שיגבו והתנאים להם.

בחודש אוגוסט 2021 פורסם חוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל - עדכון אשר עניינו קביעת קריטריונים נוספים על פיהם יהיה רשאי מעסיק לערוך הליך תחרותי לבחירת קרן פנסיה ברירת מחדל עבור עובדיו.

ב. הרכב הכנסות דמי ניהול

מקרנות פנסיה

	דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			שיעור ממוצע של דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח			אחוזים		
הכנסות מפעילויות נמשכות						
מקרנות פנסיה:						
מקרן פנסיה מקיפה:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	127,513	98,738	90,889	1.70	1.86	2.10
דמי ניהול מנכסי הקרן	87,089	74,921	61,421	0.17	0.19	0.20
דמי ניהול ממקבלי קצבה	12,846	9,814	7,517	0.43	0.47	0.50
	227,448	183,473	159,827			
מקרן פנסיה משלימה:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	10,347	4,478	2,515	1.34	1.38	1.54
דמי ניהול מנכסי הקרן	3,148	2,424	1,965	0.18	0.25	0.33
דמי ניהול ממקבלי קצבה	923	828	792	0.61	0.79	1.08
	14,418	7,730	5,272			
מקרן פנסיה ותיקה יסוד עמית:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	984	1,109	1,188	6.28	6.26	6.21
דמי ניהול מנכסי הקרן	1,916	1,615	2,205	0.75	0.75	0.74
דמי ניהול ממקבלי קצבה	2,330	2,319	1,409	5.00	5.00	5.00
סך הכל דמי ניהול מתמלוגים	5,230	5,043	4,802			
מקרן פנסיה ותיקה מגן:						
דמי ניהול מנכסי הקרן (*)	3,748	1,001	-	0.62	0.62	-
מקרן פנסיה ותיקה גמלאות של עורכי דין בישראל:						
דמי ניהול מנכסי הקרן (*)	3,721	978	-	0.50	0.50	-
סך הכל דמי ניהול מקרנות הפנסיה	254,565	198,225	169,901			

(*) החל ממועד המיזוג, ה-1 באוקטובר 2021, ראה גם ביאור 1ה'.

באור 19 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

ג. הכנסות דמי ניהול

דמי ניהול מתגמולים בקופות גמל:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח			אחוזים		
הפניקס גמל לבני 50 ומטה	929	316	42	0.39	0.12	0.04
הפניקס גמל לבני 60 ומעלה	(37)	280	5	-	0.06	-
הפניקס גמל אג"ח ללא מניות	12	7	8	0.07	0.02	0.03
הפניקס גמל אג"ח עד 15% מניות	1	11	46	0.00	0.01	0.06
הפניקס גמל אג"ח עד 20% מניות	-	-	1	-	-	0.02
הפניקס גמל מסלול שריעה	(22)	25	-	-	1.91	-
הפניקס גמל שיקלי טווח קצר	1	-	(40)	0.01	-	-
הפניקס גמל השקעה מניות פאסיבי	(15)	15	-	-	0.03	-
הפניקס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות	(17)	18	-	-	0.06	-
הפניקס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות	(91)	94	-	-	0.13	-
הפניקס גמל להשקעה כללי	(511)	514	3	-	0.09	0.00
הפניקס גמל להשקעה שקלי טווח קצר	(2)	4	-	-	0.15	-
הפניקס גמל להשקעה מחקה מדד S&P 500	(174)	187	-	-	0.09	-
הפניקס גמל להשקעה שריעה	-	1	-	-	0.11	-
הפניקס גמל להשקעה מניות	(86)	87	-	-	0.30	-
סך הכל דמי ניהול מתגמולים	(12)	1,559	65			

דמי ניהול מצבירה בקופות גמל:

הפניקס גמולה מבטיחת תשואה	3,949	3,743	3,641	0.40	0.40	0.40
הפניקס גמל מחקה מדד S&P 500	10,711	4,973	1,349	0.52	0.52	0.53
הפניקס גמל אג"ח ללא מניות	8,000	7,450	7,350	0.61	0.63	0.65
הפניקס גמל אג"ח עד 15% מניות	17,812	15,475	12,496	0.59	0.59	0.61
הפניקס גמל אג"ח עד 20% מניות	-	-	956	-	-	0.56
הפניקס גמל לבני 50 ומטה	62,624	43,168	31,059	0.64	0.64	0.66
הפניקס גמל לבני 60 ומעלה	36,660	22,714	16,655	0.61	0.6	0.62
הפניקס גמל מסלול לבני 50 עד 60	27,534	13,599	7,048	0.61	0.57	0.59
הפניקס גמל מסלול מניות	5,220	2,322	1,234	0.57	0.53	0.53
הפניקס גמל פאסיבי- לבני 60 ומעלה	1,237	1,046	1,060	0.57	0.58	0.59
הפניקס גמל פאסיבי לבני 50 ומטה	597	332	201	0.61	0.57	0.59
הפניקס גמל פאסיבי לבני 50 עד 60	2,246	2,438	2,663	0.60	0.60	0.60
הפניקס גמל שקלי טווח קצר	959	633	982	0.53	0.52	0.51
הפניקס גמל שריעה	92	25	-	0.6	0.57	-
הפניקס גמל להשקעה מחקה מדד S&P 500	4,362	1,424	20	0.56	0.54	0.53
הפניקס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות	475	325	227	0.64	0.60	0.59
הפניקס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות	1,624	953	577	0.62	0.61	0.6
הפניקס גמל להשקעה כללי	10,353	5,030	2,524	0.62	0.57	0.58
הפניקס גמל להשקעה כללי פאסיבי	366	217	157	0.58	0.57	0.56
הפניקס גמל להשקעה פאסיבי מדדי מניות	1,292	844	517	0.57	0.57	0.52

באור 19 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

ג. הכנסות דמי ניהול (המשך)

דמי ניהול מתגמולים בקופות גמל (המשך):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח			אחוזים		
הפניקס גמל להשקעה שקלי טווח קצר	188	33	44	0.66	0.65	0.55
הפניקס גמל להשקעה שריעה	29	4	-	0.64	0.64	-
הפניקס גמל להשקעה מניות	1,045	89	-	0.62	0.59	-
הפניקס השתלמות מחקה מדד 500 S&P	13,701	5,437	1,174	0.53	0.53	0.57
הפניקס השתלמות אג"ח ללא מניות	5,747	4,868	4,563	0.66	0.69	0.71
הפניקס השתלמות אג"ח עד 15% מניות	19,647	18,531	17,554	0.65	0.65	0.67
הפניקס השתלמות אג"ח עד 25% מניות	6,094	4,125	2,866	0.62	0.64	0.67
הפניקס השתלמות הלכה	879	621	461	0.68	0.69	0.72
הפניקס השתלמות כללי	85,804	48,872	31,904	0.68	0.66	0.68
הפניקס השתלמות לטווח קצר	39,071	40,691	36,428	0.68	0.69	0.73
הפניקס השתלמות מניות	9,658	4,358	2,361	0.61	0.59	0.61
הפניקס השתלמות פאסיבי-כללי	2,405	2,459	2,591	0.62	0.63	0.63
הפניקס השתלמות פאסיבי-מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות	-	-	564	-	-	0.58
הפניקס השתלמות שקלי טווח קצר	1,642	1,422	1,815	0.58	0.6	0.6
הפניקס השתלמות שריעה	221	57	-	0.76	0.75	-
הפניקס חיסכון לכל ילד	2,167	1,269	734	-	-	-
הפניקס מרכזית לפיצויים	5,145	5,178	4,373	0.60	0.67	0.73
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדי אג"ח	174	74	19	0.49	0.56	0.44
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדי מניות	38	41	27	0.67	0.7	0.72
הפניקס מרכזית לפיצויים מחקה מדדים	72	79	73	0.6	0.59	0.59
הפניקס מרכזית לפיצויים עד 15% מניות	952	1,113	1,143	0.61	0.62	0.62
הפניקס מרכזית לפיצויים צמוד מדד	151	190	212	0.54	0.57	0.59
הפניקס מרכזית לפיצויים שיקלי קצר	4	3	3	0.68	0.53	0.53
הפניקס מרכזית לפיצויים שקלי	94	115	124	0.47	0.48	0.47
הפניקס מרכזית לפיצויים רב מסלולית-סנונית	389	122	-	0.36	0.33	-
הפניקס גמל מסלולית לפיצויים רבת מסלולים	272	275	236	0.11	0.11	0.11
הפניקס קופה לתשלום דמי מחלה	27	7	-	0.20	0.20	-
הפניקס תגמולים בניהול אישי- לשעבר אי בי אי	1,326	817	180	0.22	0.22	0.23
הפניקס השתלמות בניהול אישי- לשעבר אי בי אי	727	944	105	0.16	0.16	0.17
הפניקס השתלמות בניהול אישי	1,241	1,006	846	0.23	0.23	0.23
הפניקס גמל בניהול אישי	2,564	2,563	2,348	0.18	0.18	0.18
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ	86	9	-	-	-	-
קופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת נגה ניהול מערכות החשמל בע"מ	1,080	290	-	-	-	-
קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	2,586	702	-	-	-	-

באור 19 - הכנסות מדמי ניהול (המשך)

ג. הכנסות דמי ניהול (המשך)

דמי ניהול מתגמולים בקופות גמל (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
	אלפי ש"ח			אחוזים		
סך הכל דמי ניהול מצבירה	401,339	273,075	203,464			
סך הכל דמי ניהול מקופות גמל	401,327	274,634	203,529			
פיצוי שניתן לעמיתים	(1,306)	(2,140)	(4,310)			
סך הכל דמי ניהול מקופות גמל, נטו	400,021	272,494	199,219			

באור 20 - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תגמולים ותשלומים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
	נכסים מנוהלים	תקבולים	תשלומים
		אלפי ש"ח	
קרן פנסיה מקיפה	61,069,893	7,490,017	1,212,055
קרן פנסיה משלימה	2,338,331	743,329	7,251
קרן פנסיה ותיקה	2,996,204	26,810	104,412
הפניקס גמל	28,519,246	908,226	979,370
הפניקס השתלמות	28,786,211	2,922,472	1,486,754
הפניקס גמל להשקעה	3,467,041	855,122	304,793
הפניקס חסכון לכל ילד	998,773	162,930	30,382
הפניקס מרכזית לפיצויים	1,118,674	-	80,332
הפניקס מסלולית לפיצויים	238,288	-	-
הפניקס גמולה מבטיחת תשואה	1,016,001	8,057	16,802
הפניקס מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	14	-	-
הפניקס קופה לדמי מחלה	3,099	-	209
הפניקס גמל בניהול אישי	1,430,901	-	5,832
הפניקס השתלמות בניהול אישי	536,399	28,082	9,580
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל	3,449,909	4,341	255,442
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת ניהול המערכת	349,530	12,821	324
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד	110,136	1,280	53,585
סך הכל	136,428,650	13,163,487	4,547,123

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
	נכסים מנוהלים	תקבולים	תשלומים
		אלפי ש"ח	
קרן פנסיה מקיפה	48,391,133	5,307,789	980,677
קרן פנסיה משלימה	1,355,527	325,447	9,598
קרן פנסיה ותיקה	3,314,529	29,541	95,811
הפניקס גמל	28,436,908	1,476,131	574,594
הפניקס השתלמות	27,902,978	1,969,245	826,859
הפניקס גמל להשקעה	2,964,879	1,013,090	94,436
הפניקס חסכון לכל ילד	942,699	97,795	10,627
הפניקס מרכזית לפיצויים	1,330,732	-	50,615
הפניקס מסלולית לפיצויים	262,689	-	-
הפניקס גמולה מבטיחת תשואה	949,351	7,410	25,401
הפניקס מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	-	1,030	3,414
הפניקס קופה לדמי מחלה	3,619	-	-
הפניקס גמל בניהול אישי	3,086,987	117,568	21,004
הפניקס השתלמות בניהול אישי	1,850,244	89,658	24,218
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל	4,025,693	54,187	251,686
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת ניהול המערכת	364,409	162,649	-
קופה מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד	168,657	184,923	-
סך הכל	125,351,034	10,836,463	2,968,940

באור 20 - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

ב. העברות כספים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
	פנסיה	גמל	סה"כ
	אלפי ש"ח		
העברות לחברה מגופים אחרים			
העברות מחברות ביטוח	1,569,150	68,480	1,637,630
העברות מקרנות פנסיה	10,709,351	92,011	10,801,362
העברות מקופות גמל	230,371	8,771,147	9,001,518
סך הכל העברות לחברה	12,508,872	8,931,638	21,440,510
העברות מהחברה לגופים אחרים			
העברות לחברות ביטוח	63,244	164,450	227,694
העברות לקרנות פנסיה	2,894,162	195,252	3,089,414
העברות לקופות גמל	154,025	3,279,969	3,433,994
סך הכל העברות מחברה	3,111,431	3,639,671	6,751,102
העברות, נטו	9,397,441	5,291,967	14,689,408

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
	פנסיה	גמל	סה"כ
	אלפי ש"ח		
העברות לחברה מגופים אחרים			
העברות מחברות ביטוח	813,165	165,357	978,522
העברות מקרנות פנסיה	5,320,584	40,244	5,360,828
העברות מקופות גמל	111,702	8,184,029	8,295,731
סך הכל העברות לחברה	6,245,451	8,389,630	14,635,081
העברות מהחברה לגופים אחרים			
העברות לחברות ביטוח	89,189	160,973	250,162
העברות לקרנות פנסיה	2,550,553	152,141	2,702,694
העברות לקופות גמל	146,567	2,097,863	2,244,430
סך הכל העברות מחברה	2,786,309	2,410,977	5,197,286
העברות, נטו	3,459,142	5,978,653	9,437,795

באור 20 - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

ג. להלן סכום העודף (הגרעון) האקטוארי שחושב בקרנות הפנסיה שבניהול החברה ושיעור העדכון של היתרות למבוטחים והקצבה לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה לפני קיזוז בשל חלוקת תשואה דמוגרפית שבוצעה במהלך השנה:

	קרן מקיפה		קרן משלימה	
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2022	2021	2022	2021
	אלפי ש"ח			
סך העודף (הגרעון) האקטוארי למבוטחי הקרן ולמקבלי הקצבה בקרן	51,306	90,872	769	(70)
	%			
שיעור עדכון יתרות:				
מבוטחים(*)	0.10	0.22	0.06	0.03
זכאים קיימים לפנסיה	(0.79)	0.37	0.00	0.00
מקבלי קצבה קיימים	0.34	0.22	0.15	(0.90)
פנסיונרים(**)	(4.15)	3.02	(11.25)	1.48

*) שיעור עדכון יתרות מבוטחים בקרן המשלימה מתייחס למסלול יסוד בלבד.

**) השיעור המוצג הינו שיעור העדכון עבור מי שהיה זכאי לפנסיה מתחילת השנה.

באור 21 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021(*)	2020
	אלפי ש"ח		
רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה הפרשי שער ודיבידנד בגין:			
נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	(7,424)	9,090	(3,513)
הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד	95,807	66,862	40,065
הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים	1,276	9,651	1,556
רווח מהפרשי שער בגין השקעות שאינן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים	1,142	-	-
הכנסות מדיבידנד	626	-	-
	91,427	85,603	38,108
רווחים (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים	(17)	778	-
סך הכל רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון	91,410	86,381	37,704

(*) כולל מיזוג של חברה קשורה החל מ-1 באוקטובר ראה באור 1ה'.

באור 22 - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021 (*)	2020
	אלפי ש"ח		
הוצאות רכישה:			
עמלות רכישה	462,431	241,313	94,370
הוצאות רכישה אחרות	21,128	17,127	16,179
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(359,485)	(180,157)	(48,449)
סה"כ הוצאות רכישה	124,074	78,283	62,100
עמלות שוטפות אחרות	154,339	105,807(**)	74,197(**)
עמלות הפצה לבנקים	15,202	12,368	10,819
מטריה ביטוחית	36	42	141
הוצאות שיווק ורכישה אחרות	33,319	16,011	30,454
	202,896	134,228	115,611
בניכוי דמי סליקה	(11,516)	(3,752) (**)	(4,802) (**)
סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה	315,454	208,759	172,909

(*) כולל מיזוג של חברה קשורה החל מ-1 באוקטובר ראה באור 1ה'.

(**) סווג מחדש.

באור 23 - הוצאות הנהלה וכלליות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021(*)	2020
	אלפי ש"ח		
שכר עבודה נלוות ורכב	57,624	49,223	66,566
השתתפות בהוצאות חברה קשורה (**)	118,410	106,857	88,541
אחזקת משרדים ותקשורת	9,116	10,505	2,604
ייעוץ משפטי ומקצועי	9,604	26,769	3,831
תשלום לגורם מתפעל	10,964	8,242	7,049
שיווק ופרסום	1,098	1,368	1,917
השתתפות בהוצאות חברה קשורה	8,589	7,721	12,611
הוצאות ניהול השקעות לחברה קשורה	37,237	29,088	19,415
ביטוחים	1,858	3,913	1,122
פחת והפחתות	5,724	5,576	2,885
אחרות	1,581	5,307	3,810
סה"כ	261,805	254,569	210,351
בניכוי סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	(54,447)	(33,226)	(46,633)
הוצאות הנהלה וכלליות	207,358	221,343	163,718

(*) כולל מיזוג של חברה קשורה החל מ-1 באוקטובר ראה באור 1ה'.

(**) עד לחודש יוני 2021 בעלת השליטה בחברה הייתה הפניקס חברה לביטוח בע"מ . החל מתאריך זה החברה הנה בשליטת הפניקס אחזקות בע"מ.

באור 24 - הוצאות אחרות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021 (*)	2020
	אלפי ש"ח		
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים	12,420	12,679	9,827
דמי סליקה	11,516	3,752	4,802
סך הכל	23,936	16,431	14,627

(*) כולל מיזוג של חברה קשורה החל מ-1 באוקטובר ראה באור 1ה'.

באור 25 - הוצאות מימון

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2022	2021 (*)	2020
	אלפי ש"ח		
בגין הלוואות מחברת האם	13,255	4,019	-
בגין התחייבות חכירה	85	138	108
הפרשי שער מטבע חוץ	(1)	69	(70)
עמלות והוצאות מימון אחרות	381	43	22
סך הכל	13,720	4,269	60

(*) כולל מיזוג של חברה קשורה החל מ-1 באוקטובר ראה באור 1ה'.

באור 26 - צדדים קשורים והתקשרויות

א. התקשרויות

1) החברה שוכרת מהפניקס חברה לביטוח בע"מ (צד קשור) משרדים בהתאם להסכם בין הצדדים.

2) החברה התקשרה עם אקסלנס נשואה שירותים בע"מ (צד קשור) בהסכם לקבלת שירותים הכוללים בין היתר: שירותי מערכות מידע, אבטחת מידע, תשתיות וגיבויים.

3) החברה מקבלת שירותי תפעול מהפניקס ביטוח (צד קשור) הכוללים, בין היתר, שירותי ניהול סיכונים, שירותי תפעול השקעות, שירותי חשבות שכר, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי מכירות, שירותי מנהל ולוגיסטיקה, שירותי תפעול, לרבות תפעול קרנות פנסיה ושירותים נוספים כמפורט בהסכם בין הצדדים.

4) קרנות הפנסיה העמידו ביטחונות להבטחת חובות לבנק בקשר עם יצירתן של אופציות ו/או קנייתן ו/או יצירתם של חוזים עתידיים כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב 2012.

5) במסגרת הפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה, נכון לתקופת הדוח לחברה הסכם ביטוח משנה עם חברת SWISS RE. החל משנת 2023 לחברה הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ אשר החליף את הסכם ביטוח המשנה עם חברת SWISS RE. ההסכם החדש מכסה את כל התביעות שתאריך האירוע שלהם הוא מיום 1.1.2023. עם כניסתו לתוקף של ההסכם עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ, ההסכם עם חברת SWISS RE יכנס ל-Run Off. הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב-10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ-90% מועבר למבטח המשנה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ. פרמיית ביטוח המשנה מבוססת על פרמיית הסיכון הנקבעת על ידי הוראות ההסדר התחיקתי. החברה התקשרה עם הפניקס השקעות ופיננסים (צד קשור), בהסכם לקבלת שירותי ניהול השקעות בגין קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה.

6) החברה התקשרה עם חברת ק.ס.ס. תעודות סל אחזקות בע"מ (צד קשור) אשר מוזגה לחברת הפניקס בית השקעות בע"מ (ובשמה הקודם אקסלנס בית השקעות בע"מ) ביום 25.1.2023. (להלן: " הפניקס בית השקעות") בהסכם למתן שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים לפיו תעניק ק.ס.ס לחברה, בין היתר, שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים.

באור 26 - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

א. התקשרויות (המשך)

7) החברה התקשרה בהסכם עם מל"מ תפעול גמל בע"מ אשר מוזגה בשנת 2021 לחברת מלמ גמל ופנסיה בע"מ, לפיו מלמ מעניקה להפניקס פנסיה וגמל בע"מ שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהולה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים בשיעור הנגזר מהיקף נכסי העמיתים. ההסכם אינו מוגבל בתקופת זמן קצובה כאשר קיים בהסכם מנגנון לסיום ההסכם בהודעה מראש על פי תנאי ההסכם.

8) לחברה הסכם מול מל"מ שכר וכן מול חילן (להלן: "מל"מ שכר וחילן") לפיו מל"מ שכר וחילן מספקות לחברה מערכת לניהול חישובי מס וקצבאות פנסיה לעמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

9) במסגרת מיזוג הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ לחברה, כמפורט בביאור 1 לעיל הוסב לחברה הסכם עם מלמ לפיו מלמ מעניקה לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקרנות הפנסיה הוותיקות אשר נוהלו ע"י הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ והועברו לניהול החברה.

10) החברה התקשרה בהסכם למתן שירותי תפעול וניהול חשבונות עמיתי קופות גמל עם בנק מזרחי טפחות בע"מ. בשנת 2021 הוארך ההסכם כאמור לתקופה נוספת עד סוף שנת 2026 כאשר ההסכם כולל מנגנון הארכה אוטומטי ומנגנון ביטול.

11) החברה התקשרה בהסכמי הפצה להפצת קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה עם מרבית התאגידים הבנקאיים בישראל.

12) לחברה הסכם מול מדיטון רשות מרכזים רפואיים בע"מ (להלן: "מדיטון") לפיו מדיטון מספקת לחברה שירותי "רופא קרן" וועדות רפואיות בהתאם להגדרתם בתקנון קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

13) לחברה הסכם מול מדיסרוושור בע"מ (להלן: "מדישור") לפיו מדישור מספקת לחברה שירותי ועדת ערר על ועדות רפואיות של קרן הפנסיה בהתאם לדרישות תקנון קרן הפנסיה.

14) לחברה הסכם עם חברת מדיקל פרימיום טאץ (להל: "מדיקל") לפיו מדיקל מספקת לחברה שירותי "רופא קרן" וועדות רפואיות בהתאם להגדרתם בתקנון קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה.

15) לחברה הסכם עם ישעיהו אורזיצר לפיו אורזיצר נותן שירותי אקטואריה לקרן הפנסיה הוותיקה- יסוד עמית.

16) במסגרת פעילות קבוצת הפניקס קיימים הסכמי השאלות עובדים, בין היתר, לצורך שיווק מוצרי הקבוצה ותפעול.

17) ביום 14 בדצמבר 2021 חתמו הפניקס ביטוח והחברה על הסכם קיבוצי חדש בינן ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד העובדים הארצי של עובדי הפניקס אשר האריך את הוראות ההסכם הקיבוצי שהיה קיים בחברה עד לאותו המועד למעט שינויים שנעשו במסגרת ההסכם הקיבוצי החדש. תקופת ההסכם הינה לשלוש שנים החל מיום 1 בינואר 2022 ועד ליום 31 בדצמבר 2024 והוא חל על כל עובדי קבוצת הפניקס בחברות האמורות, למעט מנהלים בדרג שהוגדר בהסכם ועובדים בתפקידים ספציפיים שהוחרגו מההסכם. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.6.7 לדוח עסקי התאגיד.

באור 26 - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

ב. יתרות של צדדים קשורים

	בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	בעל עניין (*) וצדדים קשורים אחרים	בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	בעל עניין (*) וצדדים קשורים אחרים
	2022			2021		
	אלפי ש"ח					
קרנות פנסיה	-	15,628	-	-	14,451	-
קופות גמל	-	37,652	-	-	35,712	-
הפניקס השקעות בע"מ	-	-	(2,930)	-	-	
הפניקס אחזקות בע"מ הלואה שנתקבלה	(298,671)	-	-	(285,416)	-	-
הפניקס חברה לביטוח בע"מ (**)		-	(445,324)	-	-	(131,018)
הפניקס חברה לביטוח בע"מ הלוואה שניתנה (*)	-	-	-	1,606	-	-
אקסלנס נשואה ניהול השקעות בע"מ	-	-	(5)	-	-	-
אקסלנס נשואה שירותים בע"מ	-	-	(1,018)	-	-	815
הלמן אלדובי חחי גמל בע"מ	-	-	157	-	-	73
הלמן אלדובי סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ	-	-	1,559	-	-	1,559
הלמן אלדובי קרנות השקעה בע"מ	-	-	95	-	-	1,479
הלמן אלדובי הלוואות חברתיות	-	-	-	-	-	1,204
קוואליטי סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ	-	-	1,317	-	-	362
הלמן אלדובי בית השקעות בע"מ	-	-	-	-	-	(190)
קסם תעודות סל אחזקות בע"מ	-	-	-	-	-	(136)
	(298,671)	53,280	(446,149)	(283,810)	50,163	(125,852)

(*) ההלוואה נושאת ריבית הגבוהה מבין תשואת תיק ההשקעות החופשיות של חברת האם או ריבית 3 י' לפקודת מס הכנסה. ההסכם בין הפניקס חברה לביטוח לחברה מוארך אוטומטי מידי שנה, לחברה קיימת זכות פירעון מוקדם של ההלוואה כולה או חלקה בכל עת.

(**) נכון למועד פרסום הדוחות ,פרעה החברה סך של כ-150 מיליון ש"ח מתוך החוב. לגבי יתרת החוב תפרע החברה כנגד קבלת הלוואה. תנאי ההלוואה וזהות המלווה טרם נקבעו.

באור 26 - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

ג. עסקאות עם צדדים קשורים

	בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	צדדים קשורים אחרים
	2022		
	אלפי ש"ח		
הכנסות דמי ניהול	-	654,586	-
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות ראה סעיף א' לעיל	-	-	(166,121)
הוצאות מימון	(13,255)	-	-
	(13,255)	654,586	(166,121)

	בעל שליטה (החברה האם) (*)	קופ"ג \ קרן פנסיה	צדדים קשורים אחרים
	2021		
	אלפי ש"ח		
הכנסות דמי ניהול	-	470,719	-
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות ראה סעיף א' לעיל	-	-	(143,077)
רכישת נכסים	-	-	(6,732)
הכנסות מימון	-	-	965
הוצאות מימון	(4,019)	-	-
	(4,019)	470,719	(148,844)

	בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	צדדים קשורים אחרים
	2020		
	אלפי ש"ח		
הכנסות דמי ניהול	-	369,120	-
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות ראה סעיף א' לעיל	(88,541)	-	(32,026)
רכישת נכסים	6,500	-	-
הכנסות מימון	2,410	-	-
הוצאות אחרות	-	-	(66)
	(79,631)	369,120	(32,092)

(*) עד לחודש יוני 2021 בעלת השליטה בחברה היתה הפניקס חברה לביטוח בע"מ . החל מתאריך זה החברה הנה בשליטת הפניקס אחזקות בע"מ.

באור 26 - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

ד. הטבות אנשי מפתח ניהוליים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2022		2021		2020	
	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח
הטבות לעובדים לטווח קצר	5	5,381	7	6,123	6	3,876

ה. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2022		2021		2020	
	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח
סך ההטבות בגין דירקטורים שאינם מועסקים	3	687	3	432	3	506

באור 27 - ניהול סיכונים

א. כללי

החברה פועלת בתחום קרנות הפנסיה החדשות המאוזנות והותיקות וקופות הגמל. פעילות החברה חושפת אותה לסיכונים הבאים:

- סיכוני מאקרו לרבות מצב המשק ורמת התעסוקה.
- סיכוני שוק לרבות סיכון ריבית.
- סיכוני נזילות.
- סיכון אשראי.
- סיכוני סייבר.
- סיכונים תפעוליים, מערכות מידע, מיקור חוץ ומעילות והונאות.
- סיכונים אקטואריים.
- סיכונים משפטיים לרבות תקדימים משפטיים ותביעות ותובענות ייצוגיות.
- סיכוני רגולציה וציות.
- סיכון מוניטין ופגיעה באיתנותה הפיננסית של החברה.
- סיכונים עסקיים לרבות סיכוני תחרות, שינוי בטעמי הציבור ורמת שימור התיק.

סיכוני מאקרו - סיכונים הנובעים ממצב המשק ורמת התעסוקה. מיתון במשק וירידה ברמת התעסוקה, עלולים לגרום לירידה בהיקף ההפקדות באפיקי חיסכון ארוך הטווח השונים, ואף למשיכת חסכונות פנסיוניים לצורך צריכה בהווה, לגידול בחובות אבודים ולהחרפת התחרות בתחומי הפעילות השונים. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023, מתקיימים בכנסת הליכים לתיקוני חקיקה מהותיים. ככל ושינויים אלו יתפסו על ידי השוק כפוגעים בחוזק ובעצמאות מוסדות המדינה, ומגבירים את חוסר הוודאות בסביבת ההשקעות, הדבר עלול לפגוע בפעילות הכלכלית במשק לרבות השקעות פרטיות, היקף השקעות זרות וכן חברות דירוג האשראי עשויות להתייחס להתפתחויות אלה.

סיכוני שוק - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים או התחייבויות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק אליהם חשופה החברה הינם סיכוני הנובעים משינויים בשערי הריבית, ובמדד המחירים לצרכן, בשערי החליפין ובשערי המניות.

סיכוני אשראי - סיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של לווה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים במרווחי האשראי בשוק ההון.

סיכוני שוק ואשראי להם חשופה הקרן עלולים להשפיע לרעה על תזרימי ההכנסות של החברה המנהלת באופן ישיר לאור שינוי בסך הנכסים המנוהלים וכן באופן עקיף לאור רגישות החוסכים לתשואות בפועל ביחס לתשואות קרנות מתחרות ובהתאם להוביל לסיכון מוניטין ולהחרפת סיכון התחרות.

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

א. כללי (המשך)

סיכוני נזילות - הסיכון להפסד כתוצאה מצורך אפשרי במימוש נכסים במחירים נמוכים ממחירי השוק, וגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר, או קושי לעמידה בהתחייבויות, העלולים לנבוע מאי וודאות לגבי מועד תשלום התחייבויות הקבוצה.

סיכוני תפעוליים - הסיכון להפסד או לפגיעה במוניטין החברה, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

סיכוני סייבר - סיכון להפסד, פגיעה במוניטין החברה, פגיעה בפרטיות העמיתים וסיכונים נוספים העלולים לנבוע מהתרחשות תקיפת סייבר המהווה תקיפה במרחב הסייבר או פעילות אחרת שנועדו לסכן נכסי סייבר או מערכות ותשתיות הנתמכות על ידם, משימוש לא מורשה בזהות, הפרעה לפעילות על ידי פגיעה בפעילות הרשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים דיגיטליים, החדרה של קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכת או חשיפת מידע.

סיכונים אקטואריים - נובעים מאי הוודאות בתשלום לעמיתים בהתייחס להנחות הנוגעות לשיעורי תמותה/אריכות חיים, הוצאות, ביטולים או פדיונות. סיכונים אלו חלים על העמיתים, כאשר השפעתם על החברה המנהלת הינה בהיבט של דמי הניהול.

סיכונים משפטיים - החברה חשופה להחלטות שיפוטיות אשר עשויות להוות תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילותה ולגרום לעלויות שלא היו צפויות .כמו כן, חשופה החברה לתביעות בעלות פוטנציאל להפוך לתובענות ייצוגיות, שכן החברה עלולה להימצא חייבת בגינן סכומים מהותיים.

סיכוני רגולציה וציות – סיכונים הנובעים מהשפעת שינויים רגולטורים על הדיווח הכספי, הפעילות העסקית והרווחיות. כמו כן, אי-עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה להביא להטלת סנקציות וקנסות כספיים על החברה. פעילות החברה כפופה לדרישות רגולטוריות ענפות, לרבות פיקוח על דמי הניהול הנגבים. קיימת מגמה מתמשכת של החמרה והוספה של דרישות רגולציה, וכן של הגברת האכיפה של דרישות אלו. בנוסף לרגולציה בתחומי הפנסיה והגמל, כפופה החברה לדרישות רגולטוריות בתחום דיני ניירות ערך ודיני החברות, אשר אי עמידה בהן עלולה לגרור אחריה סנקציות וכן פגיעה במוניטין.

סיכון מוניטין - מוניטין החברה, איתנותה הפיננסית ושמה הטוב מהווים גורם חשוב בהיקף הפעילות והרווחיות של החברה, בהתקשרות עם לקוחות חדשים ובשמירה על לקוחות קיימים. סיכון זה עשוי להיות סיכון תוצאתי של התממשות סיכונים אחרים.

סיכונים עסקיים - סיכון לפגיעה ברווחיות החברה כתוצאה משינויים בסביבה העסקית, לרבות עלייה בעוצמת התחרות בתחומים בהם החברה פועלת עלולה לפגוע ברווחיות החברה. התגברות התחרות יכולה להיות בין היתר בהחרפת התחרות בין מתחרים קיימים, בכניסת מתחרים חדשים, ובכניסת ערוצי הפצה חדשים. הפעילות בתחום הפנסיה חשופה לביטולים ופדיונות במהלך תקופת ההתקשרות. יכולת החברה לשמר את התיק הקיים שלה תלויה, בין היתר, ביכולתה להשיג תשואות אטרקטיביות ביחס למתחרותיה. נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים במסגרת התחומים השונים עשויים להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל הרווחיות בתחומים השונים.

החשיפה לסיכונים הנ"ל נובעת בחלקה מההשקעות הישירות של החברה ובחלקה מהשקעות בקרנות המנוהלות ודמי הניהול הנגבים. בביאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של החברה לכל אחד מהסיכונים לעיל, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול הסיכון.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה נועד לתמוך ולהגן עליה מפני הפסדים לא צפויים שעלולים למנוע ממנה להשיג את יעדיה העסקיים, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות.
מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מתבססת על תפיסת ניהול סיכונים כלל תאגידית (Firm Wide Risk Management). על פי תפיסה זו תהליכי ניהול הסיכונים (זיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח), לגבי כל סוג סיכון מהותי, מבוצע לרוחב הפעילויות בחברה. אבני היסוד של תפיסה זו הינן: ניהול סיכונים מקיף, צופה פני עתיד ודינאמי. הממשל התאגידי לניהול סיכונים מבוסס על תפיסת שלושת קווי הגנה. יחידת ניהול הסיכונים פועלת להטמעת תרבות ניהול סיכונים בחברה המשקפת הבנה של הפעילות העסקית והסיכונים הכרוכים בה, תוך איתגור מתמיד של קווי העסקים השונים ע"י פונקציות הבקרה וניהול הסיכונים.
היחידה לניהול הסיכונים ממונה על תהליך המיפוי, זיהוי, בקרה, התראה, כימות ודיווח של הסיכונים אליהם חשופה החברה. תהליך ניהול הסיכונים מתבצע בשיתוף פעולה עם יחידות תומכות הכוללות את השקעות וחשבות. החברה מייחסת חשיבות רבה למעורבות הדירקטוריון וועדות ההשקעה בתהליך ניהול הסיכונים. לפחות אחת לשנה מובא בפני הדירקטוריון וועדות ההשקעה דוח זיהוי ומיפוי של הסיכונים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה, תיאור רמת החשיפה לסיכונים שזוהו, תיאור אמצעי הבקרה על סיכונים אלו והמלצות לשיפור הבקרות, ככל שנדרש.

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

להלן פירוט התהליכים והשיטות בניהול הסיכונים השונים:
סיכוני שוק

החברה מבצעת את השקעותיה ואת השקעת הקרנות שבניהולה בכפוף למדיניות הנקבעת ע"י הדירקטוריון ומיושמת ע"י ועדת ההשקעות, בכפוף לתקנות ההשקעה.

החברה הטמיעה מערכות שונות לצורך בקרה אחר סיכוני השוק בפניהם היא ניצבת. הבקרות נשענות על חישובי VAR ותרחישי קיצון שונים שהוגדרו על ידי החברה, תוך שימוש בשיטות מקובלות לביצוען. מדידת הסיכון מתבצעת במתודולוגיות מקובלות המבוססות על חישובי VAR ותרחישי קיצון, אשר מתבצעים לפי תרחיש המוגדר כתוצאה של שינויים קיצוניים וסימולטאניים בפרמטרים העיקריים של סיכוני השוק הכוללים שערי ריבית, שערי חליפין, ואינפלציה תוך התחשבות בקשרי הגומלין (קורלציות) הקיימים בין גורמי הסיכון השונים. הדירקטוריון קבע מגבלות לערכי הסיכון והוא מקבל דיווח בדבר עמידה בהן. דוחות שוטפים המרכזים את הניתוחים כאמור מוגשים לעיון ועדת ההשקעות, המתכנסות באופן תדיר.

בנוסף, מתקיימים דיונים ומבוצעות בקרות שוטפות על נתוני הפוזיציות ועל התפתחות ושינויים בשווקים על-ידי מחלקת ההשקעות. כמו כן, קיימות בקרות שוטפות ביחידת ה-Back Office לגבי שלמות ואמינות הנתונים. בנוסף, קיימות בקרות לעמידה במגבלות הדירקטוריון, ועדות ההשקעה ותקנות ההשקעה, אשר נבדקות באופן שוטף ביחידה לבקרת השקעות.
הדירקטוריון קבע מגבלות חשיפה כוללת (לרבות: אג"ח, הלוואות, מניות, וכו'), כאשר המגבלות מתייחסות למנפיק בודד, קבוצת לווים, ענף, פיזור גיאוגרפי ודירוג. דוחות בדבר החשיפות והעמידה במגבלות מוצגים לוועדות ההשקעה ולדירקטוריון.

סיכוני נזילות

סיכוני הנזילות מנוהלים במסגרת מודל שפותח עבור חברה. החישובים מתבססים על מתודולוגיות מקובלות בתחום ובוחנות השפעה של תרחיש קיצון על יכולת החברה להנזיל את נכסי הקופות. במהלך שנת הדיווח הופקו דוחות שוטפים, אשר ריכזו את הניתוחים כאמור. כמו כן, מדווחות תוצאות המודל לדירקטוריון ולועדת ההשקעות.

במסגרת ועדת ההשקעות נבחנות יתרות המזומנים, תוך הסתכלות כוללת על צורכי הנזילות של החברה והמצב בשווקים הפיננסיים.

סיכוני אשראי

קיימת מדיניות חשיפה לסיכוני אשראי, במסגרתה נקבעו נהלים לאישור ולמתן הלוואות, החל מסמכויות אישור דרך בחינת דירוג הלווה ואנליזות, ועד אישור דרג בכיר או ועדת ההשקעות/האשראי הרלבנטית ככל שנדרש, הכל בכפוף לסוג ההלוואה וסכומה. מדיניות האשראי של החברה מתבססת בין היתר על כושר שירות החוב של הלווה, איתנותו הפיננסית, פיזור תיק האשראי בין מספר רב של לווים וכו'.

באופן תדיר, מופקים דוחות מפורטים בדבר החשיפה הכוללת בתיקי ההשקעות בחתכים שונים כגון: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצה, חשיפה גיאוגרפית, חשיפה לדירוגי אשראי וכו'. הדירקטוריון קבע מגבלות לשיעור החשיפה המקסימלית לכל אחד מהחתכים שהוזכרו, ועל בסיס הדוחות המופקים מדווחות "חריגות" באם קיימות לוועדת ההשקעות ולדירקטוריון.

הפניקס פיתחה והטמיעה מודל לדירוג אשראי עסקי, אשר אושר על-ידי המפקח. המודל מורכב מנדבך כמותי ומנדבך איכותי ולוקח בחשבון הן את איכות האשראי של הלווה והן את איכות הבטוחות. בנוסף, משלבים חישובי ה-VAR וה- STRESS את סיכון "המרווח" (Spread Risk) לצורך כימות סיכון האשראי.
אגף ניהול סיכונים מבצע ניתוח ודירוג מקבילי של אשראים חדשים המובאים לאישור ועדת האשראי ומוציאה עמדת התייחסות המנתח את הסיכונים המרכזיים בו.

החברה מינתה פורום חוב הכולל אנשי השקעות, חשבות וניהול סיכונים, שמטרתו לבצע תהליך של בקרה וסיווג חובות בעייתיים ולדווח לדירקטוריון.

סיכון תפעולי לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע

במהלך פעילותה העסקית חשופה החברה לסיכונים תפעוליים רבים כגון כשל מערכות פנימיות, כשלים במערכות, טעויות אנוש (עובדים, סוכנים וספקים), מעילות והונאות, סיכוני אבטחת מידע, פשעי מחשב ונזקים חיצוניים כגון רעידת אדמה. התממשות של אחד או יותר מסיכונים אלו עשויה להסב נזק רב.

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

ניהול הסיכונים התפעוליים כולל מגוון בקרות ברמות השונות. החל מבקרות כגון: פעילות ועדת הביקורת ודיוני ביקורת בפורום מנכ"ל, דרך בקרות המוטמעות בתהליך העסקי עצמו ובקרות באפליקציות במערכות המידע. מערך הבקרות מתבסס הן על נהלי ונוהגי עבודה המוגדרים על ידי המנהלים האחראים על הפעילות והן בהתבסס על דרישות רגולטוריות כדוגמת חוזר מעילות והונאות, אבטחת מידע ו-SOX 404. קיימים גופי בקרה נוספים בתחום העסקי.

מערך הביקורת הפנימית בקבוצה מבצע בקרות על מגוון תחומי פעילות ובין השאר, בוחן את קיום הבקרות מול הסיכונים התפעוליים תוך מתן המלצות לחיזוק הבקרות ושיפורן. הפניקס ביצעה תהליך שמטרתו הערכת הסיכונים התפעוליים העיקריים. במסגרת התהליך מופו ודורגו תהליכי הליבה בקבוצה וכן "הוצפו" הסיכונים העיקריים הנגזרים מהם.

סיכוני סייבר ואבטחת מידע

ניהול סיכוני הסייבר ואבטחת המידע מתנהל ברמת הקבוצה. הקבוצה מקיימת הערכות מוקדמת להתמודדות עם סיכון סייבר בכלל ועם תקיפת סייבר בפרט לרבות באמצעות קביעת מדיניות אבטחת מידע שמטרתה למנוע או להקטין את החשיפה לסיכוני סייבר ותקיפות סייבר וכן בקביעת תכנית הערכות של החברה בעת משבר מסייבר היה ויתממש והיא קובעת, בין היתר, את מחויבות הקבוצה וההנהלה לנושא בנוסף במסגרת המדיניות מוגדרים עקרונות השימוש בפיתוח מאובטח אשר משמשים בסיס לפיתוח אתרי החברה, ליישום ולקיום בקרות, נהלים ומנגנוני אבטחת מידע במערכות המידע של החברה. קיימים עקרונות המטפלים בגילוי, התרעה, מניעה ותיעוד חשיפות והתממשות אירועי פגיעה בזמינות ושרידות (Availability), אמינות שלמות ודיוק (Integrity) וסודיות (Confidentiality) במערכות המידע הארגוניות. נקבעות הנחיות, אחריות ותחולה בתהליך הנחלת ושילוב הנחיות אבטחת מידע בהיבטים העסקיים והתפעול השוטף. הוגדרה תשתית ניהולית מתאימה אשר מטרתה לבחון וליישם את מכלול הפעילויות הנדרשות בתחום אבטחת המידע.

הנהלת החברה מקיימת תהליכי בקרה שוטפים להבטחת עמידותה של החברה בפני איומי הסייבר השונים ומקיימת וועדות היגוי עיתיות וועדות פרונטאליות בהם מבוקרת התקדמות תכנית העבודה של יחידת הסייבר. על בסיס דיווחים אלו והיבטים נוספים מתבצע דיווח שוטף לדירקטוריון, כאשר הנהלת החברה מיישמת את מדיניות ניהול הסיכונים ודירקטוריון החברה מתווה קווים מנחים על סיכוני הסייבר לכן, קיימת חשיבות לחברה בתקשורת, תיאום ושיתוף פעולה הדוק בין הדירקטוריון להנהלה הבכירה בנוגע לזיהוי סיכוני סייבר והערכתו.

לרשות הדירקטוריון עומד יועץ מומחה לעולמות הגנת הסייבר אשר מאתגר את פעילויות מנהל הגנת הסייבר והערכות החברה להתמודדות עם הסיכון, מבצע בקרה שוטפת אודות הנושאים המוצגים בוועדת המחשוב של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון ומבאר עבורם את הסיכונים והמענים שמטבעם טכנולוגיים ודורשים הבנת עומק , לצד פעילות זו של וועדת המחשוב של הדירקטוריון גם מבקרת הפנים של החברה מקיימת שגרת ביקורת בתחומי אבטחת המידע והגנת הסייבר תוך שהיא נעזרת בגורמים חיצוניים מתמחים ודוחותיה המוצגים בוועדות הביקורת משמשים אף הם, בין השאר, בסיס אפקטיבי לביצוע בקרה מצד הדירקטוריון , ממצאי הדו"חות מוצגים בוועדה ומתבצע תהליך סדור של בקרה אחר הטיפול בממצאים.

הפניקס מקיימת תהליך סדור של הערכת סיכוני אבטחת מידע במערכות המידע והממשקים. הערכת הסיכונים מגדירה את רמת הרגישות של המערכות ומתייחסת למכלול סיכוני אבטחת המידע הפוטנציאלים הנובעים ממערכות המידע ומההתנהלות העסקית השוטפת. ההנהלה מפנה משאבים מתאימים להפחתת הסיכון על פי תוצר הערכת הסיכונים.
החברה פועלת באופן דינאמי לחיזוק ושיפור הגנת הסייבר בהתאם להתפתחות סיכון זה. במטרה להבטיח את עמידת מערכות המידע בדרישות הציות החיצוניות והפנימיות ובתקנים מקובלים בעולם, כמו גם בחינת יעילות הניהול ואמצעי ההגנה שיושמו בהתייחס להערכת הסיכונים, מתבצעים סקרי סיכוני אבטחת מידע ומבחני חדירה מבוקרים של מערך טכנולוגיות המידע בחברה באופן תקופתי, וכן לפני הטמעת שינויים משמעותיים במערכת או לפני הכנסת מערכות אלו לשימוש תפעולי. לצורך מימוש היבט זה בפעילות הגנת הסייבר בחברה נקבעים נהלים סדורים שבחלקם מתרגמים הוראות מחייבות לכדי מימוש בחברה ובחלקם נותנים מענה לצרכים ייעודיים הנובעים מפעילות החברה, החברה מבצעת מבדקי חוסן נרחבים ע"י גורמים חיצוניים לשם אמידת אפקטיביות הבקרות המפחיתות המיושמות בחברה ופועלת לטיפול שוטף בממצאים בקבועי זמן ההולמים את מידת החומרה וכן מבצעת סקרי טכנולוגיית המידע מצד מבקר חיצוני מתמחה אשר בודקים בין השאר היבטים שיש בהם נגיעה ישירה או עקיפה לעולמות אבטחת המידע והגנת הסייבר. לצד כל פעילויות הבדיקה והאמידה המתוארים לעיל החברה מפעילה מגוון יכולות טכנולוגיות מתקדמות אשר מנסות בכל עת לאתגר את אפקטיביות מערך ההגנה באמצעות דימוי תוקף אשר מנסה לתקוף את החברה במגוון תרחישים רחב ובכך החברה מוודאת כי פעילויותיה בהגנה אפקטיביות.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

פעילות מחלקת הגנת הסייבר בשנת 2022 התמקדה בהמשך חיזוק מערך ההגנה הארגוני. בין השאר בוצעו הפעילויות המרכזיות הבאות הכנסת מערכת לחיזוק סיסמאות העובדים, סינון תוכן רגיש ומניעת גישה למידע רגיש, שיפור יכולות נתיב הבקרה במערכות הליבה הארגוניות, שיפור בהעברת נתונים אודות אירועים למרכז הבקרה, שדרוג מנגנוני ההגנה על תחנות העבודה, הגברת הבקרה על גישה לסביבות הייצור בארגון, סקירת הרשאות לעובדי החברה ולסוכניה, יישום מערכת הגנה על בסיסי נתונים וניהול הגישות למידע, הגברת מודעות העובדים לסיכוני סייבר, הוספת מערכת לסינון תכנים (קבצים) הנכנסים לארגון ומתן מענה לדרישות הגנת הפרטיות.

תכנית להמשכיות עסקית

כחלק מהערכות החברה לאירועי קיצון קיימת תכנית המשכיות עסקית BCP (Business Continuity Plan), הכוללת את תיק החירום, נוהל תגובה מיידית לחירום, מסמכי אסטרטגיה ומדניות להמשכיות עסקית, ציק החירום כולל את רשימת התהליכים הקריטיים ביחידות השונות, נקבעו זמני האישוש, המשאבים וכוח האדם הנדרשים לאישוש, הוגדרו תרחישי ייחוס, נקבעו אתרי BCP, נקבעה הנהלת חירום לחברה, צוותים ייעודיים לטיפול במצב החירום וצוותי חירום עסקיים.

בחודש דצמבר 2022 החל תהליך תרגול לצוות ניהול משבר סייבר שהוקם בחברה, התרגול המתודי כלל ניהול המשכיות עסקית בהתמודדות עם אירוע סייבר וזאת בהתאם להנחיות רשות שוק ההון. בקבוצה קיימת הערכות מוקדמת וגילוי על מתקפות סייבר בעת התרחשותן- קיימת הערכות מוקדמת הכוללת הסדרה מראש של משל נהלים ותהליכי עבודה שיטתיים לטיפול ותגובה בנוגע לאירוע סייבר וכן עיגון תהליכים הנדרשים לעניין גילוי ודיווח לציבור המשקיעים על התרחשות אירוע סייבר מהותי

סיכונים אקטואריים

הסיכונים האקטואריים נובעים בעיקר מבחירת העמיתים בפנסיה עם תקופת הבטחה, מביטוח משנה, שינויים בהוצאות, ברגולציה ובתמהיל העמיתים.

זרמי הכספים של החברה המנהלת כוללים את: הכנסות מדמי הגמולים השוטפים ומהצבירה השנתית. מאידך הוצאות התפעול הינן באחריות החברה המנהלת וכמו כן קיימים הסדרים של החזר דמי ניהול המקטינים את ההכנסות של החברה המנהלת.

שינויים מהותיים בהנחות כגון: הגדלת שיעורי החזר דמי הניהול, שיעורי עזיבה גבוהים יותר, שיעורי הקפאה גבוהים יותר, הקטנת מס' המבוטחים החדשים, הגדלת הוצאות התפעול, מצטרפים חדשים במסגרת פנסיית חובה (דמי ניהול נמוכים בשנים הראשונות), סיכונים רגולטורים שיחייבו הגדלת הוצאות התפעול וכדו' יכולים להשפיע בצורה מהותית על מצבה הכלכלי של החברה המנהלת.

הסיכונים האקטואריים מנוהלים ע"י האקטואר הממונה, אשר מבצע מעקב ובדיקות תקופתיות של הנתונים בפועל אל מול ההנחות. אחת לשנה מובאת בפני דירקטוריון החברה סקירה של הסיכונים האקטואריים העיקריים, אופן ניהולם והצעות לשיפור.

ג. דרישות חוקיות

החברה פועלת במסגרת הדרישות הרגולטוריות הקיימות ועומדת בלוחות הזמנים ליישום ההוראות השונות. דרישות רגולטוריות שונות לעניין ניהול הסיכונים פורסמו בשנים האחרונות והעיקריות שבהן:

- הוראות החוזר המאוחד העוסק בפונקציית ניהול הסיכונים המפרט את סמכויותיו, תפקידיו ודרכי העבודה של מנהל הסיכונים והיחידה לניהול סיכונים.
- הוראות חוזר גופים מוסדיים בנושא דירקטוריון גוף מוסדי הכוללת דרישה לקביעת מדניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידת ולבקרות הסיכונים.
- הוראות לעניין ניהול סיכוני האשראי, הערכתם והבקרה עליהם, במסגרת פרק 4 לחוזר המאוחד.
- הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול סיכון אשראי למול החשיפה למבטחי משנה.
- הוראות לעניין הטיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, ניהול סיכוני אבטחת מידע, ניהול טכנולוגיות המידע וסיכונים הכרוכים בהן ובקרה על דיווח כספי SOX.
- הוראות המפקח בדבר דרישות הון - הקבוצה כפופה להוראות המפקח בדבר דרישות ההון.
- תקנות ההשקעה - ניהול הנכסים בחברה מתבצע בהתאם לתקנות ההשקעה.

ד. סיכוני שוק

1. כללי:

סיכון שוק הינו כאמור הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני השוק העיקריים שניצבים בפני החברה הינם:

סיכון ריבית - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית בשוק. עלייה בשיעור הריבית מביאה לשחיקת ערך נכסי החוב.

סיכוני מניות ונכסים ריאליים - סיכונים הנובעים משינוי בשערי מניות או משינוי בשווי ההוגן של נכסים ריאליים.

סיכון "מרווח אשראי" - ההפסד שעלול להיגרם כתוצאה משינויים במרווחי האשראי (Spread Risk) שבין אגרות חוב קונצרניות לבין אגרות חוב ממשלתיות (חסרות סיכון). שינויים במרווחי האשראי אמורים לשקף את השינויים בהסתברות לחדלות פירעון של הלווה (PD) והשינויים שנגזרים מתנודות "השוק". הקרן משקיעה בחוב קונצרני שקלי, צמוד מדד ומט"ח וחשופה להתרחבות מרווחי האשראי.

סיכונים הקשורים במדד המחירים לצרכן - הפסד ריאלי כתוצאה משחיקת ערך הנכסים השקליים כתוצאה מעליית אינפלציה מעבר לציפיות לאינפלציה הגלומות בשוק ההון.

סיכון מטבע - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק:

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.
ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.
יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 2022:

	שיעור הריבית (א)		השקעות במכשירים הוניים (ב)		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ	
	+1%	-1%	+10%	-10%	+1%	-1%	+10%	-10%
	אלפי ש"ח							
רווח והפסד	(2,239)	2,829	4,314	(4,314)	(2,206)	2,206	5,163	(5,163)

ליום 31 בדצמבר 2021:

	שיעור הריבית (א)		השקעות במכשירים הוניים (ב)		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעור השינוי בשע"ח של מטבע חוץ	
	+1%	-1%	+10%	-10%	+1%	-1%	+10%	-10%
	אלפי ש"ח							
רווח והפסד	3,237	(3,440)	4,098	(4,098)	(2,170)	2,170	953	(953)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.
(ב) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה.
(ג) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.
(ד) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

	ליום 31 בדצמבר 2022				
	לא צמוד	צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסים:					
נכסים בלתי מוחשיים	-	-	-	459,185	459,185
הוצאות רכישה נדחות	-	-	-	897,824	897,824
רכוש קבוע	-	-	-	3,849	3,849
קרנות פנסיה וקופות גמל	53,280	-	-	-	53,280
חייבים ויתרות חובה	20,128	-	-	-	20,128
השקעות פיננסיות:					
נכסי חוב סחירים	32,088	23,957	54,817	-	110,862
נכסי חוב שאינו סחיר	23,167	869,340	1,861	-	894,368
מניות	-	-	-	19,221	19,221
אחרות	87	-	2,217	46,207	48,511
סך כל השקעות פיננסיות	55,342	893,297	58,895	65,428	1,072,962
מזומנים ושווי מזומנים	229,138	-	2,318	-	231,456
סך הכל נכסים	357,888	893,297	61,213	1,426,286	2,738,684
סך הכל הון	-	-	-	728,101	728,101
התחייבויות:					
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	-	1,016,001	-	-	1,016,001
התחייבויות בגין מסים נדחים	-	-	-	76,056	76,056
התחייבויות בגין מיסים שוטפים	-	19,343	-	-	19,343
התחייבויות בגין חכירה	-	2,105	-	-	2,105
התחייבויות פיננסיות	107,556	191,115	1,512	-	300,183
זכאים ויתרות זכות	596,895	-	-	-	596,895
סך כל ההתחייבויות	704,451	1,228,564	1,512	76,056	2,010,583
סך כל ההון וההתחייבויות	704,451	1,228,564	1,512	804,157	2,738,684
סך הכל חשיפה מאזנית	(346,563)	(335,267)	59,701	622,129	-
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	-	-	-	-	-
סך הכל חשיפה	(346,563)	(335,267)	59,701	622,129	-

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2021				
	לא צמוד	צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסים:					
נכסים בלתי מוחשיים	-	-	-	448,268	448,268
הלוואיה לחברת האם	1,606	-	-	-	1,606
הוצאות רכישה נדחות	-	-	-	538,338	538,338
רכוש קבוע	-	-	-	22,329	22,329
קרנות פנסיה וקופות גמל	50,163	-	-	-	50,163
נכסי מיסים שוטפים	-	4,604	-	-	4,604
חייבים ויתרות חובה	11,813	-	405	-	12,218
נכסי חוב סחירים	29,141	20,748	6,870	-	56,759
נכסי חוב שאינו סחיר	25,343	898,159	1,645	-	925,147
מניות	-	-	-	27,303	27,303
אחרות	-	523	2	34,942	35,467
סך כל השקעות פיננסיות	54,848	919,430	8,517	62,245	1,044,676
מזומנים ושווי מזומנים	113,646	-	-	-	113,646
סך הכל נכסים	231,712	924,034	8,922	1,071,180	2,235,848
סך הכל הון	-	-	-	652,792	652,792
התחייבויות:					
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	-	949,349	-	-	949,349
התחייבויות בגין מסים נדחים	-	-	-	70,679	70,679
התחייבויות בגין חכירה	-	18,993	-	-	18,993
התחייבויות פיננסיות	-	285,416	-	-	285,416
זכאים ויתרות זכות	258,619	-	-	-	258,619
סך כל ההתחייבויות	258,619	1,253,758	-	70,679	1,583,056
סך כל ההון וההתחייבויות	258,619	1,253,758	-	723,471	2,235,848
סך הכל חשיפה מאזנית	(26,907)	(329,724)	8,922	347,709	-
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא	-	-	-	-	-
סך הכל חשיפה	(26,907)	(329,724)	8,922	347,709	-

ה. סיכוני נזילות

צורך אפשרי במימוש נכסים במחירים נמוכים ממחירי השוק, וגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עלולים להוביל להפסד. החברה מחזיקה, בין היתר, בנכסים שאינם סחירים וכן בנכסים בעלי סחירות נמוכה. אחזקות אלו כוללת אג"ח קונצרניות, הלוואות, מניות לא סחירות, מניות בעלות סחירות נמוכה והשקעות אלטרנטיביות. בעיית הסחירות מתחדדת בעיתות משבר, כאשר הרעה במצב השוק משפיעה לרעה על יכולת הנזלת נכסים.

צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

מתוך יתרת הנכסים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2022 סך של כ- 110.9 מיליון ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

	31 בדצמבר 2022		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	58,453	894,368	952,821
בחו"ל	52,409	-	52,409
סה"כ נכסי חוב	110,862	894,368	1,005,230

	31 בדצמבר 2021		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	53,014	925,147	978,161
בחו"ל	3,745	-	3,745
סה"כ נכסי חוב	56,759	925,147	981,906

*) נכסי חוב סחירים מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים בסעיף 2 להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א. נכסי חוב

	ליום 31 בדצמבר 2022				
	AA ומעלה	A עד BBB	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בארץ					
נכסי חוב סחירים					
אגרות חוב ממשלתיות	36,815	-	-	-	36,815
אגרות חוב קונצרניות	11,787	5,683	1,234	2,934	21,638
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	48,602	5,683	1,234	2,934	58,453
נכסי חוב שאינם סחירים					
אגרות חוב ממשלתיות	866,896	-	-	-	866,896
אגרות חוב קונצרניות	1,955	1,779	1,520	-	5,254
נכסי חוב אחרים	-	14,009	-	8,209	22,218
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	868,851	15,788	1,520	8,209	894,368
סך הכל נכסי חוב בארץ	917,453	21,471	2,754	11,143	952,821
מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי	1,955	15,788	1,520	-	19,263

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א. נכסי חוב (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2022				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בחו"ל					
אגרות חוב קונצרניות	239	9,661	41,332	1,177	52,409

	ליום 31 בדצמבר 2021				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בארץ					
נכסי חוב סחירים					
אגרות חוב ממשלתיות	28,461	-	-	-	28,461
אגרות חוב קונצרניות	10,796	11,586	1,681	490	24,553
סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ	39,257	11,586	1,681	490	53,014
נכסי חוב שאינם סחירים					
אגרות חוב ממשלתיות	883,208	-	-	-	883,208
אגרות חוב קונצרניות	13,961	1,598	990	-	16,549
נכסי חוב אחרים	-	14,022	-	11,368	25,390
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	897,169	15,620	990	11,638	925,417
סך הכל נכסי חוב בארץ	936,426	27,206	2,671	11,858	978,161
מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי	2,129	15,620	990	-	18,739

*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל -A ועד A+.

	ליום 31 בדצמבר 2021				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בחו"ל					
אגרות חוב קונצרניות	-	-	3,745	-	3,745

באור 27 - ניהול סיכונים (המשך)

ו. סיכוני אשראי (המשך)

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסים סחירים ושאינם סחירים

	31 בדצמבר 2022	
	סיכון אשראי מאזני	
	סכום אלפי שח	% מסה"כ
חשמל ומים	5,340	0.5
בנקים	11,137	1.1
תחבורה ואחסנה	3,689	0.4
תקשורת ושירותי מחשב	6,479	0.6
ממשלתי	903,711	89.9
מסחר ושירותים	119	0.0
נדלן ובינוי	12,041	1.2
שירותים פיננסים	8,765	0.9
תעשייה	31,454	3.1
חברות החזקה	5,102	0.5
אחר	17,393	1.6
סך הכל	1,005,230	100.0

	31 בדצמבר 2021	
	סיכון אשראי מאזני	
	סכום אלפי שח	% מסה"כ
חשמל ומים	5,640	0.6
בנקים	18,141	1.9
תחבורה ואחסנה	1,816	0.2
תקשורת ושירותי מחשב	1,084	0.1
ממשלתי	911,669	92.9
מסחר ושירותים	173	-
נדלן ובינוי	8,030	0.8
שירותים פיננסים	8,531	0.9
תעשייה	6,275	0.6
חברות החזקה	4,656	0.5
אחר	15,891	1.6
סך הכל	981,906	100.0

באור 28 - <u>התחייבויות תלויות וערבויות</u>

א. בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"). ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: השלב הראשון הינו שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור" או "שלב האישור" בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחית באופן חלוט, תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה (להלן: "שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור. במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות, קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית. הגשת תביעות ייצוגיות במדינת ישראל אינה כרוכה בתשלום אגרה כנגזרת מסכום התביעה, לפיכך, סכומי התביעה בתביעות מסוג זה עשויים להיות גבוהים באופן משמעותי מהיקף החשיפה בפועל בגין אותה תביעה.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות (לרבות תובענות שאושרו ואישורן כייצוגיות מצוי בערעור) המפורטות בסעיפים 4-1 6, 9 ו-11 בטבלה שלהלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, להוציא בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן קיימת נכונות לפשרה של החברה. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות (לרבות תובענות שאושרו ואישורן כייצוגיות מצוי בערעור) בהן ביחס לתביעה, כולה או חלקה, לגביהן יותר סביר מאשר לא, כי טענות ההגנה של החברה ידחו, או מקום בו קיימת נכונות לפשרה מצד החברה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין. להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 5, 8-7, ו-10 שלהלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

ב. חוק הגנת השכר התשי"ח-1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה וקופות הגמל, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם. החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים וזכויות מבוטחים, שבמהלכו הגישה מספר תביעות כנגד מעסיקים וביצעה פריסת חובות למעסיקים נוספים. לכשיסתיימו פעולות הטיוב במלואן תשלים החברה את הטיפול בחובות מעסיקים בהתאם להוראות החוק.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות:

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1	**יולי 2014 בית המשפט המחוזי מרכז, החברה וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות.**	שימוש בחוסר תום לב בזכות על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה להעלאת דמי הניהול, המשולמים על ידי פנסיונרים מתוך היתרה הצבורה, לדמי הניהול המרביים המותרים, החל ממועד הפיכתם לפנסיונרים.	ביום 18 במרס 2022 אישר בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת החלטת האישור נקבע, כי הקבוצה בשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה, כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה, וכי השאלות שלדיון הן אם היה על הנתבעות להודיע לעמיתים מראש על שיעור דמי הניהול שיגבו מהם בתקופת הפנסיה, ואם כך- מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך שלא ניתנה הודעה. התביעה הייצוגית לגופה ממשיכה להתברר בבית המשפט המחוזי ודיון קדם משפט קבוע ליום 19 ביולי 2023.	48 מיליון ש"ח מכלל הנתבעות.
2	**נובמבר 2016 בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, החברה**	עניינה של התביעה, כפי הנטען, הינה כי על פי תקנון קופת הגמל "אקסלנס גמל" שנהג עד ליום 1 בינואר 2016, ועל פי תקנון הקרן "אקסלנס השתלמות", אקסלנס גמל אינה רשאית לגבות מהעמיתים בקופה ובקרן הוצאות ניהול השקעות, שכן היה עליה לקבוע זאת בצורה ברורה ומפורשת בתקנונים.	בית הדין אישר את ההסדר הדיוני שהגישו הצדדים לפיו המשך בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית יידחה עד לאחר הכרעה בבקשת רשות הערעור שהוגשה על החלטת בית המשפט המחוזי מחודש מאי 2019 במסגרתה אושרו בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בעילות דומות, לרבות כנגד הפניקס חברה לביטוח בע"מ, חברת אחות של החברה.	כ- 215 מיליון ש"ח ביחס לחברה.
3	**אוגוסט 2017 בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, הדיון הועבר ממחוזי מרכז בשל סמכות עניינית), החברה**	עניינה של התביעה, כפי הנטען, הינה העלאת דמי ניהול בשנת 2007 ללא משלוח הודעה מוקדמת כנדרש בדין.	ביום 20 במרס 2022 אישר בית הדין את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת החלטת האישור נקבע, כי הקבוצה בשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כפי שהתבקש בבקשת האישור. בחודש יוני 2022 הגישה החברה בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה על החלטת האישור. בירור התובענה הייצוגית לגופה בבית הדין האזורי עוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. במקביל, הצדדים נמצאים בבהליך גישור.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כי הינו מעל 2.5 מיליון ש"ח ביחס לחברה.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
4	**מאי 2018 בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, החברה**	לטענת התובעות, בניגוד לאמור בתקנון, הפניקס פנסיה נמנעה מלשלם או נמנעה מלשלם באורח מלא את דמי הגמולים החלקיים לכל מי שמקבל פנסיית נכות שאינה מלאה. ומכל מקום הפניקס פנסיה נמנעה מלדווח למבוטחים על התשלומים שביצעה ככל שביצעה בין בתלושי שכר ובין באישורים שנתיים.	בחודש אוגוסט 2021, ניתנה החלטה על ידי בית הדין האזורי לעבודה, המאשרת את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת החלטת האישור אושרו עילות תביעה בכל הקשור לאי ביצוע שחרור מתשלום גמולים, לגבי עמיתים המקבלים פנסיית נכות חלקית במועד שבין יום 1 במאי 2012 ליום 1 במאי 2019, וניתן סעד לפיו יש לפעול בהתאם להוראות התקנון ולהעביר ליתרה הצבורה של העמיתים כאמור דמי גמולים חודשיים שוטפים לפי תאריך ערך של מועד הזכאות המקורי, בתוספת התשואה שנשאה הקרן החל מאותו המועד. כן נפסק, כי מעבר לאמור לא הוכח נזק ממוני נפרד ואין מקום לפסיקת פיצוי כספי. התובענה הייצוגית לגופה ממשיכה להתברר בבית הדין.	כ-200 מיליון ש"ח ביחס לחברה.
5	**מאי 2020 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, החברה, הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 1.10.2021) וחברות נוספות**	עניינה של התביעה, לטענת התובעים, כי הנתבעות מסווגות חלק מההפרשות שהועברו עבור לקוחותיהן לקרן השתלמות כהפרשות חייבות במס, על אף שאינן כאלה.	בהתאם להחלטת בית המשפט, צורפה המדינה- רשות המיסים כנתבעת נוספת לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ממשיכה להתברר בבית המשפט. דיון קדם משפט קבוע ליום 19 בנובמבר 2023.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כי הוא מוערך על הצד הנמוך בסך של מאות מיליוני שקלים מכלל הנתבעות.
6	**אפריל 2021 בבית המשפט המחוזי בתל אביב הפניקס חברה לביטוח בע"מ, חברה אחות של החברה (בגין קרן הפנסיה שבניהול החברה) וחברות נוספות**	עניינה של התביעה, לטענת התובעים, הינה כי במסגרת השימוש בשירותים הדיגיטליים של הנתבעים (תוך כדי גלישה בחשבון האישי של הלקוחות) מועבר מידע פרטי, אישי וסודי של הלקוחות לצדדים שלישיים וזאת ללא הסכמתם ותוך פגיעה בפרטיותם.	הצדדים נמצאים בהליך גישור.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כי מגיע עד כדי מיליוני ש"ח מכלל הנתבעות.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
7	**יוני 2019 בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, הלמן-אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 1.10.2021)**	על פי כתב התביעה נטען כי איביאי חברת ניהול קופות גמל וקרנות השתלמות בע"מ (אשר מוזגה להלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ ביום 1.7.2018) גבתה מהתובע ומיתר העמיתים בקרן השתלמות אשר בניהולה, הוצאות לניהול השקעות, בנוסף לדמי הניהול הנגבים, בניגוד לתקנון הקופה.	החברה טרם הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ספטמבר 2019 הגישה הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ בקשה לעיכוב ההליכים וזאת עד לאחר מתן הכרעה סופית בעשר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר מתבררות בבית הדין לעבודה ושעניינן אף הוא בגביית הוצאות ניהול בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש מרס 2022 עיכב בית הדין את ההליכים וזאת עד לאחר מתן הכרעה בבקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטת בית המשפט המחוזי מחודש מאי 2019 במסגרתה אושרו בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בעילות דומות, לרבות כנגד הפניקס חברה לביטוח בע"מ, חברת אחות של החברה.	כ-17.5 מיליון ש"ח ביחס לחברה.
8	**יוני 2019 בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים הלמן-אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 1.10.2021)**	על פי כתב התביעה נטען כי הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ גבתה מהתובע ומיתר העמיתים בקרן הפנסיה הלמן -אלדובי קרן פנסיה מקיפה ("הקרן") הוצאות לניהול השקעות, בנוסף לדמי הניהול הנגבים בקופה, בניגוד לתקנון הקופה בנוסחו עד לחודש מאי 2017, המועד שבו שונה תקנון הקרן כך שיכלול את ההוראה הספציפית לגביית הוצאות ישירות לניהול השקעות.	החברה טרם הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית בחודש ספטמבר 2019 הגישה הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ בקשה לעיכוב ההליכים וזאת עד לאחר מתן הכרעה סופית בעשר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר מתבררות בבית הדין לעבודה ושעניינן אף הוא בגביית הוצאות ניהול בקופות גמל וקרנות השתלמות. בחודש מרס 2022 עיכב בית הדין את ההליכים כאמור.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כי הנזק לכלל חברי הקבוצה עולה על 3 מיליון ש"ח ביחס לחברה.
9	**פברואר 2020 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב הלמן-אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (אשר מוזגה לחברה ביום 1.10.2021)**	הטענה הינה, כי הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ הפרה לכאורה את חובתה כלפי התובע וכלפי כל המוטבים בקופות הגמל של הלמן אלדובי, של עמיתים שנפטרו, וכל עמית בקופות הגמל של הלמן אלדובי אשר הקשר עמו נותק, לאתר וליידע את המוטבים כאמור, כמו גם את העמיתים שהקשר עמם נותק, כי עומדים לזכותם כספים בקופות המנוהלות על ידי הלמן אלדובי, במועדים הקבועים לכך בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), תשע"ב- 2012, בתקופה שהחל מיום 1 בינואר 2013 ועד ליום מתן פסק הדין אשר יקבל את התביעה.	הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ממשיכה להתברר בבית הדין.	335 מיליון ש"ח (לחלופין 58 מיליון ש"ח ולחלופין 36 מיליון ש"ח) ביחס לחברה.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
10	**מאי 2022 בבית המשפט המחוזי- מרכז החברה וחברה מנהלת נוספת**	עניינה של התביעה בטענה, כי בהלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן, ולמרות שהדבר אינו מוזכר בהוראות ההסכם, הנתבעות אימצו פרקטיקה של מנגנון הצמדה חד כיווני, לפיו כאשר מדד המחירים לצרכן עולה לעומת מדד הבסיס, מוגדל בהתאמה החיוב החודשי של הלקוח וכאשר מדד המחירים לצרכן יורד, נותר החיוב החודשי כפי שהוא. התובעים ציינו כי תלויות ועומדות שלוש בקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר לטענתם מעוררות שאלות משותפות וזאת כנגד שלוש חברות נוספות, וביניהן הפניקס ביטוח, חברת אחות של החברה.	החברה טרם הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כי הוא עולה על 3 מיליון ש"ח מכלל הנתבעות.
11	**ספטמבר 2015 בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, החברה וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות**	הטענה היא כי הנתבעות משלמות לסוכנים עמלות המחושבות כשיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, וכי כתוצאה מכך דמי הניהול הנגבים מהעמית גבוהים מהשיעור הראוי.	בחודש נובמבר 2022 ניתן על ידי בית המשפט פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בחודש ינואר 2023 הגישו התובעים ערעור לבית המשפט העליון. דיון בערעור נקבע ליום 9 בנובמבר 2023.	כ-300 מיליון ש"ח לשנה משנת 2008 מכלל הנתבעות.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

2. תובענות שהסתיימו:

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1	**ספטמבר 2020 בבית המשפט המחוזי בתל אביב (הדיון הועבר מבית הדין האזורי לעבודה בתל - אביב) החברה**	עניינה של התביעה, לטענת התובע, הינה במתן דיווחים שגויים ו/או חישובים שגויים של הפרשי הצמדה שנזקפו לחשבונות העמיתים; חישוב והצגת רווחים ריאליים באופן שגוי; רישום הפקדות באופן שגוי הגורם לכך שהרווחים בגינם יחוייבו במס שלא כדין; גרימת נזק כספי לעמיתים כתוצאה מאי מעקב אחר חסר בהפקדות מעסיקים ומאי דאגה להשלמת החסר, בין בדרך של משלוח הודעות מתאימות למעסיקים ולעמיתים ובין בהשלמת החסר ע"י הקרן עצמה, ורישום תאריכי הפקדה שונים מאלו שבוצעו בפועל.	ביום 26 בינואר 2022 ניתן פסק דין ע"י בית המשפט המחוזי המורה על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	סכום התביעה לא הוערך.
2	**פברואר 2018 בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, החברה וחברות נוספות**	עניינה של התביעה, לטענת התובעים, בגבייה שלא כדין של דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה/עמלת פרעון מוקדם או כל תשלום אחר (יהא כינויו אשר יהא) שנגבה ע"י הנתבעות מעמיתיהן אשר נטלו מהן הלוואות.	ביום 16 ביוני 2022 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המאשר את הסדר הפשרה בין הצדדים, במסגרתו תשלם החברה 45% מדמי הטיפול שנגבו, כהגדרתם בהסדר הפשרה, בצירוף ריבית והצמדה, וכן תשלם גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבאי כוחו, וזאת בסכומים שאינם מהותיים לחברה. יצוין כי בקשות דומות לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו כנגד הפניקס פנסיה בע"מ אשר מוזגה לחברה ביום 1 ביולי 2019 וכנגד חברת אחות של החברה, הפניקס חברה לביטוח בע"מ הסתיימו בהסדר פשרה.	21 מיליון ש"ח מכלל הנתבעות מתוכו מיוחס לחברה סכום של 6 מיליון ש"ח.
3	**פברואר 2016 בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב (הדיון הועבר מבית המשפט המחוזי מרכז בשל סמכות עניינית), החברה וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות**	לפי הטענה, הנתבעות פועלות באופן בלתי ראוי בכך שהן גובות דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושאירים ללא גילוי עובדה זו וכי שיעור דמי הניהול ממקבלי קצבאות כאמור עומד על השיעור המקסימלי האפשרי, תוך ניצול העובדה כי מקבלי הקצבאות אינם יכולים לנייד את כספם ו/או את זכאותם לקבלת קצבה.	ביום 19 בספטמבר 2022 ניתן על ידי בית הדין פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כמיליארד ש"ח מכלל הנתבעות.

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

3. הליכים משפטיים ואחרים:

להלן מתוארים הליכים משפטיים ואחרים נוספים כנגד החברה. בהליכים אשר בהם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה וההליך יידחה לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים בהם יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה, כולן או חלקן,יידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה. להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

1. ביום 29 בינואר 2017 הגישו חברת פילת גרופ בע"מ (להלן: "פילת גרופ") וחברת פילת אחזקות (1986) בע"מ (וביחד: "קבוצת פילת" ו/או "התובעות"), תביעה לבית המשפט המחוזי כנגד הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ (מתוקף מיזוגה עם חברת הדס ארזים קופות גמל בע"מ ביום 30.4.2013 (להלן: "הדס גמל")), אשר מוזגה לחברה ביום 1 באוקטובר 2021, וכנגד 17 נתבעים נוספים, ביניהן אורקל פתרונות בע"מ (להלן: "אורקל"). בעיקרי התביעה נטען, כי חלק מהנתבעים חברו לאורקל על מנת לרכוש מניות של פילת גרופ המהוות כ-17.9% מזכויות ההצבעה בפילת גרופ (להלן: "קבוצת אורקל") וכי הדס גמל חברה לקבוצת אורקל לשם רכישת השליטה בקבוצת פילת, כך שקבוצת אורקל תחזיק בלמעלה מ-20% מזכויות ההצבעה, והדס גמל בכ-17%, וזאת תוך השגת אישורה של הרשות לניירות ערך כי אין לראות בקבוצת אורקל ובהדס גמל כ"מחזיקים ביחד" לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח 1968, תוך שהוסתרו מהרשות נתונים ומסמכים המעידים על שיתוף פעולה בין הצדדים. בנוסף, מועלות טענות ביחס לשורת מינויים ועסקות בעלי עניין שנעשו בקבוצת פילת בניגוד לדין, אשר תרמו מהותית לקריסת קבוצת פילת. בכתב התביעה, מתבקש בית המשפט לחייב את הנתבעים, ביחד ולחוד, לפצות את התובעות בגין הנזק שנגרם להן, לפי הנטען, בשל ירידת שווי פילת גרופ, בסך כולל של 35.9 מיליון ש"ח וכן מתבקשים סעדים הצהרתיים כנגד קבוצת אורקל והדס גמל. התביעה ממשיכה להתברר בבית המשפט.

2. ביום 11 באוגוסט 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי (המחלקה הכלכלית) בתל אביב-יפו תביעה על ידי בעל מניות כנגד הפניקס אחזקות, הפניקס ביטוח והחברה (להלן יחד: "התובעות") וכנגד מר אלדד לדור פרשר (להלן: "מר פרשר") למתן צו עשה לביטול מינויו של מר פרשר כיו"ר ועדת השקעות של הנתבעות ו/או לסעד הצהרתי לפיו מר פרשר לא יוכל לכהן כיו"ר כאמור, וזאת בשל טענה לניגוד עניינים לכאורה של מר פרשר נוכח כהונתו כיו"ר דירקטוריון בחברות אחרות. ביום 13 בנובמבר 2022 הגישו הנתבעות בקשה לסילוק התביעה על הסף לצד כתב הגנה בתהליך. טרם ניתנה החלטת בית המשפט בבקשת סילוק זו. דיון קדם משפט, לרבות בבקשה לסילוק על הסף, נקבע ליום 17 במאי 2023.

ג. טבלה מסכמת

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות , כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן מדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן איננה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות הליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהם הסכם פשרה.

	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לחברה	1	200,000
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה	1	48,000
לא צוין סכום התביעה	1	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
צוין סכום המתייחס לחברה	3	567,500
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה	1	2,400,000
לא צוין סכום התביעה	4	-

סך ההפרשות בגין התובענות הייצוגיות וההליכים המשפטיים האחרים שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל ליום 31 בדצמבר 2022 הסתכם לכ-15,460 אלפי ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2021 לכ- 15,818 אש"ח).

באור 28 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. ערבויות שניתנו

1. החברה והפניקס חברה לביטוח בע"מ ערבות לעמיתי הקופה "הפניקס מרכזית לפיצויים" בהתאם לאמור בתקנון הפניקס מרכזית לפיצויים, כך שסכומים שיוחזרו להם לא יפחתו בשום מקרה מהסכומים שהופקדו על ידם בקופה. נכון למועד הדוחות הכספיים ערך הכספים שבקופה עולה על הסכומים להם ערבות החברה והפניקס חברה לביטוח בע"מ.

2. לחברה ערבות בנקאית לטובת חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ בקשר עם פעילותה של החברה בניהול קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ בסך של כ-10 מיליון ₪ (צמוד למדד המחירים לצרכן, בהתאם לתנאי כתב הערבות).

3. לחברה ערבות בנקאית בסך של 577 אלפי ₪ לטובת חברת נמל אשדוד בע"מ בקשר עם פעילותה של החברה בניהול קופת גמל מרכזית לקצבה לעובדי חברת נמל אשדוד בע"מ.

4. לחברה ערבות בנקאית בסך של כמיליון ש"ח לטובת מדינת ישראל בקשר עם פעילותה של החברה בניהול קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד (צמוד למדד המחירים לצרכן, בהתאם לתנאי כתב הערבות).

באור 29 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. ביום 31 בינואר 2022, אישר דירקטוריון הפניקס אחזקות בע"מ, לאחר אישור ועדת התגמול הקצאת אופציות לעובדי החברה סך של עד 30,000 אופציות, לא רשומות למסחר, המוצעות ללא תמורה כספית במזומן (מוצעות תמורת המשך עבודה של הניצעים) והניתנות למימוש לעד 30,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ערך נקוב של החברה כל אחת, מתוך המניות השמורות של החברה. השווי ההוגן למועד ההענקה חושב על פי הערכת שווי שהתקבלה ממעריך שווי חיצוני אשר השתמש במודל הבינומי. השווי הממוצע לאופציה אחת הוערך בכ-4.18 ש"ח וסה"כ שווי האופציות הכולל שהוקצו נאמד באותו המועד בסך של כ- 125 אלפי ש"ח.

ב. בחודש אוגוסט 2021 התפרסם תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"א-2021, הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, שבמסגרתו הוצע להפסיק להנפיק אגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה (בגין הפקדות חדשות ובגין אגרות חוב מיועדות שפוקעות) ולהמירן בהתחייבות של המדינה להשלים את התשואה של קרן הפנסיה (בשיעור של 30% מנכסי קרן הפנסיה) עד לתשואת יעד של 5.15%.
ההתחייבות תתנהל ביחס לכל חודש בנפרד, והיא תיבחן בתום 5 שנים - ככל שיתברר שהתשואה שהושגה בגין הנכסים שהועמדו כנגד ההתחייבות נמוכה מתשואת היעד החמש שנתית, המדינה (באמצעות הקרן להשלמת תשואה) תעביר לקרן הפנסיה את ההפרש, וככל שיתברר שהתשואה שהושגה גבוהה מתשואת היעד, תעביר קרן הפנסיה את ההפרש לקרן להשלמת תשואה שתנהל המדינה (ושאליה תעביר המדינה את התשלומים הנדרשים לצורך עמידה בהתחייבות להשלמת הפרשי התשואה.
במהלך חודש דצמבר 2021, הצעה זו הפכה לחוק, וקרנות הפנסיה יחדלו לקבל אג"ח מיועדות חדשות, נכסי הקרנות לא יושקעו באג"ח מיועדות כאמור אלא יושקעו בשוקי ההון בישראל ובעולם (בהתאם למדיניות ההשקעות שמיועדת לעמיתים עד לגיל 50) וייהנו מהתחייבות של המדינה לכך שתושג תשואת היעד, ובמקביל תשואת היעד בגין כספים אלו תגדל מ-4.86% צמוד למדד (התשואה של האג"ח המיועדות) ל-5.15% צמוד למדד.
במהלך ינואר 2022, נדחה מועד החלת החוק ליום 1 באוקטובר, 2022.

באור 30 - אירועים לאחר תאריך המאזן

א. בחודשים האחרונים, שוררת אי וודאות על רקע תכניות הממשלה לקדם שינויים במערכת המשפט, והמחלוקת הציבורית סביב מהלך זה. במהלך ינואר 2023 החלה הממשלה לקדם תכנית לביצוע שינויים מהותיים במערכת המשפט בישראל אשר הובילה למחלוקת ומחאה ציבורית רחבת היקף. לרפורמה המשפטית או להשלכות הנובעות ממנה עלולות להיות השפעות על הסביבה הכלכלית בה פועלת החברה, על עלות מקורות הגיוס, על דירוג האשראי של המשק הישראלי ועוד.
בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך מה תהיינה ההתפתחויות, וכן את מידת השפעת האירועים הללו על המשק הישראלי בכלל ועל פעילותה של החברה בפרט.

ב. ביום 20 במרס 2023, אישר הדירקטוריון החברה העמדת הלוואה בסך של כ-300 מיליון ש"ח לפרעון יתרת החוב כנגד הפניקס ביטוח (צד קשור) ומסגרת אשראי אשר תנוצל בהתאם לצרכים השוטפים. תנאי ההלוואה טרם נקבעו.

באור 31 - דוחות כספיים נפרדים

החברה לא צירפה לדוחות כספיים אלה תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של הקבוצה ("סולו"), לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, והתקנות שהותקנו מכוחו וזאת בהתאם להערכת החברה, לפיה לא יהיה במידע הכספי הנפרד משום תוספת מידע מהותית למשקיע הסביר, שאינו נכלל כבר במסגרת הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה.
